H.A.
Durga saptasati
দুর্গা সপ্তশতী
Sanskrit
Paper — Printed
1830 Sakabda (110 years old)
152 folio
5.1" x 3.5"
Complete

अथ दुर्गासप्तशती

॥ सप्तशतीपाठविषयानुक्रमः ॥

अथदुर्गासप्तशती

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ प्रणम्यहेरंबमजांचशारदां
गुरून्मतिस्फूर्तिकरांस्तथाप्रसूम् ॥ दुर्गांस्वभक्तो
ज्झितदुःखदुर्गांदुर्गागमज्ञांश्चसुदुर्गपारगान् ॥१॥
अहर्दिवंतत्प्रवणैर्महाशयैः कृतान्प्रयोगान्मनसाक
लय्य ॥ लिखामिचंडीविधिपाठपद्धतिंतदागमा
लोचनतःसुविस्तरात् ॥ २ ॥ विवित्सूनांदुर्गाम
नवरतदुर्गैकमनसां विदेयत्नोऽयं मेऽनाधिगतवि
धीनामुपकृतौ ॥ नगर्वान्नोलोभान्नचकृतमतीना

 मपिकृते ह्यनुष्ठातॄनस्माद्वितरतुशमंवाऽनवरतम्
 ॥ ३ ॥ पणशीकरेत्युपाह्वोलक्ष्मणभूर्वासुदेवशर्मा
ख्यः ॥ विदुषोनरधीसुलभंस्खलितंमार्ष्टुंदयालवो
ऽर्थयते ॥ ४ ॥ ॥ अथपाठक्रमः ॥ तत्रसाधकःकृ
तप्रातर्नित्यकृत्यःप्राङ्मुखआचामेत् ॥ तद्यथा–
ॐऐंआत्मतत्त्वंसंशोधयामिनमःस्वाहा ॥ ॐह्रींवि
द्यातत्त्वंसंशोधयामिनमःस्वाहा ॥ ॐक्लींशिवतत्त्वं

संशोधयामिनमःस्वाहा ॥ इतितत्त्वत्रयेणाचम्यप[1]
वित्रपाणिःप्राणानायम्य मूलेनवामनासयावायु
मापूर्यकुंभकेनचतुर्वारंमूलंपठित्वावारद्वयं मूलमु
च्चरन्दक्षनासयातं रेचयेत् ॥ ततोगणाधिपादीन्न
त्वासंकल्पंकुर्यात् ॥ अथसंकल्पः ॥ देशकालौसंकी
र्त्य ॥ अस्माकंसर्वेषां० समस्तमंगलावाप्त्यर्थममु

---

१ अत्र ॐ ऐं ह्रीं क्लीं सर्वतत्त्वंसंशोधयामिनमः स्वाहेत्यपिकुर्वंति ।

कगोत्रस्यामुकनाम्नोममामुंककामनासिद्धये म
हाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीस्वरूपिणीत्रिगुणा
त्मिकामहालक्ष्मीप्रीत्यर्थं कवचार्गलाकीलकैकाद
शन्यासपूर्वकनवार्णमंत्राष्टोत्तरशतजपरात्रिसूक्त
पाठपूर्वकं देवीसूक्तपठननवार्णमंत्राष्टोत्तरशतज

---

१ व्याधिपरिहारापमृत्युनाशऋणमोक्षशत्रुपराभववशीकरणग्रह पीडापरिहारादियथाप्रसंगमूहःकार्यः । तथापल्लवयोजनापेक्षायां प्रतिमंत्रांतेमंत्रादौसंपुटेनवेत्यादियथायथमूहःसूह्यं ॥

परहस्यत्रयपठनांतं श्रीचंडीसप्तशत्याः पाठमहंक
रिष्ये। तदंगत्वेनादौसंक्षेपतआसनविधिभूशुद्धिभू
तशुद्ध्यादिकर्म दीपस्थापनंपूजनंसप्तशतीपुस्तक
पूजनं रहस्योक्तयंत्रस्थप्रधानदेवतापूजनं वा तंत्रो
क्तनवार्णयंत्रस्थप्रधानदेवतापूजनंपूजांगबलिदानं
सकलशापप्रतिरोधिनिवृत्तये शापोद्धारमंत्रस्य स
प्तसंख्यजपं पाठादौ पाठांते चैकविंशतिसख्यतंत्रो
क्तोत्कीलनमंत्रजपंचकरिष्ये ॥ आदौनिर्विघ्नता

 सिद्ध्यर्थंमहागणपतिस्मरणंपूजनंवाकरिष्ये ॥ ग
 णा० स्मरणेपूजनेवाविनियोगः ॐगणानांत्वागण
पतिंहवामहेकविंकवीनामुपमश्रवस्तमं । ज्येष्ठरा
जंब्रह्मणांब्रह्मणस्पतआनःशृण्वन्नूतिभिःसीदसाद
नं ॥ इति ॥ तथागुरुंच ॥ नमोगुरुभ्योगुरुपादुका
भ्योनमःपरेभ्यःपरपादुकाभ्यः ॥ आचार्यसिद्धेश्वर
पादुकाभ्योनमोस्तुलक्ष्मीपतिपादुकाभ्यः ॥ इति
गणपतिंगुरुं च प्रणमेत ॥ ॥ आसनविधिः ॥

कल्पितासनाधोजलादिना त्रिकोणं विलिख्य ॐ ह्रींआधारशक्तिकमलासनाय नमइत्याधारशक्तिं संपूज्य । तदुपर्यनुद्बिघ्नताकरमजिनोर्णाद्यासनमास्तीर्य । पृथिवीतिमंत्रस्य मेरुपृष्ठऋषिः कूर्मोदेवता सुतलंछंदः आसनेविनियोगः । ॐपृथ्वि त्वयेतिमंत्रेणआधारशक्तिंसंप्रार्थ्य ॐभूर्भुवः स्वरित्यासनंसंप्रोक्ष्य तस्मिन्नासनेप्राङ्मुखउदङ्मुखोवोपविशेत् ।। ततःस्ववामेगुरुभ्योनमः दक्षिणेभद्रका

ल्यैनमः उपरिगणपतयेनमः इतिद्वारदेवताःसंपू
ज्यमूलंपठन् दिव्यदृष्ट्यवलोकनेनदिव्यान्विघ्नानु
त्सार्य ॐफडितिमंत्रेणप्रोक्षणेनांतरिक्षस्थान्विघ्ना
नुत्सार्य तेनैवमंत्रेण भूमौवामपादपार्ष्णिघातेनभौ
मान्विघ्नानुत्सार्य अस्त्रायफडितितालत्रयेणदिग्बं
धनंकृत्वा ॐनमःसुदर्शनायास्त्रायफडितिमंत्रे
णछोटिकयावह्निप्राकारत्रयंविभाव्य मूलेनाचम्य
प्राणायामं कुर्यात् ॥ अथ भूशुद्धिः ॥ सायथा ॐ

ह्रुमितिबीजेनकुंडलिनीमुत्थाप्य हृदयस्थंदीपक
लिकाकारंजीवं ॐहंसइतिमंत्रेणब्रह्मणिसंयोज्य
वामकुक्षिस्थितं पापपुरुषमसद्वासनात्मकंध्यात्वा
यमितिवायुबीजेन ३२ द्वात्रिंशद्वारमावर्तितेनसं
शोष्य रमित्यग्निबीजेन ६४ चतुःषष्टिवारमावर्ति
तेनतंदग्ध्वा भूयोयमितिवायुबीजेन १६ षोडश
मात्रयातद्भस्मरेचयित्वा वमित्यमृतबीजेनप्राणा
यामंकुर्यात् ॥ इतिभूशुद्धिः ॥ अथभूतशुद्धिः ॥

इडयावायुमापूर्यकुंभकेहंयंरंलंवं इतिपंचभूतबीजा प्राण.
निसकृदावर्त्यपिंगलयारेचयेत् । ततोवमित्यमृत
बीजेनप्राणायामंकृत्वा सद्वासनात्मकंदेवीशरीरमु
त्पाद्य सोहंइतिमंत्रेणकुंडलिनींब्रह्मणोवहृत्यतत्र
स्थंजीवंहृदिनिधाय कुंडलिनींमूलाधारगतांविभा
वयेत् ॥ अथप्राणप्रतिष्ठा ॥ आंऱ्हींक्रोंममप्रा
णाइहप्राणाः । आंऱ्हींक्रोंममजीवइहस्थितः । ६
आंऱ्हींक्रोंममसर्वेंद्रियाणीहस्थितानि । आंऱ्हीं

ॐ मम वाङ्मनस्त्वक्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राणप्राणाः इहागत्यसुखंचिरंतिष्ठंतुस्वाहा ॐअसुनीतेपुनर स्मासुचक्षुःपुनःप्राणमिहनोधेहिभोगं । ज्योक्प श्येमसूर्यमुच्चरंतमनुमतेमृळयानःस्वस्ति ॥ गर्भा धानादिपंचदशसंस्कारसिद्ध्यर्थं पंचदशप्रणवावृ त्तीःकरिष्ये ॥ ॐ १५ वारंजपेत् ॥ रक्तांभोधि स्थपोतोल्लसदरुणसरोजाधिरूढाकराब्जैः पाशं कोदंडमिक्षूद्भवमथगुणमप्यंकुशंपंचबाणान् ॥ बि

भ्राणासृक्कपालंत्रिनयनलसितापीनवक्षोरुहाढ्यादे
वीबालार्कवर्णा भवतुसुखकरीप्राणशक्तिःपरानः ॥
सुप्रतिष्ठितमस्तु ॥ इतिप्राणप्रतिष्ठा ॥ ॥ अथ
मातृकान्यासः ॥ सयथा ॥ ॐअंनमःललाटे आंन
मःमुखवृत्ते इंनमःदक्षनेत्रे ईंन०वामनेत्रे उं०द०क
र्णे ऊं०वामकर्णे ऋं०द०नसि ॠं०वा०नासि०ऌं०
द०गंडे ॡं०वा०गंडे एं०ऊर्ध्वोष्ठे ऐं०अधरोष्ठे ओं०
ऊर्ध्वदंतपंक्तौऔं०अधोदंतपंक्तौ अं०शिरसि अः०

मुखे कं० द० बाहुमूले खं० द० कूर्परे गं० दक्षिणमणि बंधे घं० दक्षांगुलिमूले ङं० दक्षांगुल्यग्रे चं० वा० बाहुमूले छं० वा० कूर्परे जं० वा० मणिबंधे झं० वामांगुलिमूले ञं० वामांगुल्यग्रे टं० दक्षपादमूले ठं० द० जानुनि डं० द० गुल्फे ढं० द० पादांगुलिमूले णं० द० पादांगुल्यग्रे तं० वामपादमूले थं० वामजानुनि दं० वामगुल्फे धं० वामांगुलिमूले नं० वामांगुल्यग्रे पं० द० पार्श्वे फं० वामपार्श्वे बं० पृष्ठे भं० नाभौ मं० ज

ठरे यं० हृदि रं० दक्षांसे लं० ककुदि वं वामांसे
शं० हृदयादिद० हस्तांतं षं०हृदयादिवामहस्तांतं
सं० हृद० पादांतं हं० हृद० वामपादान्तं ळं० ज
ठरे क्षंनमः मुखे । प्रणवादिःसर्वत्रेतितत्त्वमुद्रया
मातृकान्यासंकुर्यात् ॥ ॥ अथदीपप्रतिष्ठा ॥ मू
लेनाचम्यप्राणानायम्य कर्मसाक्षित्वेनदीपंस्थाप

१ घृतदीपोभवेद्दक्षेतैलदीपस्तुवामतः ॥ सितवर्तियुतोदक्षेरक्त
वर्तिस्तुवामके ॥

नंकुर्यात् । तत्रदीपाधारयंत्रंत्रिकोणंगंधेनदेवीद
क्षिणतोलिखित्वा दीपाधारयंत्रायनमः इतिमंत्रे
णसंपूज्य तदुपरिदीपंसंस्थाप्यगंधादिनादीपंसं
पूज्यप्रार्थयेत् ॥ भोदीपदेवीरूपस्त्वंकर्मसाक्षीह्य
विघ्नकृत् ॥ यावत्कर्मसमाप्तिःस्यात्तावत्त्वंसुस्थिरो
भवेतिदीपंसंप्रार्थ्य तथैववामेऽपि तैलदीपंप्रज्वाल
येत् ॥ ॥ अथयंत्रपूजा ॥ तत्रस्फटिकहेमताम्रा
द्यन्यतमपत्रेपात्रेवा शक्तिगंधाष्टकेन रक्तचंदनेन

वानवकोष्ठंयंत्रंकृत्वा प्रथमपंक्तावीशानकोणादग्नि

कोणपर्यन्तं रुद्रगौर्यौ विरिंचिसरस्वत्यौ विष्णुल
क्ष्म्यावितिक्रमेणस्थाप्य मध्यपंक्तावुत्तरतोदक्षिणां
तंमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्यः तथातृतीय
पंक्तौवायुकोणान्निर्ऋतिकोणपर्यन्तंक्रमेणदशानना
ष्टादशभुजाऽष्टभुजाःस्थापयेत् ॥ अत्रतृतीयपंक्ति
मध्यकोष्ठस्थायाः अष्टादशभुजायाः दक्षेसिंहंवा

ॐ गौर्यासह रुद्रायनमः	ॐ स्वरयासह विरिंचयेनमः	ॐ लक्ष्म्यासह हृषीकेशायनमः
ॐ ऐंमहाकाल्यैनमः	ॐ ह्रींमहालक्ष्म्यैनमः	ॐ क्लींमहासरस्वत्यैनमः
ॐ दशाननायै नमः	ॐ अष्टादशभुजायै० सिंहं महि०	ॐ अष्टभुजायै नमः

मेमहिषंचस्थापयेत् ॥ ततः पूर्वोक्तप्राणप्रतिष्ठा
मंत्रेणयंत्रस्यप्राणप्रतिष्ठांकृत्वाऽऽवाहनादिषोडशोप

चारैः संपूज्य मूलभूतांतुरीयांमहालक्ष्मींविश्वेश्व
रींजगद्धात्रीं० इत्यादिभिश्चचरित्रत्रयोक्तैस्तोत्रैः
स्तुवीत ॥ ॥ अथपूजाविधिः ॥ अस्यश्रीनवा
र्णमंत्रस्यब्रह्मविष्णुमहेश्वराऋषयः गायत्र्युष्णिग
नुष्टुभश्छंदांसि श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्व
त्योदेवताः नंदाशाकंभरीभीमाःशक्तयःरक्तदंति
कादुर्गाभ्रामर्योबीजानि अग्निवायुसूर्यास्तत्त्वानि
श्रीजगदंबाप्रीत्यर्थे न्यासेपूजायांच विनियोगः ॥

ऋष्यादिन्यासान् मूलषडंगन्यासांश्चविधाय कलश
शंखघंटादिसंपूज्य ॥ अपवित्रः पवित्रोवासर्वावस्थां
गतोपिवा ॥ यःस्मेत्पुंडरीकाक्षंसबाह्याभ्यंतरः शु
चिः ॥ मूलेनात्मानंपूजाद्रव्याणिप्रोक्षेत् ॥ यंत्रंसंस्पृ
श्य ॐआंसोहं इतित्रिवारोच्चारितमंत्रेण यंत्रस्यप्रा
णप्रतिष्ठांकृत्वा ततः त्रिखंडामुद्रयापुष्पमादायस्व
हृदिस्थांत्रिगुणांदेवीं सुषुम्नामार्गेणब्रह्मरंध्रद्वाराकुसु
मेसमागतांविभाव्य तत्ररूपत्रयंबिभ्राणांध्यायेत् ॥

खड्गंचक्रगदेषुचापपरिघान् शूलं भुशुंडीं शिरःशंखं संदधतीं करैस्त्रिनयनां सर्वाङ्गभूषावृतां ॥ नीलाश्मद्युतिमास्यपाददशकां सेवे महाकालिकां यामस्तौत्स्वपिते हरौ कमलजो हन्तुं मधुं कैटभम् ॥१॥ अक्षस्त्रक्परशुं गदेषु कुलिशं पद्मं धनुः कुंडिकां दंडं शक्तिमसिं च चर्मजलजं घंटां सुराभाजनम् ॥ शूलं पाशसुदर्शने च दधतीं हस्तैः प्रसन्नाननां सेवे सैरिभमर्दिनीमिह महालक्ष्मीं सरोजस्थिताम् ॥२॥

घंटाशूलहलानिशंखमुसले चक्रं धनुः सायकं हस्ता
ब्जैर्दधतीं घनान्तविलसच्छीतांशु तुल्यप्रभां ॥
गौरीदेहसमुद्भवां त्रिनयनामाधारभूतां महापूर्वा
मत्रसरस्वतीमनुभजे शुंभादिदैत्यार्दिनीम् ॥ ३ ॥
इति तत्पुष्पंयंत्रेसंस्थाप्यतत्रमध्यबीजत्रयेमहाल
क्ष्म्यादिदेवतात्रयंसंस्थितंविभावयेत् ॥ ततः आवा
हनी-स्थापनी-संनिधापिनी-संनिरोधिनी-धेनु-यो
निमुद्रामूलेनप्रदर्श्य मूलमुच्चार्यश्रीमहाका० नमः

आवाहयामि एवं मूलेनासनपाद्यार्घ्याचमनी
यस्नानमंगलस्नानमधुपर्कपंचामृतपूजां विधा
य श्रीसूक्तपुंसूक्तादिभिरभिषिच्य मूलेन वस्त्रो
पवस्त्रोत्तरीयकंचुकीयज्ञोपवीतचंदनालंकारहरिद्रा
कुंकुमकज्जलसिंदूरपरिमलद्रव्यकंकणकंठसूत्रादि
सौभाग्यालंकारपुष्पाणि ॥ मूलेन श्रीमहा०
३ नमः अमुकद्रव्यंसमर्पयामीतिप्रत्युपचारमु
च्चार्य पुष्पांतपूजायांआवरणदेवताआवाह्यसंपूज

येत् ॥ अत्रसर्वत्रापियथाक्रमं प्रागादिदिशोग्रा
ह्याः ॥ इंद्रादिलोकपालतदायुधविषयेतु सूर्योदयि
कैवेतिज्ञेयं तत्रयंत्रषट्कोणस्थपश्चिमकोणे महाल
क्ष्मीपृष्ठभागे सरस्वतीब्रह्मभ्यांनमः सरस्वतीब्रह्मा
णावावाहयामीत्येवंसर्वत्रावाहनेवाच्यं १ एवं नैर्ऋ
त्यकोणे गौरीरुद्राभ्यां० २ वायुकोणे लक्ष्मीहृषी
केशाभ्यां० ३ पूर्वकोणे अष्टादशभुजायै० ४ ईशा
नकोणे दशाननायै० ५ अग्निकोणे अष्टभुजायै०

६ दयाब्धेत्राहिसंसारसर्पान्मांशरणागतं ॥ भक्त्या
समर्पयेतुभ्यंप्रथमावरणार्चनं ॥ अनेनप्रथमावरणा
र्चनेनभगवतीश्रीमहाकाली० ३ प्रीयंतां ॥ १ ॥
पुनःषट्कोणेषु प्रागादिदिक्षु ॥ ॐनंनंदजायै
नमः १ ॐरंरक्तदंतिकायै० २ ॐशांशाकंभ
र्यै० ३ ॐदुंदुर्गायै० ४ ॐभींभीमायै० ५ भ्रांभ्राम
र्यै० ६ दयाब्धेत्राहिसंसार०॥ २ ॥ षट्कोणाद्ब
हिराग्नेय्यादिचतुर्भागेषु ॐजंजयायै० १ ॐविंवि

जयायै० २ ॐजंजयंत्यै० ३ ॐअंअपराजिता
यै० ४ षट्कोणपार्श्वयोः दक्षिणभागे ॐसिंहा
य० ५ उत्तरभागे ॐमहिषायनमः ६ दयाब्धे०
तृतीयावरणार्चनं ॥ अनेनतृ० ॥ ३ ॥ अष्टपत्रेषुप्रा
गादिषु ॐब्रांब्राह्म्यै० १ ॐमांमाहेश्वर्यै० २ ॐ
कौंकौमार्यै० ३ ॐवैंवैष्णव्यै० ४ ॐवांवारा
ह्यै० ५ ॐनांनारासिंह्यै० ६ ॐऐंऐंद्र्यै० ७ ॐ
चांचामुंडायै० ॥ ८ ॥ दयाब्धे० चतुर्थावरणार्चनं ॥

अनेन० ॥ ४ ॥ पुनरष्टदलेषुप्रागादिषु ॐअंअ
सितांगभैरवाय० १ ॐरुंरुरुभैरवाय० २ ॐचंचं
डभैरवाय० ३ ॐक्रोंक्रोधभैरवाय० ४ ॐउंउन्मत्त
भैरवाय०५ ॐकंकपालभैरवाय० ६ ॐभींभीषणभै
रवाय० ७ ॐसंसंहारभै० ८ दयाब्धे० पंचमावर
णार्चनं ॥ अनेन० ॥ ५ ॥ केसरेषुप्रागादिक्रमेण
ॐविष्णुमायायै० १ ॐचेतनायै० २ बुद्ध्यै०३ नि
द्रायै० ४ क्षुधायै० ५ छायायै० ६ शक्त्यै० ७

तृष्णायै० ८ क्षांत्यै० ९ जात्यै० १० लज्जायै०११
शांत्यै० १२ श्रद्धायै० १३ कांत्यै० १४ ल
क्ष्म्यै० १५ धृत्यै० १६ वृत्त्यै० १७ स्मृत्यै० १८
दयायै० १९ तुष्ट्यै० २० पुष्ट्यै० २१ मात्रे० २२
भ्रांत्यै० २३ ॥ दयाब्धे० षष्ठाख्यावरणार्चनं ॥ अ
नेन० ॥ ६ ॥ प्रागादिषु लोकपालान् ॐलंइं
द्राय० रंअग्नये० मंयमाय० क्षंनिर्ऋतये० वंवरुणा
य० यंवायवे० संसोमाय० हंरुद्राय० ईशानीप्रागंत

राले ॐआंब्रह्मणे० वरुणानिर्ऋत्यंतरालेऱ्हींशेषा
य० १० ॥ दयाब्धे० सप्तमावरणार्चनं ॥ अनेन०
॥ ७ ॥ पुनस्तेनैवक्रमेण वंवज्राय०शंशक्त्यै० दंदं
डाय० खंखड्गाय० पांपाशाय० अंअंकुशाय० गंग
दायै०त्रिंत्रिशूलाय० पंपद्माय० चंचक्राय० १०
दयाब्धे० अष्टमावरणार्चनं अनेन० ॥ ८ ॥ भूगृ
हाद्बहिःप्रागादिदिक्षु ॐगंगणपतये क्षंक्षेत्रपा
लाय० बंबटुकाय० योंयोगिनीभ्योनमः दयाब्धे०

नवमावरणार्चनं अनेन० ॥ ९ ॥ ॐआवरणदे
वताभ्योनमः चंदनं० इत्यादिपंचोपचारपूजा ॥
ततः मूलमुच्चार्यश्रीमहाकाली०३ धूपं दीपं नैवेद्यं
तांबूलं दक्षिणां फलानि महानीराजनदीपं० क
र्पूरदीपं नमस्कारान् प्रदक्षिणाः मंत्रपुष्पं० ॥ अप
राधसहस्राणिक्रियंतेहर्निशंमया ॥ दासोयमितिमां
मत्वाक्षमस्वपरमेश्वरि ॥१॥ आवाहनंनजानामिन
जानामिविसर्जनं ॥ पूजांचैवनजानामिक्षम्यतां

परमेश्वरि ॥ २ ॥ मंत्रहीनंक्रियाहीनंभक्तिहीनंसुरे
श्वरि ॥ यत्पूजितंमयादेविपरिपूर्णंतदस्तुमे ॥ ३ ॥
अपराधशतंकृत्वाजगदंबेतिचोच्चरेत् ॥ यांगतिंस
मवाप्नोतिनतांब्रह्मादयःसुराः ॥ ४ ॥ सापराधोस्मि
शरणंप्राप्तस्त्वांजगदंबिके ॥ इदानीमनुकंप्योहंय
थेच्छसितथाकुरु ॥ ५ ॥ अज्ञानाद्विस्मृतेर्भ्रांत्या
यन्न्यूनमधिकंकृतम् ॥ तत्सर्वंक्षम्यतांदेविप्रसीद
परमेश्वरि ॥ ६ ॥ कामेश्वरिजगन्मातःसच्चिदा

नंदविग्रहे ॥ . गृहाणार्चामिमांप्रीत्याप्रसीदपरमे
श्वरि ॥ ७ ॥ गुह्यातिगुह्यगोप्त्रीत्वंगृहाणास्मत्कृतं
जपं ॥ सिद्धिर्भवतुमेदेवित्वत्प्रसादात्सुरेश्वरि ॥ ८ ॥
प्रार्थना ॥ गीतवाद्यनृत्यछत्रचामरांदोलनदर्पणा
दिसर्वराजोपचारार्थेअक्षतान्० ॥ नमस्करोमि ॥
अनेनयथाशक्त्यर्चनेनभगवतीश्रीजगदंबा प्रीय
३ तां ॥ शाक्तेभ्योनमःसर्वोपचारार्थेगंधाक्ष० ॥ अथ
कुमारीपूजा ॥ यजमानःपूजयेच्चकन्यानांनवकं

शुभं ॥ द्विवर्षाद्यादशाब्दांताःकुमारीःपरिपूजयेत् ॥ १ ॥ अर्थादेकहायनाल्पवयस्कावर्ज्याः ॥ ताआसनेउपवेश्यावाहयेत्मंत्रेण ॥ मंत्राक्षरमयींलक्ष्मीं मातॄणांरूपधारिणीं ॥ नवदुर्गात्मिकांसाक्षात्कन्यामावाहयाम्यहम् ॥ १ ॥ अनेनैवमंत्रेणनवापिआवाहयेत् ॥. अशक्तौयथाशक्तिएकामपि ॥ अथनवानांपूजामंत्राः ॥ द्विहायनीकुमारीसंज्ञका ॥ सर्वस्वरूपेसर्वेशेसर्वशक्तिस्वरूपिणि ॥ पूजांगृहाण

कौमारिजगन्मातर्नमोस्तुते ॥ २ ॥ त्रिहायणी
त्रिमूर्तिस्तन्मंत्रः ॥ त्रिपुरांत्रिपुराधारांत्रिवर्षांज्ञा
नरूपिणीम् ॥ त्रैलोक्यवंदितांदेवींत्रिमूर्तिंपूजया
म्यहम् ॥ ३ ॥ चतुर्वर्षाकल्याणीतत्पूजामंत्रः ॥ क
लात्मिकांकलातीतांकारुण्यहृदयांशिवाम् ॥ कल्या
णजननींदेवींकल्याणींपूजयाम्यहम् ॥ ४ ॥ पंचवर्षा
रोहिणीतत्पूजामंत्रः ॥ अणिमादिगुणाधारामका
राद्यक्षरात्मिकाम् ॥ अनंतशक्तिकांलक्ष्मींरोहिणींपू

जयाम्यहम् ॥ ५ ॥ षड्वर्षाकालिका तत्पूजामंत्रः ॥
कामचारांशुभांकांतांकालचक्रस्वरूपिणीम् ॥ का
मदांकरुणोदारांकालिकांपूजयाम्यहम् ॥ ६ ॥ स
सवर्षाचंडिका तत्पूजामंत्रः ॥ चंडवीरांचंडमायां
चंडमुंडप्रभंजनीम् ॥ पूजयामिसदादेवींचंडिकांचं
डविक्रमाम् ॥ ७ ॥ अष्टवर्षाशांभवीतत्पूजामं
त्रः ॥ सदानंदकरींशांतांसर्वदेवनमस्कृताम् ॥ सर्व
भूतात्मिकांलक्ष्मींशांभवींपूजयाम्यहम् ॥ ८ ॥ नव

हायनाद्दुर्गातत्पूजामंत्रः ॥ दुर्गेमेदुस्तरेकार्येभवदुः
खविनाशिनीम् ॥ पूजयामिसदाभक्त्यादुर्गांदुर्गा
र्तिनाशिनीम् ॥ ९ ॥ दशवर्षासुभद्रा तत्पूजामंत्रः ॥
सुंदरींस्वर्णवर्णाभांसुखसौभाग्यदायिनीम् ॥ सुभद्र
जननींदेवींसुभद्रांपूजयाम्यहम् ॥ १० ॥ इतिप्रत्येकं
मंत्रांतेतत्तन्नाममंत्रेणनवापिषोडशोपचारैः पंचोप
चारैर्वापूजयेत्इति ॥ ॥ अथबलिदानं ॥ मूलांतेश्री
महालक्ष्म्यैनमः पायसबलिंसमर्पयामि इतिमहा

काल्यादियोगिन्यंतयंत्रस्थावरणदेवताभ्यः प्रत्ये
कंसर्वाभ्योबलीन्दद्यात् ॥ ॥ अथकूष्मांडबलिः ॥
आचम्यप्राणानायम्यदेशकालाद्युच्चार्य ममसकुटुं
बस्य सर्वारिष्टशांतिसर्वाभीष्टसिद्धिकल्पोक्तफला
वाप्तिद्वाराश्रीमहाकाली० ३ देवताप्रीत्यर्थंकूष्मां
डबलिदानंकरिष्ये ॥ तदंगत्वेनपंचोपचारैःपूजनं
बलिपूजनंचकरिष्ये ॥ मूलेनमुख्यदेवतांपंचोप
चारैःसंपूज्य तत्पुरतःस्वयमुदङ्मुखोबलिंप्राङ्मु

खं पीठेवस्त्रगुंठितं कूष्मांडंनिधाय ॐकूष्मांडबल
येनमः इतिआवाहनवस्त्रगंधादिभिःसंपूज्य अ
भिमंत्रयेत् पशुस्त्वंबलिरूपेणममभाग्यादवस्थि
तः ॥ प्रणमामिततःसर्वरूपिणंबलिरूपिणम् ॥१॥
चंडिकाप्रीतिदानेनदातुरापद्विनाशनम् ॥चामुंडा
बलिरूपायबलेतुभ्यंनमोस्तुते ॥ २ ॥ यज्ञार्थंबल
यःसृष्टाःस्वयमेवस्वयंभुवा ॥ अतस्त्वांघातया
म्यद्ययस्माद्यज्ञेवधोवधः ॥ ३ ॥ ततःशस्त्रंगंधादि

सप्त० नासंपूज्य अभिमंत्रयेत् ऐंह्रींश्रींरसनात्वंचंडि कू.व.
२० कायाःसुरलोकप्रसाधकः ॥ इतिह्रांह्रींखड्गआंहुं
फट् इतिहस्तेशस्त्रंगृहीत्वा ॐकालिकालिवज्रे
श्वरिलोहदंडायैनमः इतिपठन्छित्त्वाछेदनावस
रेनविलोकयेत् ॥ कौशिकीरुधिरेणाप्यायतामि
तिदेव्यैतदर्धंनिवेद्य अवशिष्टार्धस्यपंचभागान्कृ
त्वा पूतनायैबलिभागंनिवेदयामि चरक्यैबलि० २०
विदार्यैबलि० पापराक्षस्यैबलि० ततोमाषपिष्टपशुं

शत्रुं शस्त्रेण छित्त्वा स्कंदायपश्वर्धंसमर्पयामि वि
शिखायपश्वर्धं० इतिसमर्प्य शेषंरक्षोभ्योहरेत् ॥
मंत्रास्तु ॐ ह्रींस्फुरस्फुरॐफ्रीं ॐहुंफट्मर्दमर्दहुं
इति ॥ तच्छेषंबहिर्दद्यात् ॥ बलिंगृह्णंत्विमेदेवाआ
दित्यावसवस्तथा ॥ मरुतश्चाश्विनौरुद्राःसुपर्णाः
पन्नगाग्रहाः ॥ असुरायातुधानाश्चपिशाचोरगरा
क्षसाः ॥ डाकिन्योयक्षवेतालायोगिन्यः पूतनाः
शिवाः ॥ जृंभकाः सिद्धगंधर्वाःसाध्याविद्याधरान

 गाः ॥ दिक्पालालोकपालाश्च येचविघ्नविनाय
 काः ॥ जगतांशांतिकर्तारोब्रह्माद्याश्चमहर्षयः ॥ मा
विघ्नंमाचमेपापंमासंतुपरिपंथिनः ॥ सौम्याभवंतु
तृप्तास्तेभूतप्रेताःसुखावहाः ॥ भूतानियानीहवसं
तितानिबलिंगृहीत्वाविधिवत्प्रयुक्तम् ॥ अन्यत्रवासं
परिकल्पयंतुरक्षंतुमांतानिसदैवचात्रेति ॥ ततः
स्नात्वा कृततिलकोदेवींप्रार्थयेत् ॥ खड्गिनीशू० ५
शूलेनपाहि० ४॥ सर्वस्वरूपे० ५॥ रूपंदेहिजयंदे

हिभगंभगवातिदेहिमे ॥ पुत्रान्देहिधनंदेहिसर्वंका
मांश्चदेहिमे ॥ महिषघ्निमहामायेचामुंडेमुंडमालि
नि ॥ आयुरारोग्यमैश्वर्यंदेहिदेविनमोस्तुते ॥
इतिप्रार्थयेत् ॥ एतद्बलिदानंहोमांगंतच्चहोमोत्तरमे
व पूजांगंवैकल्पिकं तत्रचपायसबलिदानमव
श्यमेवेतिबलिदानविधिः ॥ ॥ अथपुस्तकपूजनं ॥
मूलेनाचम्यप्राणानायम्य ॐनमः पिशाचिनिकरं
किनित्रिशूलखड्गहस्तेसिंहारूढे एह्येहिआगच्छ

सप्त. आगच्छइमांपूजांगृह्णगृह्णस्वाहा सप्तशतीरूपिण्यै कव.
२२ सरस्वत्यैनमः इतिमंत्रेणावाह्य ॐह्रींचंडिकायैन
मइतिमंत्रेणषोडशोपचारैःपूजयेत् ॥ ततोऽर्थानुसं
धानपूर्वकंकवचार्गलाकीलकंपठित्वा सप्तशत्युक्तं
रात्रिसूक्तं वेदोक्तंरात्रीव्यख्यदायतीतिवापठित्वा
नवार्णंजपेत् ॥ तत्रकवचंसार्धपंचाशच्छ्लोकात्मक
मर्गलास्तोत्रंत्रयोविंशतिश्लोकात्मकंकीलकंचतुर्द २२
शश्लोकात्मकंपठेत् ॥ ॥ अथकवचम् ॥ अस्यश्री

चंडीकवचस्यब्रह्माऋषिः अनुष्टुप्छंदः चामुंडादेव
ताअंगन्यासोक्तमातरोबीजं दिग्बंधदेवतास्तत्त्वं
श्रीत्रिगुणादेवीप्रीत्यर्थंजपेविनियोगः ॐनमश्चं
डिकायै ॥ मार्कंडेयउवाच ॥ ॐयद्गुह्यंपरमंलोके
सर्वरक्षाकरंनृणाम् ॥ यन्नकस्यचिदाख्यातंतन्मे
ब्रूहिपितामह ॥ १ ॥ ब्रह्मोवाच ॥ अस्तिगुह्यत
मंविप्रसर्वभूतोपकारकम् ॥ देव्यास्तुकवचंपुण्यंत
च्छृणुष्वमहामुने ॥ २ ॥ प्रथमंशैलपुत्रीतिद्वितीं

यंब्रह्मचारिणी ॥ तृतीयंचन्द्रघण्टेतिकूष्माण्डेति
चतुर्थकम् ॥ ३ ॥ पञ्चमंस्कन्दमातेतिषष्ठंकात्या
यनीतिच ॥ सप्तमंकालरात्रिश्चमहागौरीतिचा
ष्टमम् ॥ ४ ॥ नवमांसिद्धिदात्रीचनवदुर्गाःप्रकी
र्तिताः ॥ उक्तान्येतानिनामानिब्रह्मणैवमहात्मना
॥ ५ ॥ अग्निनादह्यमानस्तुशत्रुमध्येगतोरणे ॥
विषमेदुर्गमेचैवभयार्ताः शरणंगताः ॥ ६ ॥ नते
षांजायतेकिंचिदशुभंरणसंकटे ॥ नापदंतस्यप

श्यामिशोकदुःखभयंनहि ॥ ७ ॥ यैस्तुभक्त्या
स्मृतानूनंतेषांसिद्धिःप्रजायते ४॥ प्रेतसंस्थातुचामु
ण्डावाराहीमहिषासना ॥ ८ ॥ ऐन्द्रीगजसमा
रूढावैष्णवीगरुडासना ॥ माहेश्वरीवृषारूढाकौ
मारीशिखिवाहना ॥ ९ ॥ ब्राह्मीहंससमारूढास
र्वाभरणभूषिता ॥ नानाभरणशोभाढ्यानानार
त्नोपशोभिताः ॥ १० ॥ दृश्यंतेरथमारूढादेव्यः
क्रोधसमाकुलाः ॥ शंखंचक्रंगदांशक्तिंहलंचमुस

लायुधम् ॥ ११ ॥ खेटकंतोमरंचैवपरशुंपाशमेव
च ॥ कुन्तायुधंत्रिशूलंचशार्ङ्गमायुधमुत्तमम् ॥१२॥
दैत्यानांदेहनाशायभक्तानामभयायच ॥ धारय
न्त्यायुधानीत्थंदेवानांचहितायवै ॥ १३ ॥ महा
बलेमहोत्साहेमहाभयविनाशिनि ॥ त्राहिमांदे
विदुष्प्रेक्ष्येशत्रूणांभयवर्धिनि ॥ १४ ॥ प्राच्यांरक्ष
तुमामैन्द्रीआग्नेय्यामग्निदेवता ॥ दक्षिणेऽवतुवा
राहीनैर्ऋत्यांखड्गधारिणी ॥ १५ ॥ प्रतीच्यांवा

रुणीरक्षेद्वायव्यांमृगवाहिनी ॥ उदीच्यांरक्षकौ
बेरिईशान्यांशूलधारिणि ॥ १६ ॥ ऊर्ध्वंब्रह्मा
णीमेरक्षेदधस्ताद्वैष्णवीतथा ॥ एवंदशदिशोरक्षे
च्चामुण्डाशववाहना ॥ १७ ॥ जयामेअग्रतःस्था
तुविजयास्थातुपृष्ठतः ॥ अजितावामपार्श्वेतुदक्षि
णेचापराजिता ॥ १८ ॥ शिखांमेद्योतिनीरक्षे
४ दुमामूर्ध्निव्यवस्थिता ॥ मालाधरीललाटेचभ्रुवौर
क्षेद्यशस्विनी ॥ १९ ॥ त्रिनेत्राचभ्रुवोर्मध्येयम

घंटाचनासिकें ॥ शंखिनीचक्षुषोर्मध्येश्रोत्रयोर्द्वा
रवासिनी ॥ २० ॥ कपोलौकालिकारक्षेत्कर्णमू
लेतुशांकरी ॥ नासिकायांसुगन्धाचउत्तरोष्ठेच
चर्चिका ॥ २१ ॥ अधरेचामृतकलाजिह्वायांच
सरस्वती ॥ दन्तान्रक्षतुकौमारीकण्ठमध्येतुचण्डि
का ॥ २२ ॥ घण्टिकांचित्रघण्टाचमहामायाच
तालुके ॥ कामाक्षीचिबुकंरक्षेद्वाचंमेसर्वमंगला
॥ २३ ॥ ग्रीवायांभद्रकालीचपृष्ठवंशेधनुर्धरी ॥

नीलग्रीवाबहिःकण्ठेनलिकांनलकूबरी ॥ २४ ॥
खड्गधारिण्युभौस्कंधौबाहूमेवज्रधारिणी ॥ हस्त
योर्दंडिनीरक्षेदंबिकाचांगुलीस्तथा ॥ २५ ॥ नखा
ञ्छूलेश्वरीरक्षेत्कुक्षौरक्षेत्कुलेश्वरी ॥ स्तनौरक्षेन्महा
लक्ष्मीर्मनःशोकविनाशिनी ॥ २६ ॥ हृदयेललि
तादेवीह्युदरेशूलधारिणी ॥ नाभौचकामिनीरक्षे
द्गुह्यंगुह्येश्वरीतथा ॥ २७ ॥ कट्यांभगवतीरक्षेज्जा
नुनीविन्ध्यवासिनी ॥ भूतनाथाचमेढ्रंमेऊरूमहिष

सप्त० वाहिनी ॥ २८ ॥ जंघेमहाबलाप्रोक्तासर्वका कव०
२६ मप्रदायिनी ॥ गुल्फयोर्नारसिंहीचपादौचामित
तेजसी ॥ २९ ॥ पादांगुलीःश्रीर्मेरक्षेत्पादाध
स्तलवासिनी ॥ नखान्दंष्ट्राकरालीचकेशाश्चैवो
र्ध्वकेशिनी ॥ ३० रोमकूपेषुकौबेरीत्वचंवागी
श्वरीतथा ॥ रक्तमज्जावसामांसान्यस्थिमेदांसि
पार्वती ॥ ३१ ॥ अंत्राणिकालरात्रिश्चपित्तंचमु २६
कुटेश्वरी ॥ पद्मावतीपद्मकोशेकफेचूडामणिस्तथा

॥ ३२ ॥ ज्वालामुखीनखज्वालाअभेद्यासर्वसंधि
षु ॥ शुक्रंब्रह्माणीमेरक्षेच्छायांछत्रेश्वरीतथा ॥३३॥
अहंकारंमनोबुद्धिंरक्षमेधर्मचारिणि ॥ प्राणापा
नौतथाव्यानंसमानोदानमेवच ॥ ३४ ॥ यशः
कीर्तिंचलक्ष्मींचसदारक्षतुवैष्णवी ॥ गोत्रमिन्द्रा
णीमेरक्षेत्पशून्मेरक्षचण्डिके ॥ ३५ ॥ पुत्रान्रक्षे
न्महालक्ष्मीर्भार्यांरक्षतुभैरवी ॥ मार्गंक्षेमंकरीरक्षे
द्विजयासर्वतःस्थिता ॥ ३६ ॥ रक्षाहीनंतुयत्स्था

सप्त० नंवर्जितंकवचेनतु ॥ तत्सर्वंरक्षमेदेविजयंतिपाप कव०
नाशिनि ॥ ३७ ॥ पदमेकंनगच्छेत्तुयदीच्छे
२७ च्छुभमात्मनः ॥ कवचेनावृतोनित्यंयत्रयत्राधिग
च्छति ॥ ३८ ॥ तत्रतत्रार्थलाभश्चविजयःसार्व
कामिकः ॥ यंयंकामयतेकामंतंतंप्राप्नोतिनिश्चि
तम् ॥ ३९ ॥ परमैश्वर्यमतुलंप्राप्स्यतेभूतलेपु
मान् ॥ निर्भयोजायतेमर्त्यःसंग्रामेष्वपराजितः २७
॥ ४० ॥ त्रैलोक्येतुभवेत्पूज्यः कवचेनावृतःपुमा

न् ॥ इदंतुदेव्याः कवचं देवानामपिदुर्लभम् ॥ ४१ ॥
यःपठेत्प्रयतोनित्यंत्रिसंध्यंश्रद्धयान्वितः ॥ दै
वीकलाभवेत्तस्यत्रैलोक्येष्वपराजितः ॥ ४२ ॥
जीवेद्वर्षशतंसाग्रमपमृत्युविवर्जितः ॥ नश्यन्ति
व्याधयःसर्वेलूताविस्फोटकादयः ॥ ४३ ॥ स्था
वरंजङ्गमंवापिकृत्रिमंचापियद्विषम् ॥ अभिचारा
णिसर्वाणिमन्त्रयन्त्राणिभूतले ॥ ४४ ॥ भूचराः
खेचराश्चैवजलजाश्चौपदेशिकाः ॥ सहजाःकुल

जामालाःशाकिनीडाकिनीतथा ॥ ४५ ॥ अन्त
रिक्षचराघोराडाकिन्यश्चमहाबलाः ॥ ग्रहभूतपि
शाचाश्चयक्षगंधर्वराक्षसाः ॥ ४६ ॥ ब्रह्मराक्षसवे
तालाःकूष्माण्डाभैरवादयः ॥ नश्यंतिदर्शनात्तस्य
कवचेहृदिसंस्थिते ॥ ४७ ॥ मानोन्नतिर्भवेद्राज्ञ
स्तेजोवृद्धिकरंपरम् ॥ यथासावर्धतेसोऽपिकीर्ति
मण्डितभूतले ॥ ४८ ॥ जपेत्सप्तशतींचण्डींकृत्वा
तुकवचंपुरा ॥ यावद्भूमण्डलंधत्तेसशैलवनकान

नम् ॥ ४९ ॥ तावत्तिष्ठतिमेदिन्यांसन्ततिः पुत्र
पौत्रिकी ॥ देहान्तेपरमंस्थानंयत्सुरैरपिदुर्लभम्
॥ ५० ॥ प्राप्नोतिपुरुषोनित्यंमहामायाप्रसादतः ॥
इतिश्रीवाराहपुराणेहरिहरब्रह्मप्रणीतंदेव्याः कवचं
समाप्तम् ॥ ॥ अथार्गलास्तुतिः ॥ अस्यश्रीअर्ग
लास्तोत्रमंत्रस्यविष्णुर्ऋषिः अनुष्टुप्छंदः श्रीमहा
लक्ष्मीर्देवता श्रीजगदंबाप्रीत्यर्थंजपेविनियोगः ॥
ॐनमश्चण्डिकायै ॥ मार्कण्डेयउवाच ॥ जयन्ती

मङ्गलाकालीभद्रकालीकपालिनी ॥ दुर्गाक्षमा
शिवाधात्रीस्वाहास्वधानमोस्तुते ॥ १ ॥ मधुकै
टभविद्राविविधातृवरदेनमः ॥ रूपंदेहिजयंदेहि
यशोदेहिद्विषोजहि ॥ २ ॥ महिषासुरनिर्नाश
विधातृवरदेनमः ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहि
द्विषोजहि ॥ ३ ॥ वंदितांघ्रियुगेदेविसर्वसौभा
ग्यदायिनि ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषो
जहि ॥ ४ ॥ रक्तबीजवधेदेविचंडमुंडविनाशि

नि ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ ५ ॥
अचिंत्यरूपचरितेसर्वशत्रुविनाशिनि ॥ रूपंदेहि
जयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ ६ ॥ नतेभ्यःसर्व
दाभक्त्याचंडिकेदुरितापहे ॥ रूपंदेहिजयंदेहि
यशोदेहिद्विषोजहि ॥ ७ ॥ स्तुवद्भ्योभक्तिपूर्वं
त्वांचंडिकेव्याधिनाशिनि ॥ रूपंदेहिजयंदेहिय
शोदेहिद्विषोजहि ॥ ८ ॥ चण्डिकेसततंयेत्वा
मर्चयंतीहभक्तितः ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहि

द्विषोजहि ॥ ९ ॥ देहिसौभाग्यमारोग्यंदेहिदे
विपरंसुखम् ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषो
जहि ॥ १० ॥ विधेहिद्विषतांनाशंविधेहिबलमु
च्चकैः ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥
॥ ११ ॥ विधेहिदेविकल्याणंविधेहिपरमांश्रि
यम् ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ १२ ॥
विद्यावन्तंयशस्वन्तंलक्ष्मीवन्तंजनंकुरु ॥ रूपंदे
हिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ १३ ॥ प्रचंड

दैत्यदर्पघ्नेचण्डिकेप्रणतायमे ॥ रूपंदेहिजयंदेहि
यशोदेहिद्विषोजहि ॥ १४ ॥ चतुर्भुजेचतुर्वक्त्र
संस्तुतेपरमेश्वरि ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहि
द्विषोजहि ॥ १५ ॥ कृष्णेनसंस्तुतेदेविशश्वद्भक्त्या
त्वमम्बिके ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषो
जहि ॥ १६ ॥ हिमाचलसुतानाथसंस्तुतेपरमेश्व
रि ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ १७ ॥
सुरासुरशिरोरत्ननिघृष्टचरणेम्बिके ॥ रूपंदेहिजयं

देहियशोदेहिद्विषोजहि ॥ १८ ॥ इन्द्राणीपतिस
द्भावपूजितेपरमेश्वरि ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदे
हिद्विषोजहि ॥ १९ ॥ पुत्रान्देहिधनंदेहिसर्वान्का
मांश्चदेहिमे ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोज
हि ॥ २० ॥ देविभक्तजनोद्दामदत्तानन्दोदये
म्बिके ॥ रूपंदेहिजयंदेहियशोदेहिद्विषोजहि
॥ २१ ॥ पत्नींमनोरमांदेहिमनोवृत्तानुसारिणीम् ॥
तारिणींदुर्गसंसारसागरस्यकुलोद्भवाम् ॥ २२ ॥

इदंस्तोत्रंपठित्वातुमहास्तोत्रंपठेन्नरः ॥ सतुसप्तश
तीसंख्यावरमाप्नोतिसंपदाम् ॥ २३ ॥ इतिमार्क
ण्डेयपुराणेअर्गलास्तोत्रंसमाप्तम् ॥ २ ॥ अथकी
लकं ॥ अस्यश्रीकीलकमंत्रस्य शिवऋषिः अनुष्टु
प्छन्दः श्रीमहासरस्वतीदेवताश्रीजगदम्बाप्रीत्य
र्थंजपेविनियोगः ॥ ॐनमश्चण्डिकायै ॥ मार्कण्डे
यउवाच ॥ विशुद्धज्ञानदेहायत्रिवेदीदिव्यचक्षुषे ॥
श्रेयःप्राप्तिनिमित्तायनमःसोमार्धधारिणे ॥ १ ॥

सर्वमेतद्विनायस्तुमन्त्राणामपिकीलकम् ॥ सोपि
क्षेममवाप्नोतिसततंजाप्यतत्परः ॥ २ ॥ सिद्ध्य
न्त्युच्चाटनादीनि वस्तूनि सकलान्यपि ॥
एतेनस्तुवतांनित्यंस्तोत्रमात्रेणसिद्ध्यति ॥ ३ ॥
नमन्त्रोनौषधंतत्रनकिंचिदापिविद्यते ॥ विनाजा
प्येनासिद्ध्येतसर्वमुच्चाटनादिकम् ॥ ४ ॥ समग्रा
ण्यपिसिद्ध्यन्तिलोकशंकामिमांहरः ॥ कृत्वानि
मन्त्रयामाससर्वमेवमिदंशुभम् ॥ ५ ॥ स्तोत्रंवै

चण्डिकायास्तुतच्चगुह्यंचकारसः ॥ समाप्तिर्नच
पुण्यस्यतांयथावन्नियन्त्रणाम् ॥ ६ ॥ सोपिक्षेम
मवाप्नोतिसर्वमेवनसंशयः ॥ कृष्णायांवाचतुर्द
श्यामष्टम्यांवासमाहितः ॥ ७ ॥ ददातिप्रतिगृ
ह्णातिनान्यथैषाप्रसीदति ॥ इत्थंरूपेणकीलेनम
हादेवेनकीलितम् ॥ ८ ॥ योनिष्कीलांविधायै
५ नांनित्यंजपतिसुस्फुटम् ॥ ससिद्धःसगणःसो
ऽपिगन्धर्वोजायतेवने ॥ ९ ॥ नचैवाप्यटतस्त

स्यभयंक्कापीहजायते ॥ नाहंमृत्युवशंयातिमृतो
मोक्षमवाप्नुयात् ॥ १० ॥ ज्ञात्वाप्रारभ्यकुर्वीतह्य
कुर्वाणोविनश्यति ॥ ततोज्ञात्वैवसंपन्नमिदंप्रारभ्य
तेबुधैः ॥ ११ ॥ सौभाग्यादि च यत्किञ्चिद्दृश्य
तेललनाजने ॥ तत्सर्वतत्प्रसादेनतेनजाप्यमिदं
शुभम् ॥ १२ ॥ शनैस्तुजप्यमानेस्मिन्स्तोत्रेसंप
त्तिरुच्चकैः ॥ भवत्येवसमग्रापिततःप्रारभ्यमेवतत्
॥ १३ ॥ ऐश्वर्ययत्प्रसादेनसौभाग्यारोग्यसंपदः ॥

शत्रुहानिःपरोमोक्षःस्तूयतेसानकिंजनैः ॥ १४ ॥
इतिश्रीभगवत्याःकीलकस्तोत्रंसमाप्तं ॥ ३ ॥ ॥
अस्यश्रीनवार्णमंत्रस्य । ब्रह्मविष्णुमहेश्वराऋष
यः। गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छंदांसि । श्रीमहाकाली
महालक्ष्मीमहासरस्वत्योदेवताः । नंदाशाकंभरी
भीमाःशक्तयः । रक्तदंतिकादुर्गाभ्रामर्योबीजा
नि । अग्निवायुसूर्यास्तत्त्वानि । सप्तशतीपाठांग
त्वेननवार्णमंत्रजपेविनियोगः । ॐब्रह्मविष्णुमहे

श्वरऋषिभ्योनमः शिरसि । ॐगायत्र्युष्णिगनु
ष्टुप्छंदोभ्योनमः मुखे । ॐश्रीमहाकालीमहाल
क्ष्मीमहासरस्वतीदेवताभ्योनमः हृदये । ॐनंदा
शाकंभरीभीमाशक्तिभ्योनमः दक्षिणस्तने । ॐर
क्तदंतिकादुर्गाभ्रामरीबीजेभ्योनमःवामस्तने । ॐ
अग्निवायुसूर्यतत्त्वेभ्योनमःनाभौइति । मूलेनकरौ
संशोध्य ॥ ॥ एकादशन्यासाः ॥ तत्रादौपूर्वोक्तं
(७–८ पत्रोक्तं) प्राथमिकंमातृकान्यासंकृत्वा

॥ १ ॥ द्वितीयंसारस्वताभिधंकुर्यात् ॥ सयथाप्र
णवोच्चारःसर्वत्रादौ ॥ ॐऐंह्रींक्लींनमःकनिष्ठिक
योः ॥ ऐंह्रीं०मःअनामिकयोः । ऐं०मध्यमयोः ।
ऐं० तर्जन्योः । ऐं० अंगुष्ठयोः । ऐं० करमध्ये ।
ऐं० करपृष्ठे । ऐं० मणिबंधयोः । ऐं० कूर्परयोः ॥ ऐं
ह्रींक्लींनमः हृदयायनमः इत्याद्यस्त्रायफडित्यंतंषडं
गन्यासंकुर्यादितिसारस्वतोद्वितीयः ॥ २ ॥ ॐह्रीं
ब्राह्मीपूर्वस्यांमांपातु । ह्रींमाहेश्वरीआग्नेय्यांमांपा

 तु । ह्रींकौमारीदक्षिणस्यांमांपातु । ह्रींवैष्णवीनै
 ऋत्यांमांपातु । ह्रींवाराहीपश्चिमायांमांपातु । ह्रीं
इंद्राणीवायव्यांमांपातु । ह्रींचामुंडाउत्तरस्यांमांपा
तु । ह्रींमहालक्ष्मीरैशान्यांमांपातु । ह्रींव्योमेश्वरी
ऊर्ध्वंमांपातु । ह्रींसप्तद्वीपेश्वरीभूमौमांपातु । ह्रीं
कामेश्वरीपातालेमांपातु ॥ मातृगणन्यासः ॥ ३ ॥
कमलांकुशमंडितानंदजा पूर्वांगंमेपातु । खड्ग
पात्रधरारक्तदंतिकादक्षिणांगंमेपातु । पुष्पपल्लव

संयुताशाकंभरीपश्चिमाङ्गंमेपातु । धनुर्बाणकरादु
र्गावामाङ्गंमेपातु । शिरःपात्रकराभीमामस्तकाच्च
रणावधिमांपातु । चित्रकांतिभृद्भ्रामरीपादादिम
स्तकान्तंमेपातु ॥ इतिनंदजादिन्यासः ॥ ४॥ पा
दादिनाभिपर्यंतंब्रह्मामांपातु । नाभेर्विशुद्धिपर्यंतं
जनार्दनोमांपातु । विशुद्धेर्ब्रह्मरंध्रांतंरुद्रोमांपातु ।
हंसोमेपदद्धयंपातु । वैनतेयःकरद्धयंमेपातु । वृष
भः चक्षुषीमेपातु । गजाननःसर्वांगंमेपातु । आ

नंदमयोहरिःपरापरौदेहभागौमेपातु ॥ इतिब्रह्मा न्या०
दिन्यासः ॥ ५ ॥ अष्टादशभुजामहालक्ष्मीर्मध्य
भागंमेपातु । अष्टभुजासरस्वतीऊर्ध्वभागंमेपातु ।
दशभुजाकालीअधोभागंमेपातु । सिंहोहस्तद्वयं
मेपातु । हंसोक्षियुगंमेपातु । महिषारूढोयमःपद
द्वयंमेपातु ॥ महेशश्चंडिकायुक्तःसर्वांगंमेपातु ॥ इ
तिमहालक्ष्म्यादिन्यासः ॥ ६ ॥ ऐंनमःब्रह्मरंध्रे । ३६
ह्रीं०दक्षनेत्रे । क्लीं०वामनेत्रे । चां०दक्षकर्णे । मुं०

वामकर्णे । डां॰दक्षनासापुटे । यैं॰वामनासा॰ । विं॰
मुखे । च्चें॰गुह्ये ॥ इतिमूलाक्षरादिन्यासः ॥ ७ ॥
च्चेंनमोगुह्ये । विंनमोमुखे । यैं॰वा॰नासापुटे । डां॰
द॰ नासापुटे । मुं॰वामकर्णे । चां॰ दक्षकर्णे । क्लीं॰
वामनेत्रे । ह्रीं॰ दक्षनेत्रे । ऐं॰ ब्रह्मरंध्रे ॥ इतिविलो
माक्षरन्यासः ॥ ८ ॥ मूलमुच्चार्यमस्तकाच्चरणांतं
चरणान्मस्तकांतंव्यापकमष्टवारंकुर्यात् ॥ यथा ॥
प्रथमं पुरतो मूलेन मस्तकाच्चरणावधि ॥ १ ॥ त

तश्चरणान्मस्तकावधिमूलोच्चारेणव्यापकम् ॥ २ ॥ एवंदक्षिणतः पश्चाद्वामभागेचेतिप्रतिदिग्भागेऽनुलोमविलोमतयाद्विर्द्विरिति अष्टवारंव्यापकं भवति ॥ इतिमूलव्यापकन्यासः ॥ ९ ॥ ॐऐंह्रीं क्लींहृदयायनमः । एवंप्रत्येकमंगंमूलमुच्चार्यषडंगेषुन्यसेदितिमूलषडंगन्यासः ॥ १० ॥ खड्गिनीशूलिनीघोरागदिनीचक्रिणीतथा ॥ शंखिनीचापिनीबाणभुशुंडीपरिघायुधा ॥ १ ॥ सौम्यासौम्य

तराशेषसौम्येभ्यस्त्वतिसुंदरी ॥ परापराणांपरमा
त्वमेवपरमेश्वरी ॥ २ ॥ यच्चकिंचित्क्वचिद्वस्तुसद
सद्वाखिलात्मिके ॥ तस्यसर्वस्ययाशक्तिः सात्वंकिं
स्तूयसेमया ॥ ३ ॥ ययात्वयाजगत्स्रष्टाजगत्पा
त्यत्तियोजगत् ॥ सोपिनिद्रावशंनीतःकस्त्वांस्तो
तुमिहेश्वरः ॥ ४ ॥ विष्णुःशरीरग्रहणमहमीशानए
वच ॥ कारितास्तेयतोतस्त्वांकः स्तोतुंशक्तिमान्भ
वेत् ॥ ५ ॥ आद्यंवाग्बीजंकृष्णतरंध्यात्वा सर्वा

गेविन्यसामि ॥ इतिसर्वांगेन्यसेत् ॥ शूलेनपा
हिनोदेविपाहिखङ्गेनचांबिके ॥ घंटास्वनेननः
पाहिचापज्यानिःस्वनेनच ॥ १ ॥ प्राच्यांरक्षप्र
तीच्यांचचंडिकेरक्षदक्षिणे ॥ भ्रामणेनात्मशूलस्य
उत्तरस्यांतथेश्वरि ॥ २ ॥ सौम्यानियानिरूपाणि
त्रैलोक्येविचरंतिते ॥ यानिचात्यंतघोराणितैरक्षा
स्मांस्तथाभुवम् ॥ ३ ॥ खड्गशूलगदादीनियानि
चास्त्राणितेंबिके ॥ करपल्लवसंगीनितैरस्मान्रक्षस

र्वतः ॥ ४ ॥ इतिद्वितीयंमायाबीजंसूर्यसदृशंध्या
त्वा सर्वांगेविन्यसेत् ॥ सर्वस्वरूपेसर्वेशेसर्वशक्ति
समान्विते ॥ भयेभ्यस्त्राहिनोदेविदुर्गेदेविनमोस्तु
ते ॥ १ ॥ एतत्तेवदनंसौम्यंलोचनत्रयभूषितं ॥
पातुनःसर्वभूतेभ्यःकात्यायनिनमोस्तुते ॥ २ ॥
ज्वालाकरालमत्युग्रमशेषासुरसूदनम् ॥ त्रिशूलं
पातुनोभीतेर्भद्रकालिनमोस्तुते ॥ ३ ॥ हिनस्ति
दैत्यतेजांसिस्वनेनापूर्ययाजगत् ॥ साघंटापातु

नोदेविपापेभ्योनःसुतानिव ॥ ४ ॥ असुरासृग्व
सापंकचर्चितस्तेकरोज्ज्वलः ॥ शुभायखड्गोभवतु
चंडिकेत्वांनतावयम् ॥ ५ ॥ तृतीयंकामबीजंस्फ
टिकाभंध्यात्वासर्गांगेविन्यसामि ॥ इतिसर्वांगेवि
न्यसेत् ॥ इतिसूक्तादिबीजत्रयन्यासःपंचमःसर्वा
निष्टहरःसर्वाभीष्टदःसर्वरक्षाकरश्चैकादशः ॥ ११ ॥
पुनःषडंगन्यासंकुर्यात् ॥ यथा ॥ ॐऐंहृदयायनमः
ॐह्रींशिरसे० । ॐक्लींशिखायैवषट् । ॐचामुंडा

येकवचायहुं । ॐविच्चेनेत्रत्रयायवौषट् । ॐऐंह्रीं
क्लींचामुंडायैविच्चेअस्त्रायफट् ॥ अथाक्षरन्यासः ॥
ॐऐंनमःशिखायां । ॐह्रीं० दक्षनेत्रे । ॐक्लीं०वा
मनेत्रे । ॐचांनमःदक्षकर्णे । ॐमुंनमःवामकर्णे ।
ॐडांनमःदक्षनासापुटे । ॐयैंनमःवामनासापुटे
ॐविंनमःमुखे । ॐच्चेंनमःगुह्ये ॥ समस्तमंत्र
मुच्चार्याष्टवारंव्यापकंपूर्ववच्चरेत् ॥ ॐ ऐंप्राच्यै
नमः ॥ ॐ ऐंआग्नेय्यैनमः ॥ ॐ ह्रींदक्षिणायै

सप्त० नमः ॥ ॐ ह्रींनैर्ऋत्यैनमः ॥ ॐ क्लींप्रतीच्यै ध्या.
४० नमः ॥ ॐ क्लींवायव्यैनमः ॥ ॐचामुंडायैउदी
च्यैनमः ॥ ॐविच्चेईशान्यैनमः ॥ ॐ ऐंह्रींक्लींचा
मुंडायैविच्चेऊर्ध्वायैनमः ॥ ॐऐंह्रींक्लींचामुंडायैवि
च्चेभूम्यैनमः ॥ ॥ अथदेवीध्यानं ॥ खड्गंचक्र
गदेषुचापपरिघाञ्छूलंभुशुंडींशिरः शंखंसंदधतीं
करैस्त्रिनयनांसर्वांगभूषावृताम् ॥ नीलाश्मद्युति ४०
मास्यपाददशकांसेवेमहाकालिकांयामस्तौत स्व

पितेहरौकमलजोहंतुंमधुंकैटभम् ॥ १ ॥ अक्ष
स्त्रक्परशूगदेषुकुलिशंपद्मंधनुः कुंडिकांदण्डंशक्ति
मसिंचचर्मजलजंघंटांसुराभाजनं ॥ शूलंपाशसुद
र्शनेचदधतींहस्तैः प्रवालप्रभांसेवेसैरिभमर्दिनीमि
हमहालक्ष्मींसरोजस्थिताम् ॥ २ ॥ घंटाशूलहला
निशंखमुसलेचक्रंधनुःसायकं हस्ताब्जैर्दधतींघनां
६ तविलसच्छीताशुतुल्यप्रभाम् ॥ गौरीदेहसमु
द्भवांत्रिनयनामाधारभूतांमहापूर्वामत्रसरस्वतीम

नुभजेशुंभादिदैत्यार्दिनीम् ॥ ३ ॥ एवंदेवींध्या
त्वामानसोपचारैःसंपूज्य ॥ मालांप्रार्थयेत् ॥
महामालेमहामायेसर्वशक्तिस्वरूपिणि ॥ चतुर्वर्ग
स्त्वयिन्यस्तस्तस्मान्मेसिद्धिदाभवइतिमंत्रेणमा
लांप्रार्थ्य ॐसिद्ध्यैनमइतिमालांनत्वाजपेत् ॥ (मं
त्रार्थः ॥ महासरस्वत्यादिरूपेचित्सदानंदमयेचंडि
केत्वांब्रह्मविद्याप्राप्त्यर्थंवयंसर्वदाध्यायामः) इति ४१
मंत्रार्थानुसंधानपूर्वकमष्टोत्तरशतं १०८ सहस्रंवा

नवार्णमंत्रंजपेत् ॥ जपांतेगुह्येत्यादिनाजपंसम
र्प्यसप्तशतींपठेत् ॥ ततोरात्रिसूक्तंपठेत् ॥ तत्रादौ
ऋग्वेदोक्तंरात्रिसूक्तंयथा ॥ रात्रीव्यख्यदितिसूक्त
स्यकुशिकऋषिः रात्रिर्देवता गायत्रीच्छंदः श्रीज
गदंबाप्रीत्यर्थेजपेविनियोगः ॥ ॐरात्रीव्यख्यदा
यतीपुरुत्रादेव्य१क्षभिः ॥ विश्वाअधिश्रियोधित ॥
ओर्वप्राअमर्त्यानिवतोदेव्यु१द्वतः ॥ ज्योतिषा
बाधतेतमः ॥ निरुस्वसारमस्कृतोषसंदेव्यायती ॥

सप्त० अपेदुहासतेतमः ॥ सानोअद्ययस्यावयंनितेयामं रात्रि०
४२ नविक्ष्महि ॥ वृक्षेनवसतिंवयः ॥ निग्रामासोअ
विक्षतनिपद्वंतोनिपक्षिणः ॥ निश्येनासश्चिदर्थिं
नः ॥ यावयावृक्यं वृकंयवयस्तेनमूर्म्ये ॥ अथा
नः सुतराभव ॥ उपमापेपिशत्तमःकृष्णंव्यक्तम
स्थित ॥ उषऋणेवयातय ॥ उपतेगाइवाकरंवृणी
ष्वदुहितर्दिवः ॥ रात्रिस्तोमंनजिग्युषे ॥ १ ॥ ४२
इत्याद्यारभ्यतत्काल उपपद्यते इत्यन्तं ऋग्वेदोक्तं

रात्रिसूक्तंपठेत् ॥ अथतंत्रोक्तंरात्रिसूक्तं ॥ विश्वेश्व
रींजगद्धात्रींस्थितिसंहारकारिणीम् ॥ निद्रांभग
वतींविष्णोरतुलांतेजसःप्रभुः ॥ १ ॥ ब्रह्मोवा
च ॥ त्वंस्वाहात्वंस्वधात्वंहिवषट्कारःस्वरात्मि
का ॥ सुधात्वमक्षरेदिव्येत्रिधामात्रात्मिका
स्थिता ॥ २ ॥ अर्धमात्रास्थितानित्यायानुच्चा
र्याविशेषतः ॥ त्वमेवसंध्यासावित्रीत्वंदेविजन
नीपरा ॥ ३ ॥ त्वयैतद्धार्यतेविश्वंत्वयैतत्सृज्यते

जगत् ॥ त्वयैतत्पाल्यतेदेवित्वमत्स्यंतेचसर्वदा
॥ ४ ॥ विसृष्टौसृष्टिरूपात्वंस्थितिरूपाचपालने ॥
तथासंहृतिरूपातेजगतोऽस्यजगन्मये ॥ ५ ॥
महाविद्यामहामायामहामेधामहास्मृतिः ॥ महा
मोहाचभवतीमहादेवीमहेश्वरी ॥ ६ ॥ प्रकृति
स्त्वंचसर्वस्यगुणत्रयविभाविनी ॥ कालरात्रिर्महा
रात्रिर्मोहरात्रिश्चदारुणा ॥ ७ ॥ त्वंश्रीस्त्वमी
श्वरीस्त्वंह्रीस्त्वंबुद्धिर्बोधलक्षणा ॥ लज्जापुष्टिस्त

थातुष्टिस्त्वंशांतिःक्षांतिरेवच ॥ ८ ॥ खड्गिनीशू
लिनीघोरागदिनीचक्रिणीतथा ॥ शंखिनीचापि
नीबाणाभुशुंडीपरिघायुधा ॥ ९ ॥ सौम्यासौ
म्यतराशेषसौम्येभ्यस्त्वातिसुंदरी ॥ परापराणांप
रमात्वमेवपरमेश्वरी ॥ १० ॥ यच्चकिंचित्क्वचि
द्वस्तुसदसद्वाखिलात्मिके ॥ तस्यसर्वस्ययाशक्तिः
सात्वंकिंस्तूयसेमया ॥ ११ ॥ ययात्वयाजगत्स्र
ष्टाजगत्पात्यत्तियोजगत् ॥ सोपिनिद्रावशंनीतः

कस्त्वांस्तोतुमिहेश्वरः ॥ १२ ॥ विष्णुःशरीरग्रह
णमहमीशानएवच ॥ कारितास्तेयतोतस्त्वांकः
स्तोतुंशक्तिमान्भवेत् ॥ १३ ॥ सात्वमित्थंप्रभा
वैःस्वैरुदारैर्देविसंस्तुता ॥ मोहयैतौदुराधर्षावसु
रौमधुकैटभौ ॥ १४ ॥ प्रबोधंचजगत्स्वामीनी
यतामच्युतोलघु ॥ बोधश्चक्रियतामस्यहंतुमेतौ
महासुरौ ॥ १५ ॥ इतितंत्रोक्तंरात्रिसूक्तम् ॥ ॥
एतेषांश्रीप्रथममध्यमोत्तमचरित्राणां महाविष्णु

रुद्राऋषयः । गायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छंदांसि । श्री
महाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वत्योदेवताः ॥ नंदा
शाकंभरीभीमाःशक्तयः ॥ रक्तदंतिकादुर्गाभ्राम
र्योबीजानि ॥ अग्निवायुसूर्यास्तत्त्वानि ॥ ऋग्यजुः
सामवेदाध्यानानि ॥ चतुर्विधपुरुषार्थसिध्यर्थंसप्त
शतीजपेविनियोगः ॥ ॐब्रह्मविष्णुरुद्रऋषिभ्योन
मःशिरसि । ॐगायत्र्युष्णिगनुष्टुप्छंदोभ्योन

सप्त० मः मुखे । ॐमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वती छंद.
४५ देवताभ्योनमःहृदये । ॐऐंह्रींक्लींबीजेभ्योनमः
गुह्ये । ॐअग्निवायुसूर्यतत्त्वेभ्योनमःपादयोः ।
ॐह्रींहृदयायनमः। ॐचंशिरसेस्वाहा । ॐडांशि
खायैवषट् । ॐकांकवचायहुं । ॐयैंनेत्रत्रयायवौ
षट् । ॐह्रींचंडिकायैअस्त्रायफट् ॥ ॥ अथचक्र ४९
न्यासः ॥ ॐखंसुतेजोज्वलज्वालामालिनिपाव

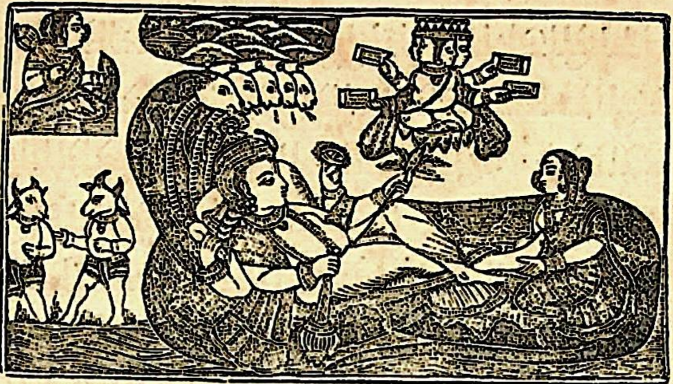
केह्रांनंदायैअंगुष्ठाभ्यांनमः । ॐशंभुतेजो०पाव
केह्रींरक्तदंतिकायैतर्जनीभ्यां० । ॐशं०ह्रूंशाकं
भर्यैमध्यमाभ्यां० । ॐशं० ह्रैंदुर्गायैअनामि
का० । ॐशं ह्रौंभीमायैकनिष्ठिका० । ॐशं०
ह्रः भ्रामर्यैकरतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ एवंहृदयादि
षडंगन्यासः ॥ अथांगन्यासः ॥ ॐवाराह्यैनमः
पादयोः । नारसिंह्यैन०नितंबे । चामुंडायै०ना

 भौ । माहेंद्र्यै० कंठे । ब्राह्म्यै०पृष्ठे । वैष्णव्यै०दक्षि
 णभुजे । माहेश्वर्यै०वामभुजे । कौमार्यै०स्कंधयोः ।
कात्यायन्यै०मुखे । शिवदूत्यै० शिरसि । शिवा
यै० हृदि । काल्यै० दक्षिणकुक्षौ । रक्तदंतिकायै०
वामकुक्षौ । शताक्ष्यै० पृष्ठवंशे । शाकंभर्यै०भ्रुवोः ।
प्रणवादिःसर्वत्रेति ॥ ॐखड्गिनीशूलिनीघोरा
गदिनीचक्रिणीतथा । शंखिनीचापिनीबाणभु
शुंडीपरिघायुधाशिरसि । ॐशूलेनपाहिनोदेवि

पाहिखड्गेनचांबिके । घंटास्वनेननःपाहिचापज्या
निःस्वनेनच मुखे । ॐप्राच्यांरक्षप्रतीच्यांचचंडि
केरक्षदक्षिणे । भ्रामणेनात्मशूलस्यउत्तरस्यांतथेश्व
रि कंठे । ॐसौम्यानियानिरूपाणित्रैलोक्येविच
रंतिते । यानिचात्यर्थघोराणितैरक्षास्मांस्तथाभुव
मू बाह्वोः । ॐखड्गशूलगदादीनियानिचास्त्राणि
तेंऽबिके । करपल्लवसंगीनितैरस्मान्रक्षसर्वतःहृद

ये। ॐसर्वस्वरूपेसर्वेशेसर्वशक्तिसमन्विते। भयेभ्य
स्त्राहिनोदेविदुर्गेदेविनमोस्तुते उदरे । ॐएतत्ते
वदनंसौम्यंलोचनत्रयभूषितम् । पातुनःसर्वभूते
भ्यःकात्यायनिनमोस्तुते नाभौ । ॐज्वालाकरा
लमत्युग्रमशेषासुरसूदनम् । त्रिशूलंपातुनोभीते
र्भद्रकालिनमोस्तुते ऊर्वोः। ॐहिनस्तिदैत्यतेजां
सिस्वनेनापूर्ययाजगत् । साघंटापातुनोदेविपापे

भ्योनःसुतानिव जान्वोः । ॐअसुरासृग्वसापंक
चर्चितस्तेकरोज्ज्वलः । शुभायखड्गोभवतुचंडिके
त्वांनतावयम् पादयोः । एवंन्यस्तशरीरःसाधकः
सच्चिदानंदरूपिणींध्यायेत् ॥ विद्युद्दामसमप्रभां
मृगपतिस्कंधस्थितांभीषणांकन्याभिः करवालखे
टविलसद्धस्ताभिरांसेवितां ॥ हस्तैश्चक्रधरालिखे
टविशिखांश्चापंगुणंतर्जनींबिभ्राणामनलात्मिकां
शशिधरांदुर्गांत्रिनेत्रांभजे ॥ १ ॥ इतिध्यानम् ॥

॥ प्रथमचरितस्य ब्रह्माऋषिः ॥ महाकालीदेवता
॥ गायत्रीछंदः ॥ नंदाशक्तिः ॥ रक्तदंतिकाबी
जं ॥ अग्निस्तत्त्वं ॥ ऋग्वेदःस्वरूपं ॥ श्रीमहा
कालीप्रीत्यर्थंप्रथमचरित्रजपेविनियोगः ॥ खड्गं
चक्रगदेषुचापपरिघाञ्छूलंभुशुंडीं शिरःशंखंसंद
धतींकरैस्त्रिनयनांसर्वाङ्गभूषावृताम् ॥ नीलाश्मद्यु
तिमास्यपाददशकांसेवेमहाकालिकां यामस्तौत्स्व
७ पितेहरौकमलजोहन्तुंमधुंकैटभम् ॥ ॐनमश्चंडि

सप्त० कायै ॥ ॐऐंमार्कंडेयउवाच ॥ १ ॥ सावर्णिःसू अ०
४९ र्यंतनयोयोमनुःकथ्यतेऽष्टमः ॥ निशामयतदुत्प १
त्तिंविस्तराद्गदतोमम ॥ २ ॥ महामायानुभावेन
यथामन्वंतराधिपः ॥ सबभूवमहाभागःसावर्णिस्त
नयोरवेः ॥ ३ ॥ स्वारोचिषेंतरेपूर्वंचैत्रवंशसमुद्भ
वः ॥ सुरथोनामराजाऽभूत्समस्तेक्षितिमंडले ॥ ४ ॥
तस्यपालयतःसम्यक्प्रजाःपुत्रानिवौरसान् ॥ ब ४९
भूवुःशत्रवोभूपाःकोलाविध्वंसिनस्तदा ॥ ५ ॥ त

स्यतैरभवद्युद्धमतिप्रबलदण्डिनः ॥ न्यूनैरपिसतै
र्युद्धेकोलाविध्वंसिभिर्जितः ॥ ६ ॥ ततःस्वपुरमा
यातोनिजदेशाधिपोऽभवत् ॥ आक्रांतःसमहाभा
गस्तैस्तदाप्रबलारिभिः ॥ ७ ॥ अमात्यैर्बलिभिर्दु
ष्टैर्दुर्बलस्यदुरात्मभिः ॥ कोशोबलंचापहृतंतत्रापि
स्वपुरेततः ॥ ८ ॥ ततोमृगयाव्याजेनहृतस्वाम्यः
सभूपतिः ॥ एकाकीहयमारुह्यजगामगहनंवनम्
॥ ९ ॥ सतत्राश्रममद्राक्षीद्द्विजवर्यस्यमेधसः ॥ प्र

सप्त० शान्तश्वापदाकीर्णंमुनिशिष्योपशोभितम् ॥ १० ॥ अ०
५० तस्थौकंचित्सकालंचमुनिनातेनसत्कृतः ॥ इतश्चे १
तश्चविचरंस्तस्मिन्मुनिवराश्रमे ॥ ११ ॥ सोचिंत
यत्तदातत्रममत्वाकृष्टमानसः ॥ १२ ॥ मत्पूर्वैः पा
लितंपूर्वंमयाहीनंपुरंहितत् ॥ मद्भृत्यैस्तैरसद्वृत्तैर्ध
र्मतःपाल्यतेनवा ॥ १३ ॥ नजानेसप्रधानोमेशूरह
स्तीसदामदः ॥ ममवैरिवशंयातःकान्भोगानुपल ५०
प्स्यते ॥ १४ ॥ येममानुगतानित्यंप्रसादधनभोज

नैः॥ अनुवृत्तिंध्रुवंतेऽद्यकुर्वंत्यन्यमहीभृताम्॥१५॥
असम्यग्व्ययशीलैस्तैःकुर्वद्भिःसततंव्ययम् ॥ सं
चितःसोतिदुःखेनक्षयंकोशोगामिष्यति ॥ १६॥
एतच्चान्यच्चसततंचिंतयामासपार्थिवः ॥ तत्रविप्रा
श्रमाभ्याशेवैश्यमेकंददर्शसः ॥ १७ ॥ सपृष्टस्ते
नकस्त्वंभोहेतुश्चागमनेऽत्रकः ॥ सशोकइवकस्मा
त्त्वंदुर्मनाइवलक्ष्यसे ॥ १८॥ इत्याकर्ण्यवचस्तस्य
भूपतेःप्रणयोदितम् ॥ प्रत्युवाचसतंवैश्यःप्रश्रया

वनतोनृपम् ॥ १९ ॥ वैश्यउवाच ॥ २० ॥ समा
धिर्नामवैश्योऽहमुत्पन्नोधनिनांकुले ॥ पुत्रदारैर्नि
रस्तश्चधनलोभादसाधुभिः ॥ २१ ॥ विहीनश्चध
नैर्दारैः पुत्रैरादायमेधनम् ॥ वनमभ्यागतोदुःखी
निरस्तश्चाप्तबंधुभिः ॥ २२ ॥ सोऽहंनवेद्मिपुत्राणां
कुशलाकुशलात्मिकाम् ॥ प्रवृत्तिंस्वजनानांचदारा
णांचात्रसंस्थितः ॥ २३ ॥ किंनुतेषांगृहेक्षेममक्षे
मंकिंनुसांप्रतम् ॥ २४ ॥ कथंतेकिंनुसद्वृत्तादुर्वृत्ताः

किंनुमेसुताः ॥ २५ ॥ राजोवाच ॥ २६ ॥ यै
र्निरस्तोभवाँल्लुब्धैः पुत्रदारादिभिर्धनैः ॥ २७ ॥ ते
षुकिंभवतःस्नेहमनुबध्नातिमानसम् ॥ २८ ॥ वैश्य
उवाच ॥ २९ ॥ एवमेतद्यथाप्राहभवानस्मद्गतंव
चः ॥ किंकरोमिनबध्नातिममनिष्ठुरतांमनः ॥ ३० ॥
यैःसंत्यज्यपितृस्नेहंधनलुब्धैर्निराकृतः ॥ पतिस्व
जनहार्दंचहार्दितेष्वेवमेमनः ॥ ३१ ॥ किमेतन्ना
भिजानामिजानन्नपिमहामते ॥ यत्प्रेमप्रवणंचि

 त्तंविगुणेष्वपिबंधुषु ॥ ३२ ॥ तेषांकृतेमेनिःश्वासो
 दौर्मनस्यंचजायते ॥ ३३ ॥ करोमिकिंयन्नमन
स्तेष्वप्रीतिषुनिष्ठुरम् ॥ ३४ ॥ मार्कंडेयउवाच
॥ ३५ ॥ ततस्तौसहितौविप्रतंमुनिंसमुपस्थितौ
॥ ३६ ॥ समाधिर्नामवैश्योसौसचपार्थिवसत्तमः
॥ ३७ ॥ कृत्वातुतौयथान्यायंयथार्हंतेनसंविदम् ॥
उपविष्टौकथाःकाश्चिच्चक्रतुर्वैश्यपार्थिवौ ॥ ३८ ॥ रा
जोवाच ॥ ३९ ॥ भगवंस्त्वामहंप्रष्टुमिच्छाम्येकं

वदस्वतत् ॥ ४० ॥ दुःखाययन्मेमनसःस्वचित्ता
यत्ततांविना ॥ ४१ ॥ ममत्वंगतराज्यस्यराज्यां
गेष्वखिलेष्वपि ॥ जानतोपियथाज्ञस्यकिमेतन्मु
निसत्तम ॥ ४२ ॥ अयंचनिकृतःपुत्रैर्दारैर्भृत्यैस्त
थोज्झितः ॥ स्वजनेनचसंत्यक्तस्तेषुहार्दीतथाप्य
ति ॥ ४३ ॥ एवमेषतथाहंचद्वावप्यत्यंतदुःखितौ ॥
दृष्टदोषेपिविषयेममत्वाकृष्टमानसौ ॥ ४४ ॥ त
त्किमेतन्महाभागयन्मोहोज्ञानिनोरपि ॥ ममास्य

चभवत्येषाविवेकांधस्यमूढता ॥ ४५ ॥ ऋषिरुवा
च ॥ ४६ ॥ ज्ञानमस्तिसमस्तस्यजंतोर्विषयगोचरे ॥
विषयाश्चमहाभागयांतिचैवंपृथक्पृथक् ॥ ४७ ॥
दिवांधाःप्राणिनःकेचिद्रात्रावंधास्तथापरे ॥ के
चिद्दिवातथारात्रौप्राणिनस्तुल्यदृष्टयः ॥ ४८ ॥ ज्ञा
निनोमनुजाःसत्यंकिंनुतेनहिकेवलं ॥ यतोहिज्ञा
निनःसर्वेपशुपक्षिमृगादयः ॥ ४९ ॥ ज्ञानंचतन्म
नुष्याणांयत्तेषांमृगपक्षिणाम् ॥ मनुष्याणांचयत्ते

षांतुल्यमन्यत्तथोभयोः ॥ ५० ॥ ज्ञानेपिसतिपश्यै
तान्पतंगाञ्छावचंचुषु ॥ कणमोक्षादृतान्मोहात्पी
ड्यमानानपिक्षुधा ॥ ५१ ॥ मानुषामनुजव्याघ्र
साभिलाषाःसुतान्प्रति ॥ लोभात्प्रत्युपकारायन
न्वेतान्किन्पश्यासि ॥ ५२ ॥ तथापिममतावर्ते
मोहगर्तेनिपातिताः ॥ महामायाप्रभावेणसंसार
स्थितिकारिणा ॥ ५३ ॥ तन्नात्रविस्मयःकार्यो
योगनिद्राजगत्पतेः ॥ महामायाहरेश्चैषातयासं

मोह्यतेजगत् ॥ ५४ ॥ ज्ञानिनामपिचेतांसिदे
वीभगवतीहिसा ॥ बलादाकृष्यमोहायमहामा
याप्रयच्छति ॥ ५५ ॥ तयाविसृज्यतेविश्वंजग
देतच्चराचरम् ॥ सैषाप्रसन्नावरदानृणांभवतिमुक्त
ये ॥ ५६ ॥ साविद्यापरमामुक्तेर्हेतुभूतासनात
नी ॥ ५७ ॥ संसारबंधहेतुश्चसैवसर्वेश्वरेश्वरी
॥ ५८ ॥ राजोवाच ॥ ५९ ॥ भगवन्काहिसा ६४
देवीमहामायेतियांभवान् ॥ ब्रवीतिकथमुत्पन्ना

साकर्मास्याश्चकिंद्विज ॥ ६० ॥ यत्प्रभावाचसा
देवीयत्स्वरूपायदुद्भवा ॥ ६१ ॥ तत्सर्वंश्रोतुमि
च्छामित्वत्तोब्रह्मविदांवर ॥ ६२ ॥ ऋषिरुवा
च ॥ ६३ ॥ नित्यैवसाजगन्मूर्तिस्तयासर्वमिदं
ततम् ॥ ६४ ॥ तथापितत्समुत्पत्तिर्बहुधाश्रूयतां
मम ॥ ६५ ॥ देवानांकार्यसिद्ध्यर्थमाविर्भवति
सायदा ॥ उत्पन्नेतितदालोकेसानित्याप्यभिधी
यते ॥ ६६ ॥ योगनिद्रांयदाविष्णुर्जगत्येकार्ण

सप्त० वीक्षते ॥ आस्तीर्यशेषमभजत्कल्पांतेभगवान्प्र अ०
५५ मुः ॥ ६७ ॥ तदाद्वावसुरौघोरौविख्यातौमधुकै १
टभौ ॥ विष्णुकर्णमलोद्भूतौहंतुंब्रह्माणमुद्यतौ
॥ ६८ ॥ सनाभिकमलेविष्णोःस्थितोब्रह्माप्रजाप
तिः ॥ दृष्ट्वातावसुरौचोग्रौप्रसुप्तंचजनार्दनम् ॥६९॥
तुष्टावयोगनिद्रांतामेकाग्रहृदयःस्थितः ॥ विबोध
नार्थायहरेर्हरिनेत्रकृतालयाम् ॥ ७० ॥ विश्वेश्वरीं ५५
जगद्धात्रींस्थितिसंहारकारिणीम् ॥ निद्रांभगव

तींविष्णोरतुलांतेजसःप्रभुः ॥ ७१ ॥ ब्रह्मोवाच
॥ ७२ ॥ त्वंस्वाहात्वंस्वधात्वंहिवषट्कारःस्वरात्मि
का ॥ सुधात्वमक्षरेनित्येत्रिधामात्रात्मिकास्थि
ता ॥ ७३ ॥ अर्धमात्रास्थितानित्यायानुच्चार्या
विशेषतः ॥ त्वमेवसंध्यासावित्रीत्वंदेविजननी
परा ॥ ७४ ॥ त्वयैतद्धार्यतेविश्वंत्वयैतत्सृज्यते
जगत् ॥ त्वयैतत्पाल्यतेदेवि त्वमत्स्यंतेचसर्वदा
॥ ७५ ॥ विसृष्टौसृष्टिरूपात्वंस्थितिरूपाचपालने ॥

सप्त० तथासंहृतिरूपाते जगतोस्यजगन्मये ॥ ७६ ॥ अ०
५६ महाविद्या महामाया महामेधा महास्मृतिः ॥ १
महामोहाचभवती महादेवीमहेश्वरी ॥ ७७ ॥
प्रकृतिस्त्वंचसर्वस्य गुणत्रयविभाविनी ॥ कालरा
त्रिर्महारात्रिर्मोहरात्रिश्चदारुणा ॥ ७८ ॥ त्वंश्री
स्त्वमीश्वरीस्त्वंह्रीस्त्वंबुद्धिर्बोधलक्षणा ॥ लज्जा
पुष्टिस्तथातुष्टिस्त्वंशांतिःक्षांतिरेवच ॥ ७९ ॥ ख ५६
ड्गिनीशूलिनीघोरागदिनीचक्रिणीतथा ॥ शंखि

नीचापिनीबाणभुशुंडीपरिघायुधा ॥ ८० ॥ सौ
म्यासौम्यतराशेषसौम्येभ्यस्त्वतिसुंदरी ॥ पराप
राणांपरमात्वमेवपरमेश्वरी ॥ ८१ ॥ यच्चकिं
चित्क्वचिद्वस्तुसदसद्वाखिलात्मिके ॥ तस्यसर्व
स्ययाशक्तिःसात्वंकिंस्तूयसेमया ॥ ८२ ॥ यया
त्वयाजगत्स्रष्टाजगत्पात्यत्तियोजगत् ॥ सोपि
८ निद्रावशंनीतःकस्त्वांस्तोतुमिहेश्वरः ॥ ८३ ॥
विष्णुःशरीरग्रहणमहमीशानएवच ॥ कारिता

सप्त० स्तेयतोतस्त्वांकःस्तोतुंशक्तिमान्भवेत् ॥ ८४ ॥ अ०
५७ सात्वमित्थंप्रभावैःस्वैरुदारैर्देविसंस्तुता ॥ मोहयै
तौदुराधर्षावसुरौमधुकैटभौ ॥ ८५ ॥ प्रबोधंचज १
गत्स्वामीनीयतामच्युतोलघु ॥ ८६ ॥ बोधश्च
क्रियतामस्यहंतुमेतौमहासुरौ ॥ ८७ ॥ ऋषिरु
वाच ॥ ८८ ॥ एवंस्तुतातदादेवीतामसीतत्रवेध
सा ॥ विष्णोःप्रबोधनार्थायनिहंतुंमधुकैटभौ ॥ ५७
॥ ८९ ॥ नेत्रास्यनासिकाबाहुहृदयेभ्यस्तथोरसः ॥

निर्गम्यदर्शनेतस्थौब्रह्मणोऽव्यक्तजन्मनः ॥ ९० ॥
उत्तस्थौचजगन्नाथस्तयामुक्तोजनार्दनः ॥ एका
र्णवेऽहिशयनात्ततःसदहृशेचतौ ॥ ९१ ॥ मधुकै
टभौदुरात्मानावतिवीर्यपराक्रमौ ॥ क्रोधरक्तेक्षणा
वत्तुंब्रह्माणंजनितोद्यमौ ॥ ९२ ॥ समुत्थायतत
स्ताभ्यांयुयुधेभगवान्हरिः ॥ पंचवर्षसहस्राणिबा
हुप्रहरणोविभुः ॥ ९३ ॥ तावप्यतिबलोन्मत्तौ
महामायाविमोहितौ ॥ ९४ ॥ उक्तवंतौवरोस्म

त्तोम्रियतामितिकेशवम् ॥ ९५ ॥ भगवानुवाच
॥९६॥ भवेतामद्यमेतुष्टौममवध्यावुभावपि॥९७॥
किमन्येनवरेणात्रएतावद्धिवृतंमया ॥ ९८ ॥ ऋ
षिरुवाच ॥ ९९॥ वंचिताभ्यामितितदासर्वमा
पोमयंजगत् ॥ विलोक्यताभ्यांगदितोभगवान्क
मलेक्षणः ॥ १०० ॥ आवांजहिनयत्रोर्वीसलिले
नपरिप्लुता ॥ १ ॥ ऋषिरुवाच ॥ २ ॥ तथेत्यु
क्त्वाभगवताशंखचक्रगदाभृता ॥ कृत्वाचक्रेणवै

छिन्नेजघनोशिरसीतयोः ॥ ३ ॥ एवमेषासमुत्प
न्नाब्रह्मणासंस्तुतास्वयम् ॥ प्रभावमस्यादेव्यास्तुभू
यःश्रृणुवदामिते ॥ १०४ ॥ ऐंॐमार्कण्डेयपुराणे
सावर्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्येप्रथमः ॥ १ ॥ ॥
॥ उवाच ॥ १४ ॥ अर्धानि ॥ २४ ॥ श्लोकाः
॥ ६६ ॥ एवंमिलित्वा ॥ १०४ ॥ ॥

मध्यमचरितस्य । विष्णुर्ऋषिः । महालक्ष्मीर्देव
ता । उष्णिक्छंदः । शाकंभरीशक्तिः । दुर्गाबीजं ।
वायुस्तत्त्वं । यजुर्वेदःस्वरूपं । महालक्ष्मीप्रीत्यर्थं
मध्यमचरितजपेविनियोगः ॥ ॐ अक्षस्रक्प
रशुं गदेषुकुलिशं पद्मं धनुःकुण्डिकां दंडंशक्तिम
सिंचचर्मजलजंघंटांसुराभाजनम् ॥ शूलंपाशसु
दर्शनेचदधतींहस्तैः प्रसन्नाननां सेवेसैरिभमर्दिनीं
मिहमहालक्ष्मींसरोजास्थिताम् ॥ ॥ ॐह्रींऋषि

सप्त० रुवाच ॥ १ ॥ देवासुरमभूद्युद्धंपूर्णमब्दशतंपुरा ॥ अ०
६० महिषेऽसुराणामधिपेदेवानांचपुरंदरे ॥ २ ॥ तत्रा २
सुरैर्महावीर्यैर्देवसैन्यंपराजितम् ॥ जित्वाचसकला
न्देवानिंद्रोऽभून्महिषासुरः ॥ ३ ॥ ततः पराजिता
देवाःपद्मयोनिंप्रजापतिम् ॥ पुरस्कृत्यगतास्तत्रय
त्रेशगरुडध्वजौ ॥ ४ ॥ यथावृत्तंतयोस्तद्वन्महि
षासुरचेष्टितम् ॥ त्रिदशाःकथयामासुर्देवाभिभव ६०
विस्तरम् ॥ ५ ॥ सूर्येंद्राग्न्यनिलेंदूनां यमस्य वरुण

स्यच ॥ अन्येषांचाधिकारान्स स्वयमेवाधितिष्ठ
ति ॥ ६ ॥ स्वर्गान्निराकृताःसर्वे तेनदेवगणाभु
वि ॥ विचरंतियथामर्त्यामहिषेणदुरात्मना ॥ ७ ॥
एतद्वः कथितंसर्वममरारिविचेष्टितं ॥ शरणंवःप्र
पन्नाःस्मोवधस्तस्यविचिंत्यताम् ॥ ८ ॥ इत्थंनिश
म्यदेवानांवचांसिमधुसूदनः ॥ चकारकोपंशंभु
श्चभृकुटीकुटिलाननौ ॥ ९ ॥ ततोतिकोपपूर्णस्य
चक्रिणोवदनात्ततः ॥ निश्चक्राममहत्तेजोब्रह्मणः

शंकरस्यच ॥ १० ॥ अन्येषांचैवदेवानांशक्रादी
नांशरीरतः ॥ निर्गतंसुमहत्तेजस्तच्चैक्यंसमगच्छ
त ॥ ११ ॥ अतीवतेजसःकूटंज्वलंतमिवपर्वतम् ॥
ददृशुस्तेसुरास्तत्रज्वालाव्याप्तदिगंतरम् ॥ १२ ॥
अतुलंतत्रतत्तेजःसर्वदेवशरीरजम् ॥ एकस्थंतदभू
न्नारीव्याप्तलोकत्रयंत्विषा ॥ १३ ॥ यदभूच्छांभ
वंतेजस्तेनाजायततन्मुखम् ॥ याम्येनचाभवन्के
शाबाहवोविष्णुतेजसा ॥ १४ ॥ सौम्येनस्तन

योर्युग्मंमध्यंचैंद्रेणचाभवत् ॥ वारुणेनचजंघोरू
नितंबस्तेजसाभुवः ॥ १५ ॥ ब्रह्मणस्तेजसापा
दौतदंगुल्योर्कतेजसा ॥ वसूनांचकरांगुल्यःकौबे
रेणचनासिका ॥ १६ ॥ तस्यास्तुदंताःसंभूताः
प्राजापत्येनतेजसा ॥ नयनत्रितयंजज्ञे तथापाव
कतेजसा ॥ १७ ॥ भ्रुवौचसंध्ययोस्तेजः श्रवणा
वनिलस्यच ॥ अन्येषांचैवदेवानां संभवस्तेजसां
शिवा ॥ १८ ॥ ततःसमस्तदेवानां तेजोराशिस

सप्त० मुद्भवाम् ॥ तांविलोक्यमुदंप्रापुरमरामहिषार्दिताः अ०
६१ ॥ १९ ॥ शूलंशूलाद्विनिष्कृष्य ददौतस्यैपिनाक २
धृक् ॥ चक्रंचदत्तवान्कृष्णः समुत्पाट्यस्वचक्रतः
॥ २० ॥ शंखंचवरुणःशक्तिं ददौतस्यैहुताशनः ॥
मारुतोदत्तवांश्चापं बाणपूर्णेतथेषुधी ॥ २१ ॥
वज्रमिंद्रःसमुत्पाट्य कुलिशादमराधिपः ॥ ददौत
स्यैसहस्राक्षोघंटामैरावताद्गजात् ॥ २२ ॥ काल ६२
दंडाद्यमोदंडं पाशंचांबुपतिर्ददौ ॥ प्रजापतिश्चा

क्षमालां ददौब्रह्माकमंडलुम् ॥ २३ ॥ समस्तरोमकू
पेषुनिजरश्मीन्दिवाकरः ॥ कालश्चदत्तवान्खड्गंत
स्याश्चर्मचनिर्मलम् ॥ २४ ॥ क्षीरोदश्चामलंहार
मजरेचतथांबरे ॥ चूडामणिंतथादिव्यंकुंडलेकट
कानिच ॥ २५ ॥ अर्धचंद्रंतथाशुभ्रंकेयूरान्सर्वबा
हुषु ॥ नूपुरौविमलौतद्वद्ग्रैवेयकमनुत्तमम् ॥ २६ ॥
अंगुलीयकरत्नानि समस्तास्वंगुलीषुच ॥ विश्वक
र्मांददौतस्यै परशुंचातिनिर्मलम् ॥ २७ ॥ अस्त्रा

सप्त० ण्यनेकरूपाणितथाभेद्यंचदंशनम् ॥ अम्लानपंक अ०
६३ जांमालांशिरस्युरसिचापराम् ॥ २८ ॥ अदद्जल २
धिस्तस्यैपंकजंचातिशोभनम् ॥ हिमवान्वाहनांसिं
हंरत्नानिविविधानिच ॥ २९ ॥ ददावशून्यंसुर
यापानपात्रंधनाधिपः ॥ शेषश्चसर्वनागेशोमहा
मणिविभूषितम् ॥ ३० ॥ नागहारंददौतस्यै धत्ते
यःपृथिवीमिमाम् ॥ अन्यैरपिसुरैर्देवी भूषणैरायु ६३
धैस्तथा ॥ ३१ ॥ संमानितानना़दोच्चैः साट्टहासं

मुहुर्मुहुः ॥ तस्यानादेनघोरेण कृत्स्नमापूरितंन
भः ॥ ३२ ॥ अमायतातिमहताप्रतिशब्दोमहा
नभूत् ॥ चुक्षुभुःसकलालोकाःसमुद्राश्चचकंपिरे
॥ ३३ ॥ चचालवसुधाचेलुःसकलाश्चमहीधराः ॥
जयेतिदेवाश्चमुदातामूचुःसिंहवाहिनीम् ॥ ३४ ॥
तुष्टुवुर्मुनयश्चैनांभक्तिनम्रात्ममूर्तयः ॥ दृष्ट्वासम
स्तंसंक्षुब्धं त्रैलोक्यममरारयः ॥ ३५ ॥ सन्नद्धा
खिलसैन्यास्ते समुत्तस्थुरुदायुधाः ॥ आःकिमेत

सप्त० दितिक्रोधादाभाष्यमहिषासुरः ॥ ३६ ॥ अभ्यधा अ०
६४ वततंशब्दमशेषैरसुरैर्वृतः ॥ सददर्शततोदेवींव्याप्त २
लोकत्रयांत्विषा ॥ ३७ ॥ पादाक्रांत्यानतभुवंकिरी
टोल्लिखितांबराम् ॥ क्षोभिताशेषपातालांधनुर्ज्या
निःस्वनेनताम् ॥ ३८ ॥ दिशोभुजसहस्रेणसमंता
द्व्याप्यसंस्थिताम् ॥ ततःप्रववृतेयुद्धंतयादेव्यासुर
द्विषाम् ॥ ३९ ॥ शस्त्रास्त्रैर्बहुधामुक्तैरादीपितदिगं ६४
तरम् ॥ महिषासुरसेनानीश्चिक्षुराख्योमहासुरः

॥ ४० ॥ युयुधेचामरश्चान्यैश्चतुरंगबलान्वितः ॥
रथानामयुतैःषड्भिरुदग्राख्योमहासुरः ॥ ४१ ॥
अयुध्यतायुतानांचसहस्रेणमहाहनुः ॥ पंचाश
द्भिश्चनियुतैरासिलोमामहासुरः ॥ ४२ ॥ अयुता
नांशतैःषड्भिर्बाष्कलोयुयुधेरणे ॥ गजवाजिसह
स्रौघैरनेकैःपरिवारितः ॥ ४३ ॥ वृतोरथानांको
ट्याचयुद्धेतस्मिन्नयुध्यत ॥ बिडालाख्योऽयुता
९ नांचपंचाशद्भिरथायुतैः ॥ ४४ ॥ युयुधेसंयुगे

तत्र रथानांपरिवारितः ॥ अन्येचतत्रायुतशोरथ
६९ नागहयैर्वृताः ॥ ४५ ॥ युयुधुःसंयुगेदेव्यासहत २
त्रमहासुराः ॥ कोटिकोटिसहस्रैस्तु रथानांदंतिनां
तथा ॥ ४६ ॥ हयानांचवृतोयुद्धे तत्राभून्महिषा
सुरः ॥ तोमरैर्भिंदिपालैश्चशक्तिभिर्मुसलैस्तथा
॥ ४७ ॥ युयुधुःसंयुगेदेव्या खड्गैःपरशुपट्टिशैः ॥
केचिच्चचिक्षिपुःशक्तीः केचित्पाशांस्तथापरे ॥४८॥ ६६
देवींखड्गप्रहारैस्तुतेतांहंतुंप्रचक्रमुः ॥ सापिदेवी

ततस्तानिशस्त्राण्यस्त्राणिचण्डिका ॥ ४९ ॥ ली
लयैवप्रचिच्छेदनिजशस्त्रास्त्रवर्षिणी ॥ अमायस्ता
ननादेवीस्तूयमानासुरर्षिभिः ॥ ५० ॥ मुमो
चासुरदेहेषुशस्त्राण्यस्त्राणिचेश्वरी ॥ सोपिक्रुद्धो
धुतसटोदेव्यावाहनकेसरी ॥ ५१ ॥ चचारासुर
सैन्येषुवनेष्विवहुताशनः ॥ निःश्वासान्मुमुचेयां
श्वयुध्यमानारणेंबिका ॥ ५६ ॥ तएवसद्यःसंभू
तागणाःशतसहस्रशः ॥ युयुधुस्तेपरशुभिर्भिंदि

पालासिपट्टिशैः ॥ ५३ ॥ नाशयंतोसुरगणा
न्देवीशक्त्युपबृंहिताः ॥ अवादयंतपटहान्गणाः
शंखांस्तथापरे ॥ ५४ ॥ मृदंगांश्चतथैवान्येतास्मि
न्युद्धमहोत्सवे ॥ ततोदेवीत्रिशूलेनगदयाशक्ति
ऋष्टिभिः ॥ ५५ ॥ खड्गादिभिश्चशतशोनिजघा
नमहासुरान् ॥ पातयामासचैवान्यान्घंटास्वनवि
मोहितान् ॥ ५६ ॥ असुरान्भुविपाशेनबध्द्वा
चान्यानकर्षयत् ॥ केचिद्द्विधाकृतास्तीक्ष्णैःखड्ग

पातैस्तथापरे ॥ ५७॥ विपोथितानिपातेनगद
याभुविशेरते ॥ वेमुश्चकेचिद्रुधिरंमुसलेनभृशंह
ताः ॥ ५८ ॥ केचिन्निपातिताभूमौभिन्नाःशूले
नवक्षसि ॥ निरंतराःशरौघेणकृताःकेचिद्रणाजिरे
॥ ५९ ॥ सेनानुकारिणःप्राणान्मुमुचुस्त्रिदशार्द
नाः ॥ केषांचिद्बाहवश्छिन्नाश्छिन्नग्रीवास्तथापरे
॥ ६० ॥ शिरांसिपेतुरन्येषामन्येमध्येविदारिताः॥
विच्छिन्नजंघास्त्वपरेपेतुरुर्व्यांमहासुराः ॥ ६१ ॥

सप्त० एकबाह्वक्षिचरणाःकेचिद्देव्याद्विधाकृताः ॥ छिन्ने अ०
६७ पिचान्येशिरसि पतिताःपुनरुत्थिताः ॥ ६२ ॥ २
कबंधायुयुधुर्देव्यागृहीतपरमायुधाः ॥ ननृतुश्चा
परेतत्रयुद्धेतूर्यलयाश्रिताः ॥ ६३ ॥ कबंधाश्छि
न्नशिरसःखड्गशक्त्यृष्टिपाणयः ॥ तिष्ठतिष्ठेतिभाषं
तोदेवीमन्येमहासुराः ॥ ६४ ॥ पातितैरथनागा
श्वैरसुरैश्चवसुंधरा ॥ अगम्यासाभवत्तत्रयत्राभू ६७
त्समहारणः ॥ ६५ ॥ शोणितौघामहानद्यःसद्य

स्तत्रविसुस्त्रुवुः ॥ मध्येचासुरसैन्यस्यवरणासुरवा
जिनाम् ॥ ६६ ॥ क्षणेनतन्महासैन्यमसुराणांत
थांबिका ॥ निन्येक्षयंयथावह्निस्तृणदारुमहाचयम्
॥ ६७ ॥ सचसिंहोमहानादमुत्सृजन्धुतकेसरः ॥
शरीरेभ्योमरारीणामसूनिवविचिन्वति ॥ ६८ ॥
देव्यागणैश्चतैस्तत्रकृतंयुद्धंतथासुरैः ॥ यथैषांतुतु
षुर्देवाःपुष्पवृष्टिमुचोदिवि ॥ ६९ ॥ मार्कण्डेयपुरा
णेसावर्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्येद्वितीयः ॥ २ ॥

सप्त० उवाच ॥ १ ॥ श्लोकाः ॥ ६८ ॥ एवं ६९ ॥ अ०
६८ एवमादितः ॥ १७३ ॥ ॥ ॥ २

६८

ॐ क्लीं ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ निहन्यमानंतत्सैन्यमव
लोक्यमहासुरः ॥ सेनानीश्चिक्षुरःकोपाद्ययौयोद्धु
मथांबिकाम् ॥२॥ सदेवींशरवर्षेणववर्षसमरेऽसुरः॥
यथामेरुगिरेःशृंगंतोयवर्षेणतोयदः ॥ ३ ॥ तस्यच्छि
त्वाततोदेवीलीलयैवशरोत्करान् ॥ जघानतुरगा
न्बाणैर्यंतारंचैववाजिनाम् ॥ ४ ॥ चिच्छेदचधनुः
सद्योध्वजंचातिसमुच्छ्रितम् ॥ विव्याधचैवगात्रेषु
छिन्नधन्वानमाशुगैः ॥५॥ सच्छिन्नधन्वाविरथोहता

श्चोहतसारथिः ॥ अभ्यधावतताँदेवींखड्गचर्मधरोऽ
सुरः॥६॥ सिंहमाहत्यखड्गेनतीक्ष्णधारेणमूर्धनि ॥
आजघानभुजेसव्येदेवीमप्यतिवेगवान् ॥ ७ ॥ त
स्याःखड्गोभुजंप्राप्यपफालनृपनंदन ॥ ततोजग्रा
हशूलंसकोपादरुणलोचनः ॥ ८ ॥ चिक्षेपचतत
स्तत्तुभद्रकाल्यांमहासुरः ॥ जाज्वल्यमानंतेजोभी
रविबिंबमिवांबरात् ॥ ९ ॥ दृष्ट्वातदापतच्छूलंदे
वीशूलममुंचत ॥ तच्छूलंशतधातेननीतंसचमहा

सप्त० सुरः ॥ १० ॥ हतेतस्मिन्महावीर्ये महिषस्यचमूप अ०
७० तौ ॥ आजगामगजारूढश्चामरस्त्रिदशार्दनः ॥ ३
॥ ११ ॥ सोपिशक्तिंमुमोचाथदेव्यास्तामंबिका
द्रुतम् ॥ हुंकाराभिहतांभूमौपातयामासनिष्प्रभाम्
॥१२॥ भग्नांशक्तिंनिपतितांदृष्ट्वाक्रोधसमन्वितः ॥
चिक्षेपचामरःशूलं बाणैस्तदपिसाच्छिनत् ॥ १३ ॥
ततःसिंहःसमुत्पत्यगजकुंभांतरेस्थितः ॥ बाहुयुद्धे ७०
नयुयुधेतेनोच्चैस्त्रिदशारिणा ॥ १४ ॥ युध्यमानौ

ततस्तौतुतस्मान्नागान्महींगतौ ॥ युयुधातेंतिसंर
ब्धौप्रहारैरतिदारुणैः ॥ १५ ॥ ततोवेगात्खमुत्प
त्यनिपत्यचमृगारिणा ॥ करप्रहारेणशिरश्चामरस्य
पृथक्कृतम् ॥ १६ ॥ उदग्रश्चरणेदेव्याशिलावृक्षादि
भिर्हतः ॥ दंतमुष्टितलैश्चैवकरालश्चनिपातितः ॥
॥ १७ ॥ देवीक्रुद्धागदापातैश्चूर्णयामासचोद्धतम् ॥
बाष्कलंभिंदिपालेनबाणैस्ताम्रंतथांधकम् ॥ १८ ॥
उग्रास्यमुग्रवीर्यंचतथैवचमहाहनुम् ॥ त्रिनेत्राचत्रि

शूलेनजघानपरमेश्वरी ॥ १९ ॥ बिडालस्यासि
नाकायात्पातयामासवैशिरः ॥ दुर्धरंदुर्मुखंचोभौ
शरैर्निन्येयमक्षयम् ॥ २० ॥ एवंसंक्षीयमाणेतुस्वसै
न्येमहिषासुरः ॥ माहिषेणस्वरूपेणत्रासयामासता
न्गणान् ॥ २१ ॥ कांश्चित्तुंडप्रहारेणखुरक्षेपैस्तथा
परान् ॥ लांगूलताडितांश्चान्यान्शृंगाभ्यांचविदा
रितान् ॥ २२ ॥ वेगेनकांश्चिदपरान्नादेनभ्रमणेन
च ॥ निःश्वासपवनेनान्यान्पातयामासभूतले ॥

॥ २३ ॥ निपात्यप्रमथानीकमभ्यधावतसोऽसुरः॥
सिंहंहंतुमहादेव्याः कोपंचक्रेततोऽम्बिका ॥ २४ ॥
सोपिकोपान्महावीर्यः खुरक्षुण्णमहीतलः ॥ शृंगा
भ्यांपर्वतानुच्चांश्चिक्षेपचननादच ॥ २५ ॥ वेगभ्र
मण विक्षुण्णामहीतस्यव्यशीर्यत ॥ लांगूलेनाहत
श्चाब्धिःप्लावयामाससर्वतः ॥ २६ ॥ धुतशृंगविभि
न्नाश्चखंडंखंडंययुर्धनाः ॥ श्वासानिलास्ताःशतशो
निपेतुर्नभसोचलाः ॥ २७ ॥ इतिक्रोधसमाध्मा

सप्त० तमापतंतंमहासुरम् ॥ दृष्ट्वासाचंडिकाकोपंतद्वधा अ०
७२ यतदाकरोत् ॥ २८ ॥ साक्षिप्त्वातस्यवैपाशंतंबबं ३
धमहासुरम् ॥ तत्याजमाहिषंरूपंसोपिबद्धोमहामृ
धे ॥ २९ ॥ ततःसिंहोभवत्सद्योयावत्तस्यांबिका
शिरः ॥ छिनत्तितावत्पुरुषःखड्गपाणिरदृश्यत ॥
॥ ३० ॥ ततएवाशुपुरुषंदेविचिच्छेदसायकैः ॥
तंखड्गचर्मणासार्धंततःसोभूत्महागजः ॥ ३१ ॥ ७२
करेणचमहासिंहंतंचकर्षजगर्जच ॥ कर्षतस्तुकरंदे

वीखङ्गेननिरकृंतत ॥ ३२ ॥ततोमहासुरोभूयोमा
हिषंवपुरास्थितः ॥ तथैवक्षोभयामासत्रैलोक्यंसच
राचरम् ॥ ३३ ॥ ततःक्रुद्धाजगन्माताचण्डिकापा
नमुत्तमम् ॥ पपौपुनःपुनश्चैवजहासारुणलोचना
॥ ३४ ॥ ननर्दचासुरःसोपिबलवीर्यमदोद्धतः ॥
विषाणाभ्यांचचिक्षेपचण्डिकांप्रतिभूधरान् ॥३५॥
साचतान्प्रहितांस्तेनचूर्णयंतीशरोत्करैः ॥ उवाच
१० तंमदोद्धूतमुखरागाकुलाक्षरम् ॥ ३६ ॥ देव्युवाच

सप्त० ॥ ३७ ॥ गर्जगर्जक्षणंमूढमधुयावत्पिबाम्यहम् ॥ अ०
७३ मयात्वयिहतेऽत्रैवगर्जिष्यंत्याशुदेवताः ॥ ३८ ॥ ३
ऋषिरुवाच ॥ ३९ ॥ एवमुक्त्वासमुत्पत्यसाऽऽरू
ढातंमहासुरम् ॥ पादेनाक्रम्यकंठेचशूलेनैनमताड
यत् ॥ ४० ॥ ततःसोपिपदाक्रांतस्तयानिजमुखा
त्ततः ॥ अर्धनिष्क्रांतएवासीद्देव्यावीर्येणसंवृतः ॥
॥ ४१ ॥ अर्धनिष्क्रांतएवासौयुध्यमानोमहासुरः ॥ ७३
तयामहासिनादेव्याशिरश्छित्त्वानिपातितः ॥ ४२ ॥

ततोहाहाकृतंसर्वंदैत्यसैन्यंननाशतत् ॥ प्रहर्ष
चपरंजग्मुःसकलादेवतागणाः ॥ ४३ ॥ तु
ष्टुवुस्तांसुरादेवींसहदिव्यैर्महर्षिभिः ॥ जगुर्गंधर्वप
तयोननृतुश्चाप्सरोगणाः ॥ ४४ ॥ मार्कण्डेयपुरा
णेसावर्णिकेमन्वंतरेदेवीमाहात्म्येतृतीयः ॥ ३ ॥
उवाच ॥ ३ ॥ श्लोकाः ॥ ४१ ॥ एवं ॥ ४४ ॥ एव
मादितः ॥ २१७ ॥ ॥ ॥ ॥

॥ ॐ ऐं ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ शक्रादयः सुरगणानि
हतेतिवीर्येतस्मिन्दुरात्मनिसुरारिबलेचदेव्या ॥ तां
तुष्टुवुःप्रणतिनम्रशिरोधरांसावाग्भिः प्रहर्षपुलको
द्गमचारुदेहाः ॥ २ ॥ देव्यायययाततमिदंजगदात्मश
क्त्यानिःशेषदेवगणशक्तिसमूहमूर्त्या ॥ तामंबि
कामखिलदेवमहर्षिपूज्यांभक्त्यानताःस्मविदधातु
शुभानिसानः ॥ ३ ॥ यस्याःप्रभावमतुलंभगवान
नंतोब्रह्माहरश्चनहिवक्तुमलंबलंच ॥ साचण्डिका

सप्त० खिलजगत्परिपालनायनाशाय चाशुभभयस्यम अ०
७८ तिंकरोतु ॥ ४ ॥ याश्रीःस्वयंसुकृतिनांभवनेष्वल
क्ष्मीःपापात्मनांकृतधियांहृदयेषुबुद्धिः ॥ श्रद्धास ४
तांकुलजनप्रभवस्यलज्जातांत्वांनताःस्मपरिपालयदे
विविश्वम् ॥ ५ ॥ किंवर्णयामतवरूपमचिंत्यमेत
त्किंचातिवीर्यमसुरक्षयकारिभूरि ॥ किंचाहवेषुच
रितानितवातियानिसर्वेषुदेव्यसुरदेवगणादिकेषु ७८
॥ ६ ॥ हेतुःसमस्तजगतांत्रिगुणापिदोषैर्नज्ञायसे

हरिहरादिभिरप्यपारा ॥ सर्वाश्रयाखिलमिदंजग
दंशभूतमव्याकृताहिपरमाप्रकृतिस्त्वमाद्या ॥७॥
यस्याः समस्तसुरतासमुदीरणेनतृप्तिंप्रयातिसकले
षुमखेषुदेवि ॥ स्वाहासिवैपितृगणस्यचतृप्तिहेतुरु
च्चार्यसेत्वमतएवजनैःस्वधाच ॥ ८ ॥ यामुक्तिहेतु
रविचिंत्यमहाव्रता त्वमभ्यस्यसे सुनियतेंद्रियतत्त्व
सारैः ॥ मोक्षार्थिभिर्मुनिभिरस्तसमस्तदोषैर्विद्या
सिसाभगवतीपरमाहिदेवि ॥ ९॥शब्दात्मिकासुवि

मलर्ग्यंजुषां निधानमुद्गीथरम्यपदपाठवतां चसा
म्नाम्॥ देवित्रयीभगवतीभवभावनायवार्ताचसर्वज
गतांपरमार्तिहंत्री ॥ १० ॥ मेधासिदेविविदिता
खिलशास्त्रसारादुर्गासिदुर्गभवसागरनौरसंगा ॥
श्रीःकैटभारिहृदयैककृताधिवासा गौरीत्वमेवश
शिमौलिकृतप्रतिष्ठा ॥ ११॥ ईषत्सहासममलंपरिपू
र्णचंद्रबिम्बानुकारि कनकोत्तमकांतिकांतम् ॥ अत्य ७६
द्भुतंप्रहृतमात्तरुषातथापि वक्त्रंविलोक्यसहसाम

हिषासुरेण ॥ १२ ॥ दृष्ट्वातुदेविकुपितंभ्रूकुटीकराल
मुद्यच्छशांकसदृशच्छवियन्नसद्यः ॥ प्राणान्मुमो
चमहिषस्तदतीवचित्रं कैर्जीव्यतेहिकुपितांतकद
र्शनेन ॥ १३ ॥ देविप्रसीदपरमाभवतीभवायस
द्योविनाशयसिकोपवतीकुलानि ॥ विज्ञातमेतद
धुनैवयदस्तमेतन्नीतंबलंसुविपुलंमहिषासुरस्य ॥
॥ १४ ॥ तेसंमताजनपदेषुधनानितेषांतेषांयशांसि
नचसीदतिधर्मवर्गः ॥ धन्यास्तएवनिभृतात्मजभृ

त्यदाशयेषांसदाभ्युदयदाभवतीप्रसन्ना ॥ १५ ॥
धर्म्याणिदेविसकलानिसदैवकर्माण्यत्यादृतैः प्राति
दिनंसुकृतीकरोति ॥ स्वर्गंप्रयातिचततोभवतीप्र
सादाल्लोकत्रयेपिफलदाननुदेवितेन ॥ १६ ॥ दुर्गे
स्मृताहरसिभीतिमशेषजंतोः स्वस्थैःस्मृतामति
मतीवशुभांददासि ॥ दारिद्र्यदुःखभयहारिणि
कात्वदन्यासर्वोपकारकरणायसदार्द्रचित्ता ॥ १७ ॥
एभिर्हतैर्जगदुपैतिसुखंतथैते कुर्वंतुनामनरकाय

चिरायपापम् ॥ संग्राममृत्युमधिगम्यदिवंप्रयांतुम
त्वेतिनूनमहितान्विनिहंसिदेवि ॥ १८ ॥ दृष्ट्वैवकिं
नभवतीप्रकरोतिभस्मसर्वासुरानरिषुयत्प्रहिणोषि
शस्त्रं ॥ लोकान्प्रयांतुरिपवोपिहिशस्त्रपूताइत्थंम
तिर्भवतितेष्वहितेषुसाध्वी ॥१९॥ खड्गप्रभानिकर
विस्फुरणैस्तथोग्रैः शूलाग्रकांतिनिवहेनदृशोऽसुरा
णां ॥ यन्नागतावि‌लयमंशुमादिंदुखंडयोग्याननंतव
विलोकयतांतदेतत् ॥ २० ॥ दुर्वृत्तवृत्तशमनंतव

देविशीलंरूपंतथैतदविचिंत्यमतुल्यमन्यैः ॥ वीर्यं
चहंतृहृतदेवपराक्रमाणां वैरिष्वपिप्रकटितैवदया
त्वयेत्थम् ॥ २१ ॥ केनोपमाभवतुतेऽस्यपराक्रमस्य
रूपंचशत्रुभयकार्यतिहारिकुत्र ॥ चित्तेकृपासमर
निष्ठुरताचदृष्टा त्वय्येवदेविवरदेभुवनत्रयेपि ॥
॥ २२ ॥ त्रैलोक्यमेतदखिलंरिपुनाशनेनत्रातंत्व
यासमरमूर्धनितेपिहत्वा ॥ नीतादिवंरिपुगणाभ
यमप्यपास्तमस्माकमुन्मदसुरारिभवंनमस्ते ॥

॥ २३ ॥ शूलेनपाहिनोदेविपाहिखड्गेनचाम्बिके
॥ घंटास्वनेननःपाहि चापज्यानिस्स्वनेनच
॥ २४ ॥ प्राच्यांरक्षप्रतीच्यांचचण्डिकेरक्षदक्षिणे ॥
भ्रामणेनात्मशूलस्यउत्तरस्यांतथेश्वरि ॥ २५ ॥
सौम्यानियानिरूपाणित्रैलोक्येविचरंतिते ॥ या
निचात्यंतघोराणितैरक्षास्मांस्तथाभुवम् ॥ २६ ॥
खड्गशूलगदादीनियानिचास्त्राणितेंबिके ॥ करपल्ल
वसंगीनितैरस्मान्रक्षसर्वतः ॥२७॥ ऋषिरुवाच ॥

७९ ॥२८॥ एवंस्तुतासुरैर्दिव्यैःकुसुमैर्नंदनोद्भवैः ॥ अ
र्चिताजगतांधात्रीतत्रगंधानुलेपनैः ॥२९॥ भक्त्या
समस्तैस्त्रिदशैर्दिव्यैर्धूपैःसुधूपिता ॥ प्राहप्रसाद
सुमुखीसमस्तान्प्रणतान्सुरान् ॥ ३० ॥ देव्युवाच
॥ ३१ ॥ व्रियतांत्रिदशाःसर्वैर्यदस्मत्तोभिवांछितम्
॥३२॥ देवाऊचुः ॥३३॥ भगवत्याकृतंसर्वंनकिंचिद
वशिष्यते ॥ यदयंनिहतःशत्रुरस्माकंमहिषासुरः ७९
॥ ३४॥ यदिचापिवरोदेयस्त्वयाऽस्माकंमहेश्वरि॥

संस्मृतासंस्मृतात्वंनोहिंसेथाःपरमापदः ॥ ३५ ॥
यश्चमर्त्यःस्तैवैरीभस्त्वांस्तोष्यत्यमलानने ॥ त
स्यवित्तर्द्धिविभवैर्धनदारादिसंपदाम् ॥ ३६ ॥
वृद्धयेस्मत्प्रसन्नात्वंभवेथाःसर्वदांबिके ॥ ३७ ॥
ऋषिरुवाच ॥ ३८ ॥ इतिप्रसादितादेवैर्जगतोर्थे
तथात्मनः ॥ तथेत्युक्त्वाभद्रकालीबभूवांतर्हिता
नृप ॥ ३९ ॥ इत्येतत्कथितंभूपसंभूतासायथापु
रा ॥ देवीदेवशरीरेभ्योजगत्त्रयहितैषिणी ॥ ४० ॥

सप्त० पुनश्चगौरीदेहात्सासमुद्भूतायथाभवत् ॥ वधाय अ०
८० दुष्टदैत्यानांतथाशुंभनिशुंभयोः ॥ ४१ ॥ रक्षणा ४
यचलोकानांदेवानामुपकारिणी ॥ तच्छृणुष्वम
याख्यातंयथावत्कथयामितेह्रींॐ ॥ ४२ ॥ मार्क
ण्डेयपुराणेसावर्णिकेमन्वन्तरे देवीमाहात्म्येशक्रा
दिस्तुतिर्नामचतुर्थः ॥ ४ ॥ उवाच ॥ ५ ॥ अर्ध ॥ २ ॥ ८०
श्लोकाः ॥ ३५ ॥ एवं ॥ ४२ ॥ एवमादितः २५९

११

उत्तमचरितस्य ॥ रुद्रऋषिः ॥ महासरस्वतीदेव
ता ॥ अनुष्टुप्छंदः ॥ भीमाशक्तिः ॥ भ्रामरीबी
जं ॥ सूर्यस्तत्त्वं ॥ सामवेदःस्वरूपं ॥ महासरस्व
तीप्रीत्यर्थंउत्तमचरितजपेविनियोगः ॥ ध्यानं ॥
घंटाशूलहलानिशंखमुसलेचक्रंधनुःसायकं हस्ता
ब्जैर्दधतींघनान्तविलसच्छीतांशुतुल्यप्रभाम् ॥ गौ
रीदेहसमुद्भवां त्रिनयनामाधारभूतां महापूर्वामत्र
सरस्वतीमनुभजेशुंभादिदैत्यार्दिनीम् ॥ ॐक्लींऋ

षिरुवाच ॥ १ ॥ पुराशुंभनिशुंभाभ्यामसुराभ्यां
शचीपतेः ॥ त्रैलोक्यंयज्ञभागाश्चहृतामदबलाश्र
यात् ॥ २ ॥ तावेवसूर्यतांतद्वदधिकारंतथैंदवम् ॥
कौबेरमथयाम्यंचचक्रातेवरुणस्यच ॥ ३ ॥ तावे
वपवनर्द्धिंचचक्रतुर्वह्निकर्मच ॥ ततोदेवाविनि
र्धूताभ्रष्टराज्याःपराजिताः ॥ ४ ॥ हृताधिकारा
स्त्रिदशास्ताभ्यांसर्वैनिराकृताः ॥ महासुराभ्यांतां
देवींसंस्मरंत्यपराजिताम् ॥ ५ ॥ ययास्माकंवरो

दत्तोयथापत्सुस्मृताखिलाः ॥ भवतांनाशयिष्या
मितत्क्षणात्परमापदः ॥ ६ ॥ इतिकृत्वामतिंदे
वाहिमवंतंनगेश्वरम् ॥ जग्मुस्तत्रततोदेवींविष्णु
मायांप्रतुष्टुवुः ॥ ७ ॥ देवाऊचुः ॥ ८ ॥ नमो
देव्यैमहादेव्यैशिवायैसततंनमः ॥ नमःप्रकृत्यैभ
द्रायैनियताःप्रणताःस्मताम् ॥ ९ ॥ रौद्रायैनमो
नित्यायैगौर्यैधात्र्यैनमोनमः ॥ ज्योत्स्नायैचेंदुरू
पिण्यैसुखायैसततंनमः ॥ १० ॥ कल्याण्यैप्रण

ताम्रृद्धयैसिद्धयैकूर्म्यैनमोनमः ॥ नैर्ऋत्यैभूभृतांल
क्ष्म्यैशर्वाण्यैतेनमोनमः ॥ ११ ॥ दुर्गायैदुर्गपारा
यैसारायैसर्वकारिण्यै ॥ ख्यात्यैतथैवकृष्णायैधूम्रा
यैसततंनमः ॥ १२ ॥ अतिसौम्यातिरौद्रायैन
तास्तस्यैनमोनमः ॥ नमोजगत्प्रतिष्ठायैदेव्यैकृ
त्यैनमोनमः ॥ १३ ॥ योदेवीसर्वभूतेषुविष्णुमाये

---

१ गुप्तवतीसंमतःपाठस्त्वित्थं—'यादेवीसर्वभूतेषुविष्णुमायेतिशब्दि
ता ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ १४ ॥ ' पुनरेवंद्विवारंचतुर्विंशत्यक्षर

तिशब्दिता ॥ नमस्तस्यै ॥ १४ ॥ नमस्तस्यै ॥१५॥
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ १६ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुचे
तनेत्यभिधीयते ॥ नमस्तस्यै ॥ १७ ॥ नमस्तस्यै
॥ १८ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ १९ ॥ यादेवी
सर्वभूतेषुबुद्धिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥२०॥

मंत्रोच्चारेत्त्रयोमंत्राभवंति ॥ अयमेवपाठःसमीचीनोयुक्ततरश्चभाति ॥
इत्थमेवाग्रेचेतनेत्यादौबोध्यं ॥ यथावस्थितपाठेप्रमाणं तु–‘ त्रिंशत्यक्षर
पर्यंतप्रथमःखंडईरितः ॥ वेदाक्षरोद्वितीयस्तुतृतीयोऽष्टाक्षरःस्मृतः’इति ।

नमस्तस्यै ॥ २१ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ २२ ॥
यादेवीसर्वभूतेषुनिद्रारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै
॥ २३ ॥ नमस्तस्यै ॥ २४ ॥ नमस्तस्यैनमोन
मः ॥ २५ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुक्षुधारूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यै ॥ २६ ॥ नमस्तस्यै ॥ २७ ॥ नम
स्तस्यैनमोनमः ॥ २८ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुछाया
रूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ २९ ॥ नमस्तस्यै
॥ ३० ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ३१ ॥ यादेवी

सप्त० सर्वभूतेषुशक्तिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥३२॥ अ०
८४ नमस्तस्यै ॥ ३३ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ३४ ॥ ५
यादेवीसर्वभूतेषुतृष्णारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्त
स्यै ॥ ३५ ॥ नमस्तस्यै ॥ ३६ ॥ नमस्तस्यैन
मोनमः ॥ ३७ ॥ यादेवी सर्वभूतेषुक्षान्तिरूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ३८ ॥ नमस्तस्यै ॥ ३९ ॥
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ४० ॥ यादेवीसर्वभूतेषु ८४
जातिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ४१ ॥ नम

स्तस्यै ॥ ४२ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ४३ ॥
यादेवीसर्वभूतेषुलज्जारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै
॥ ४४ ॥ नमस्तस्यै ॥ ४५ ॥ नमस्तस्यैनमोन
मः ॥ ४६ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुशान्तिरूपेणसंस्थि
ता ॥ नमस्तस्यै ॥ ४७ ॥ नमस्तस्यै ॥ ४८ ॥
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ४९ ॥ यादेवीसर्वभूतेषु
श्रद्धारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ५० ॥ नम
स्तस्यै ॥ ५१ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ५२ ॥

सप्त० यादेवीसर्वभूतेषुकान्तिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्त अ०
८५ स्यै ॥ ५३ ॥ नमस्तस्यै ॥ ५४ ॥ नमस्तस्यैन ५
मोनमः ॥ ५५ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुलक्ष्मीरूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ५६ ॥ नमस्तस्यै ॥५७॥
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ५८ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुवृ
त्तिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ५९ ॥ नम
स्तस्यै ॥ ६० ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ६१ ॥ या ८५
देवीसर्वभूतेषुस्मृतिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै

॥ ६२ ॥ नमस्तस्यै ॥ ६३ ॥ नमस्तस्यैनमोन
मः ॥ ६४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुदयारूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यै ॥ ६५ ॥ नमस्तस्यै ॥ ६६ ॥ नमस्त
स्यैनमोनमः ॥ ६७ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुतुष्टिरू
पेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥६८॥ नमस्तस्यै ॥६९॥
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ७० ॥ यादेवीसर्वभूतेषुमा
तृरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ ७१ ॥ नमस्त
स्यै ॥ ७२ ॥ नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ७३ ॥ या

देवीसर्वभूतेषुभ्रान्तिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै
॥ ७४ ॥ नमस्तस्यै ॥ ७५ ॥ नमस्तस्यैनमोन
मः ॥ ७६ ॥ इंद्रियाणामधिष्ठात्रीभूतानांचाखि
लेषुया ॥ भूतेषुसततंतस्यैव्याप्त्यैदेव्यैनमोनमः
॥ ७७ ॥ चितिरूपेणयाकृत्स्नमेतद्व्याप्यस्थिता
जगत् ॥ नमस्तस्यै ॥ ७८ ॥ नमस्तस्यै ॥ ७९ ॥
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ ८० ॥ स्तुतासुरैःपूर्वमभी ८६
ष्टसंश्रयात्तथासुरेंद्रेण दिनेषुसेविता ॥ करोतुसानःशु

भहेतुरीश्वरीशुभानिभद्राण्याभिहन्तुचापदः ॥८१॥
यासांप्रतं चोद्धतदैत्यतापितैरस्माभिरीशाचसुरै
र्नमस्यते ॥ याचस्मृतातत्क्षणमेवहान्तिनःसर्वाप
दोभक्तिविनम्रमूर्तिभिः ॥ ८२ ॥ ऋषिरुवाच ॥
॥ ८३ ॥ एवंस्तवादियुक्तानांदेवानांतत्रपार्वती ॥
स्नातुमभ्याययौतोये जाह्नव्यानृपनन्दन ॥ ८४ ॥
साब्रवीत्तान्सुरान्सुभ्रूर्भवद्भिःस्तूयतेऽत्रका ॥ श
रीरकोशतश्चास्याः समुद्भूताऽब्रवीच्छिवा ॥ ८५ ॥

स्तोत्रंममैतत्क्रियतेशुंभदैत्यनिराकृतैः ॥ देवैःसम
स्तैःसमरेनिशुंभेनपराजितैः ॥ ८६ ॥ शरीरको
शाद्यत्तस्याःपार्वत्यानिःसृताम्बिका ॥ कौशिकी
तिसमस्तेषुततोलोकेषुगीयते ॥ ८७ ॥ तस्यां
विनिर्गतायांतुकृष्णाभूत्सापिपार्वती ॥ कौशिकी
तिसमाख्याताहिमाचलकृताश्रया ॥ ८८ ॥ ततो
म्बिकांपरंरूपंबिभ्राणंसुमनोहरम् ॥ ददर्शचण्डो
मुण्डश्चभृत्यौशुंभनिशुंभयोः ॥ ८९ ॥ ताभ्यां

शुंभायचाख्यातासातीवसुमनोहरा ॥ काप्यास्ते
स्त्रीमहाराजभासयन्तीहिमाचलम् ॥ १० ॥ नै
वताद्दक्कचिद्रूपंदृष्टंकेनचिदुत्तमम् ॥ ज्ञायतां
काप्यसौदेवीगृह्यतांचासुरेश्वर ॥ ११ ॥ स्त्रीरत्नम
तिचार्वङ्गीद्योतयन्तीदिशस्त्विषा ॥ सातुतिष्ठति
दैत्येन्द्रतांभवान्द्रष्टुमर्हति ॥ १२ ॥ यानिरत्नानि
मणयोगजाश्वादीनिवैप्रभो ॥ त्रैलोक्येतुसमस्ता
निसांप्रतंभान्तितेगृहे ॥ १३ ॥ ऐरावतःसमानी

तोगजरत्नंपुरंदरात् ॥ पारिजाततरुश्चायंतथैवो
च्चैःश्रवाहयः ॥ १४ ॥ विमानंहंससंयुक्तमेतात्ति
ष्ठतितेऽङ्गणे ॥ रत्नभूतमिहानीतंयदासीद्वेधसोऽद्भु
तम् ॥ १५ ॥ निधिरेषमहापद्मःसमानीतोधनेश्व
रात् ॥ किंजल्किनींददौचाब्धिर्मालामम्लानप
ङ्कजाम् ॥ १६ ॥ छत्रंतेवारुणंगेहेकांचनस्रावितिष्ठ
ति॥तथायंस्यन्दनवरोयःपुरासीत्प्रजापतेः ॥९७॥ ८८
मृत्योरुत्क्रान्तिदा नाम शक्तिरीश त्वयाहृता ॥

पाशः सलिलराजस्यभ्रातुस्तवपरिग्रहे ॥ ९८ ॥ नि
शुंभस्याब्धिजाताश्चसमस्तारत्नजातयः ॥ वह्नि
रपिददौतुभ्यमग्निशौचेचवाससी ॥ ९९ ॥ एवंदै
त्येन्द्ररत्नानिसमस्तान्याहृतानिते ॥ स्त्रीरत्नमेषाक
ल्याणीत्वयाकस्मान्नगृह्यते॥१००॥ऋषिरुवाच॥१॥
निशम्येतिवचःशुंभःसतदाचण्डमुण्डयोः ॥ प्रेष
१२ यामाससुग्रीवंदूतंदेव्यामहासुरम् ॥ २ ॥ इतिचेति
चवक्तव्यासागत्वावचनान्मम ॥ यथाचाभ्येतिसं

सप्त० प्रीत्यातथाकार्यंत्वयालघु ॥ ३ ॥ संतत्रगत्वायत्रा
८९ स्तेशैलोद्देशेतिशोभने ॥ सादेवीतांततःप्राहश्लक्ष्णं अ०
मधुरयागिरा ॥ ४ ॥ दूतउवाच ॥ ५ ॥ देविदैत्ये ५
श्वरःशुंभस्त्रैलोक्येपरमेश्वरः ॥ दूतोहंप्रेषितस्तेनत्व
त्सकाशमिहागतः ॥ ६ ॥ अव्याहताज्ञःसर्वासु
यःसदादेवयोनिषु ॥ निर्जिताखिलदैत्यारिःसय
दाहशृणुष्वतत् ॥ ७ ॥ ममत्रैलोक्यमखिलंममदेवा ८९
वशानुगाः ॥ यज्ञभागानहंसर्वानुपाश्नामिपृथक्पृ

थक् ॥ ८ ॥ त्रैलोक्येवररत्नानिममवश्यान्यशेष
तः ॥ तथैवगजरत्नंचहृतंदेवेन्द्रवाहनम् ॥ ९ ॥ क्षी
रोदमथनोद्भूतमश्वरत्नंममामरैः ॥ उच्चैःश्रवससंज्ञं
तत्प्राणिपत्यसमर्पितम् ॥ १० ॥ यानिचान्यानिदे
वेषुगन्धर्वेषूरगेषुच ॥ रत्नभूतानिभूतानितानिम
य्येवशोभने ॥ ११ ॥ स्त्रीरत्नभूतांत्वांदेविलोकेम
न्यामहेवयम् ॥ सात्वमस्मानुपागच्छयतोरत्नभुजो
वयम् ॥ १२ ॥ मांवाममानुजंवापिनिशुंभमुरुविक्र

सप्त० ममू॥भजत्वंचंचलापाङ्गिरत्नभूतासिवैयतः॥ १३॥ अ०
९० परमैश्वर्यमतुलंप्राप्स्यसेमत्परिग्रहात् ॥ एतद्बुद्ध्या ५
समालोच्यमत्परिग्रहतांव्रज ॥ १४ ॥ ऋषिरुवाच
॥ १५ ॥ इत्युक्तासातदादेवीगम्भीरान्तःस्मिताज
गौ ॥ दुर्गाभगवतीभद्राययेदंधार्यतेजगत् ॥ १६ ॥
देव्युवाच ॥१७॥ सत्यमुक्तंत्वयानात्रमिथ्याकिंचि
त्त्वयोदितम् ॥ त्रैलोक्याधिपतिःशुंभोनिशुंभश्चा ९०
पितादृशः ॥ १८ ॥ किंत्वत्रयत्प्रतिज्ञातंमिथ्यात

त्क्रियतेकथम् ॥ श्रूयतामल्पबुद्धित्वात्प्रतिज्ञायाकृ
तापुरा ॥ ११९ ॥ योमांजयतिसंग्रामेयोमेदर्पंव्यपो
हति ॥ योमेप्रतिबलोलोकेसमेभर्ताभविष्यति ॥
॥१२०॥ तदागच्छतुशुंभोत्रानिशुंभोवामहाबलः ॥
मांजित्वाकिंचिरेणात्रपाणिंगृह्णातुमेलघु ॥ २१ ॥
दूतउवाच ॥ २२ ॥ अवलिप्तासिमैवंत्वंदेविब्रूहि
ममाग्रतः ॥ त्रैलोक्येकःपुमांस्तिष्ठेदग्रेशुंभनिशुंभ
योः ॥ २३ ॥ अन्येषामपिदैत्यानांसर्वेदेवानवैयु

सप्त० धि ॥ तिष्ठन्तिसंमुखेदेविकिंपुनःस्त्रीत्वमेकिका ॥ अ०
९१ ॥ २४ ॥ इन्द्राद्याःसकलादेवास्तस्थुर्येषांनसंयुगे ॥ ५
शुंभादीनांकथंतेषांस्त्रीप्रयास्यसिसंमुखम् ॥ २५ ॥
सात्वंगच्छमयैवोक्तापार्श्वंशुंभनिशुंभयोः ॥ केशा
कर्षणनिर्धूतगौरवामागमिष्यसि ॥ २६ ॥ देव्यु
वाच ॥ २७ ॥ एवमेतद्बलीशुंभोनिशुंभश्चातिवी
र्यवान् ॥ किंकरोमिप्रतिज्ञामेयदनालोचितापुरा ॥ ९१
॥ २८ ॥ सत्वंगच्छमयोक्तंतेयदेतत्सर्वमादृतः ॥

तदाचक्ष्वासुरेन्द्रायसचयुक्तंकरोतुयत् ॥ १२९ ॥
मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिकेमन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये
देव्यादूतसंवादोनामपञ्चमः ॥ ५ ॥ उवाच ॥ ९ ॥
खण्डानि ॥ ६६ ॥ श्लोकाः ॥ ५४ ॥ एवं ॥ १२९ ॥
एवमादितः ॥ ३८८ ॥

ॐ क्लीं ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ इत्याकर्ण्यवचोदेव्याःस
दूतोऽमर्षपूरितः ॥ समाचष्टसमागम्यदैत्यराजाय
विस्तरात् ॥ २ ॥ तस्यदूतस्यतद्वाक्यमाकर्ण्यासु
रराट्ततः ॥ सक्रोधःप्राहदैत्यानामधिपंधूम्रलोच
नम् ॥ ३ ॥ हेधूम्रलोचनाशुत्वंस्वसैन्यपरिवारितः
॥ तामानयबलाद्दुष्टांकेशाकर्षणविह्वलाम् ॥ ४ ॥त
त्परित्राणदःकश्चिद्यदिवोत्तिष्ठतेपरः ॥ सहन्तव्यो
मरोवापियक्षोगन्धर्वएववा ॥ ५ ॥ ऋषिरुवाच ॥

सप्त० ॥ ६ ॥ तेनाज्ञप्तस्ततःशीघ्रंसदैत्योधूम्रलोचनः ॥ अ०
९३ वृतःषष्ट्यासहस्राणामसुराणांद्रुतंययौ ॥ ७ ॥ स ६
दृष्ट्वातांततोदेवींतुहिनाचलसंस्थिताम् ॥ जगादो
च्चैःप्रयाहीतिमूलंशुम्भनिशुम्भयोः ॥ ८ ॥ नचेत्प्री
त्याद्यभवतीमद्भर्तारमुपैष्यति ॥ ततोबलान्नयाम्ये
षकेशाकर्षणविह्वलाम् ॥ ९ ॥ देव्युवाच ॥ १० ॥
दैत्येश्वरेणप्रहितोबलवान्बलसंवृतः ॥ बलान्नयासि ९३
मामेवंततःकिंतेकरोम्यहम् ॥ ११ ॥ ऋषिरुवाच

॥१२॥ इत्युक्तःसोऽभ्यधावत्तामसुरोधूम्रलोचनः ॥
हुंकारेणैवतंभस्मसाचकाराम्बिकाततः ॥ १३ ॥
अथक्रुद्धंमहासैन्यमसुराणातथांबिका॥ ववर्षसाय
कैस्तीक्ष्णैस्तथाशक्तिपरश्वधैः॥१४॥ ततोधुतसटः
कोपात्कृत्वानादंसुभैरवम् ॥ पपातासुरसेनायांसिं
होदेव्याःस्ववाहनः ॥ १५ ॥ कांश्चित्करप्रहारेणदै
त्यानास्येनचापरान्॥ आक्रान्त्याचाधरेणान्यान्स
जघानमहासुरान् ॥ १६ ॥ केषांचित्पाटयामासन

खैःकोष्ठानिकेसरी ॥ तथातलप्रहारेणशिरांसिकृत
वान्पृथक् ॥१७॥ विच्छिन्नबाहुशिरसःकृतास्तेनत
थापरे ॥ पपौचरुधिरंकोष्ठादन्येषांधुतकेसरः ॥१८॥
क्षणेनतद्बलंसर्वंक्षयंनीतंमहात्मना ॥ तेनकेसरिणा
देव्यावाहनेनातिकोपिना ॥ १९ ॥ श्रुत्वातमसुरंदे
व्यानिहतंधूम्रलोचनम् ॥ बलंचक्षयितंकृत्स्नंदेवीके
सरिणाततः ॥२०॥ चुकोपदैत्याधिपतिःशुंभःप्रस्फु
रिताधरः ॥ आज्ञापयामासचतौचण्डमुण्डौमहा

सुरौ ॥२१॥ हेचण्डहेमुण्डबलैर्बहुभिःपरिवारितौ॥
तत्रगच्छतगत्वाचसासमानीयतांलघु॥ २२ ॥ केशे
ष्वाकृष्यबद्ध्वावायादिवःसंशयोयुधि ॥ तदाशेषायु
धैःसर्वैरसुरैर्विनिहन्यताम् ॥२३॥ तस्यांहतायांदु
ष्टायांसिंहेचविनिपातिते ॥ शीघ्रमागम्यतांबद्ध्वागृ
हीत्वातामथाम्बिकाम् ॥२४॥ मार्कण्डेयपुराणेसाव
र्णिकेमन्वन्तरेदेवीमाहात्म्येषष्ठः ॥६॥ उवाच॥४॥
श्लोकाः ॥ २०॥ एवं॥२४॥ एवमादितः ॥४१२॥

ॐ ऐं ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ आज्ञप्तास्तेततोदैत्याश्च
ण्डमुण्डपुरोगमाः ॥ चतुरङ्गबलोपेताययुरभ्युद्य
तायुधाः ॥ २ ॥ ददृशुस्तेततोदेवीमीषद्धासां
व्यवस्थिताम् ॥ सिंहस्योपरिशैलेन्द्रशृङ्गेमहातिका
ञ्चने ॥ ३ ॥ तेदृष्ट्वातांसमादातुमुद्यमंचक्रुरुद्य
ताः ॥ आकृष्टचापासिधरास्तथान्येतत्समीपगाः
॥ ४ ॥ ततःकोपंचकारोच्चैरम्बिकातानरीन्प्रति ॥
कोपेनचास्यावदनंमषीवर्णमभूत्तदा ॥ ५ ॥ भ्रु

कुटीकुटिलात्तस्याललाटफलकाद्द्रुतम् ॥ कालीक
रालवदनाविनिष्क्रान्तासिपाशिनी ॥ ६ ॥ वि
चित्रखट्वाङ्गधरानरमालाविभूषणा ॥ द्वीपिचर्म
परीधानाशुष्कमांसातिभैरवा ॥ ७ ॥ अतिवि
स्तारवदनाजिह्वाललनभीषणा ॥ निमग्नारक्तन
यनानादापूरितादिङ्मुखा ॥ ८ ॥ सावेगेनाभिप
तिताघातयन्तीमहासुरान् ॥ सैन्येतत्रसुरारीणा
मभक्षयततद्बलम् ॥ ९ ॥ पार्ष्णिग्राहांकुशग्राहयो

धघण्टासमन्वितान् ॥ समादायैकहस्तेनमुखेचि
क्षेपवारणान् ॥ १० ॥ तयैवयोधंतुरगैरथंसारथि
नासह ॥ निक्षिप्यवक्त्रेदशनैश्चर्वयन्त्यतिभैरवम् ॥
॥ ११ ॥ एकंजग्राहकेशेषुग्रीवायामथचापरम् ॥
पादेनाक्रम्यचैवान्यमुरसान्यमपोथयत् ॥ १२ ॥
तैर्मुक्तानिचशस्त्राणिमहास्त्राणितथासुरैः ॥ मुखे
१३ नजग्राहरुषादशनैर्मथितान्यपि ॥ १३ ॥ बलिनां
तद्बलंसर्वमसुराणांदुरात्मनाम् ॥ ममर्दाभक्षयच्चा

सप्त० न्यानन्यांश्चाताडयत्तदा ॥ १४ ॥ असिनानिह अ०
९७ ताःकेचित्केचित्खट्वाङ्गताडिताः ॥ जग्मुर्विना ७
शमसुरादन्ताग्राभिहतास्तथा ॥ १५ ॥ क्षणेनत
द्बलंसर्वमसुराणांनिपातितम् ॥ दृष्ट्वाचण्डोभिदुद्रा
वतांकालीमतिभीषणाम् ॥ १६ ॥ शरवर्षैर्महाभी
मैर्भीमाक्षींतांमहासुरः ॥ छादयामासचक्रैश्च
मुण्डःक्षिप्तैःसहस्रशः ॥ १७ ॥ तानिचक्रायने ९७
कानिविशमानानितन्मुखम् ॥ बभुर्यथार्कबिम्बा

निसुबह्वनिघनोदरम् ॥ १८ ॥ ततोजहासातिरुषा
भीमंभैरवनादिनी ॥ कालीकरालवक्रान्तर्दुर्दर्श
दशनोज्ज्वला ॥ १९ ॥ उत्थायचमहासिंहंदेवी
चण्डमधावत ॥ गृहीत्वाचास्यकेशेषुशिरस्तेना
सिनाच्छिनत् ॥ २० ॥ अथमुण्डोभ्यधावत्तांदृ
ष्ट्वाचण्डंनिपातितम् ॥ तमप्यपातयद्भूमौसाखड्गा
भिहतंरुषा ॥ २१ ॥ हतशेषंततःसैन्यंदृष्ट्वाचण्डं
निपातितम् ॥ मुण्डंचसुमहावीर्यंदिशोभेजेभयातु

 रम् ॥ २२ ॥ शिरश्चण्डस्यकालीचगृहीत्वामुण्डमे
 वच ॥ प्राहप्रचण्डाट्टहासमिश्रमभ्येत्यचण्डिकाम्
॥ २३ ॥ मयातवात्रोपहृतौचण्डमुण्डौमहापशू ॥
युद्धयज्ञेस्वयंशुंभंनिशुंभंचहनिष्यसि ॥ २४ ॥
ऋषिरुवाच ॥ २५ ॥ तावानीतौततोदृष्ट्वाचण्ड
मुण्डौमहासुरौ ॥ उवाचकालींकल्याणीललितं
चण्डिकावचः ॥ २६ ॥ यस्माच्चण्डंचमुण्डंचगृही
त्वात्वमुपागता ॥ चामुण्डेतिततोलोकेख्याता

देवीभविष्यासि ॥ २७ ॥ मार्कण्डेयपुराणे साव
र्णिकेमन्वन्तरे देवीमाहात्म्येसप्तमः ॥ ७ ॥ उवा
च ॥ २ ॥ श्लोकाः ॥ २५ ॥ एवं ॥ २७ ॥ एवमा
दितः ॥ ४३९ ॥

ॐ ह्रीं ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ चण्डे च निहते दैत्ये मुण्डे
च विनिपातिते ॥ बहुलेषु च सैन्येषु क्षयितेष्वसुरेश्व
रः ॥ २ ॥ ततः कोपपराधीनचेताः शुंभः प्रतापवा
न् ॥ उद्योगं सर्वसैन्यानां दैत्यानामादिदेश ह ॥ ३ ॥
अद्य सर्वबलैर्दैत्याः षडशीतिरुदायुधाः ॥ कम्बूनां
चतुरशीतिर्निर्यान्तु स्वबलैर्वृताः ॥ ४ ॥ कोटिवी
र्याणि पञ्चाशदसुराणां कुलानि वै ॥ शतं कुलानि धौ
म्राणां निर्गच्छन्तु ममाज्ञया ॥ ५ ॥ कालका दौर्हृ

दामौर्याःकालिकेयास्तथासुराः ॥ युद्धायसज्जानि
र्यान्तुआज्ञयात्वरितामम ॥ ६ ॥ इत्याज्ञाप्यासुर
पतिःशुंभोभैरवशासनः ॥ निर्जगाममहासैन्यस
हस्रैर्बहुभिर्वृतः ॥ ७ ॥ आयांतंचण्डिकादृष्ट्वात
त्सैन्यमतिभीषणम् ॥ ज्यास्वनैःपूरयामासधरणी
गगनान्तरम् ॥ ८ ॥ ततःसिंहोमहानादमतीवकृत
वान्नृप ॥ घण्टास्वनेनतान्नादानम्बिकाचोपबृंह
यत् ॥ ९ ॥ धनुर्ज्यासिंहघण्टानांनादापूरितदिङ्

मुखा ॥ निनादैर्भीषणैःकालीजिग्येविस्तारितान
ना ॥ १० ॥ तंनिनादमुपश्रुत्यदैत्यसैन्यैश्चतुर्दिश
म् ॥ देवीसिंहस्तथाकालीशरौघैःपरिवारिताः ॥
॥ ११ ॥ एतस्मिन्नंतरेभूपविनाशायसुरद्विषाम् ॥
भवायामरसिंहानामतिवीर्यबलान्विताः ॥१२॥ ब्र
ह्मेशगुहविष्णूनांतथेन्द्रस्यचशक्तयः ॥ शरीरेभ्यो
विनिष्क्रम्यतद्रूपैश्चण्डिकांययुः ॥ १३ ॥ यस्यदेव
स्ययद्रूपंयथाभूषणवाहनम् ॥ तद्वदेवहितच्छक्तिर

सुरान्योद्धुमाययौ ॥ १४ ॥ हंसयुक्तविमानाग्रेसा
क्षसूत्रकमण्डलुः ॥ आयाताब्रह्मणःशक्तिर्ब्रह्माणी
त्यऽभिधीयते ॥ १५ ॥ माहेश्वरीवृषारूढात्रिशूल
वरधारिणी ॥ महाहिवलयाप्राप्ताचन्द्ररेखाविभूष
णा ॥१६॥ कौमारीशक्तिहस्ताचमयूरवरवाहना ॥
योद्धुमभ्याययौदैत्यानम्बिकागुहरूपिणी ॥ १७ ॥
तथैववैष्णवीशक्तिर्गरुडोपरिसंस्थिता ॥ शङ्खचक्र
गदाशार्ङ्गखड्गहस्ताभ्युपाययौ ॥ १८ ॥ यज्ञवारा

हमतुलंरूपंयाबिभ्रतोहरेः ॥ शक्तिःसाऽप्याययौत
त्रवाराहींबिभ्रतीतनुम् ॥ १९ ॥ नारसिंहीनृसिंह
स्यबिभ्रतीसदृशंवपुः ॥ प्राप्तातत्रसटाक्षेपक्षिप्तनक्ष
त्रसंहतिः ॥ २० ॥ वज्रहस्तातथैवैन्द्रीगजराजोप
रिस्थिता ॥ प्राप्तासहस्रनयनायथाशक्रस्तथैवसा
॥२१॥ ततःपरिवृतस्ताभिरीशानोदेवशक्तिभिः ॥
हन्यंतामसुराःशीघ्रंममप्रीत्याहचण्डिकाम् ॥२२॥
ततोदेवीशरीरात्तुविनिष्क्रान्तातिभीषणा ॥ चण्डि

 काशक्तिरत्युग्राशिवाशतनिनादिनी ॥ २३ ॥ सा
 चाहधूम्रजटिलमीशानमपराजिता ॥ दूतत्वंगच्छ
भगवन्पार्श्वेंशुंभनिशुंभयोः ॥ २४ ॥ ब्रूहिशुंभं
निशुंभंचदानवावतिगर्वितौ ॥ येचान्येदानवास्त
त्रयुद्धायसमुपस्थिताः ॥ २५ ॥ त्रैलोक्यमिन्द्रो
लभतांदेवाःसंतुहविर्भुजः ॥ यूयंप्रयातपातालंय
दिजीवितुमिच्छथ ॥ २६ ॥ बलावलेपादथचेद्भव
न्तोयुद्धकाङ्क्षिणः ॥ तदागच्छततृप्यन्तुमच्छिवाः

पिशितेनवः ॥ २७ ॥ यतोनियुक्तोदौत्येनतयादे
व्याशिवःस्वयम्॥ शिवदूतीतिलोकेऽस्मिंस्ततःसा
ख्यातिमागता ॥ २८ ॥ तेपिश्रुत्वावचोदेव्याःश
र्वाख्यातंमहासुराः ॥ अमर्षापूरिताजग्मुर्यत्रका
त्यायनीस्थिता ॥ २९ ॥ ततःप्रथममेवाग्रेशरशक्त्यृ
ष्टिवृष्टिभिः ॥ ववर्षुरुद्धतामर्षास्तांदेवीममरारयः
॥ ३० ॥ साचतान्प्रहितान्बाणान्शूलशक्तिपरश्व
धान् ॥ चिच्छेदलीलयाध्मातधनुर्मुक्तैर्महेषुभिः ॥

॥ ३१ ॥ तस्याऽग्रतस्तथाकालीशूलपातविदारि
तान् ॥ खट्वांगपोथितांश्चारीन्कुर्वतीव्यचरत्तदा ॥
॥ ३२ ॥ कमंडलुजलाक्षेपहतवीर्यान्हतौजसः ॥
ब्रह्माणीचाकरोच्छत्रून्येनयेनस्मधावति ॥ ३३ ॥
माहेश्वरीत्रिशूलेनतथाचक्रेणवैष्णवी ॥ दैत्याञ्जघा
नकौमारीतथाशक्त्यातिकोपना ॥ ३४ ॥ ऐंद्रीकु
लिशपातेनशतशोदैत्यदानवाः ॥ पेतुर्विदारिताः
पृथ्व्यांरुधिरौघप्रवर्षिणः ॥ ३५ ॥ तुंडप्रहारविध्व

स्तादंष्ट्राग्रक्षतवक्षसः ॥ वाराहमूर्त्यान्यपतंश्चक्रेण
चविदारिताः ॥ ३६ ॥ नखैर्विदारितांश्चान्यान्भ
क्षयंतीमहासुरान् ॥ नारसिंहीचचाराजौनादापूर्ण
दिगंबरा ॥ ३७ ॥ चंडाट्टहासैरसुराःशिवदूत्यभि
दूषिताः ॥ पेतुःपृथिव्यांपतितांस्तांश्चखादाथसात
दा ॥ ३८ ॥ इतिमातृगणंक्रुद्धंमर्दयंतंमहासुरान् ॥
दृष्ट्वाभ्युपायैर्विविधैर्नेशुर्देवारिसैनिकाः ॥ ३९ ॥
पलायनपरान्दृष्ट्वादैत्यान्मातृगणार्दितान् ॥ योद्धु

 मभ्याययौक्रुद्धोरक्तबीजोमहासुरः ॥ ४० ॥ रक्त
 बिंदुर्यदाभूमौपतत्यस्यशरीरतः ॥ समुत्पतातिमेदि
न्यांतत्प्रमाणोमहासुरः ॥ ४१ ॥ युयुधेसगदापाणि
रिंद्रशक्त्यामहासुरः ॥ ततश्चैंद्रीस्ववज्रेणरक्तबीज
मताडयत् ॥ ४२ ॥ कुलिशेनाहतस्याशुबहुसुस्रा
वशोणितम् ॥ समुत्तस्थुस्ततोयोधास्तद्रूपास्तत्परा
क्रमाः ॥ ४३ ॥ यावंतःपतितास्तस्यशरीराद्रक्तबिं
दवः ॥ तावंतःपुरुषाजातास्तद्वीर्यबलविक्रमाः ॥

ना॥माहेश्वरीत्रिशूलेनरक्तबीजंमहासुरम्॥४९॥

सचापिगदयादैत्यःसर्वाएवाहनत्पृथक् ॥ मातृःको
पसमाविष्टोरक्तबीजोमहासुरः ॥५०॥ तस्याहत
स्यबहुधाशक्तिशूलादिभिर्भुवि ॥ पपातयोवैरक्तौ
घस्तेनासञ्छतशोसुराः॥५१॥ तैश्चासुरासृक्संभू
तैरसुरैःसकलंजगत्॥ व्याप्तमासीत्ततोदेवाभयमा
जग्मुरुत्तमम्॥५२॥ तान्विषण्णान्सुरान्दृष्ट्वाचंडि
काप्राहसत्वरम्॥उवाचकालींचामुंडेविस्तीर्णवदनं

कुरु ॥ ५३ ॥ मच्छस्त्रपातसंभूतान्रक्तबिंदून्महासु
रान् ॥ रक्तबिंदोःप्रतीच्छत्वंवक्त्रेणानेनवेगिना ॥
॥ ५४ ॥ भक्षयंतीचररणेतदुत्पन्नान्महासुरान् ॥
एवमेषक्षयंदैत्यः क्षीणरक्तोगमिष्यति ॥ ५५ ॥ भ
क्ष्यमाणास्त्वयाचोग्रानचोत्पत्स्यंतिचापरे ॥ इत्यु
क्त्वातांततोदेवीशूलेनाभिजघानतम् ॥ ५६ ॥ मु
खेनकालीजगृहेरक्तबीजस्यशोणितम् ॥ ५७ ॥ त
तोसावाजघानाथगदयातत्रचंडिकाम् ॥ नचास्या

वेदनांचक्रेगदापातोल्पिकामपि ॥ ५८ ॥ तस्याह
तस्यदेहात्तुबहुसुस्रावशोणितम् ॥ यतस्ततस्तद्वक्त्रे
णचामुंडासंप्रतीच्छति ॥ ५९ ॥ मुखेसमुद्गताये
स्यारक्तपातान्महासुराः ॥ तांश्चखादाथचामुण्डा
पपौतस्यचशोणितम् ॥ ६० ॥ देवीशूलेनवज्रेणबा
णैरसिभिर्ऋष्टिभिः ॥ जघानरक्तबीजंतंचामुण्डापी
तशोणितम् ॥ ६१ ॥ सपपातमहीपृष्ठेशस्त्रसंघसमा १०६
हतः ॥नीरक्तश्चमहीपालरक्तबीजोमहासुरः॥६२॥

ततस्तेहर्षमतुलमवापुस्त्रिदशानृप ॥ तेषांमातृगणो
जातोननर्तासृङ्मदोद्धतः ॥ ६३ ॥ ॥ मार्कण्डेयपु
राणेसावर्णिकेमन्वन्तरेदेवीमाहात्म्येऽष्टमः ॥ ८ ॥
॥ उवाच ॥ १ ॥ अर्धम् ॥ १ ॥ श्लोकाः ॥ ६१ ॥
एवं ॥ ६३ ॥ एवमादितः ॥ ५०२ ॥

ॐ क्लीं राजोवाच ॥ १ ॥ विचित्रमिदमाख्यातं
भगवन्भवताऽमम ॥ देव्याश्चरितमाहात्म्यंरक्तबीज
वधाश्रितम् ॥ २॥ भूयश्चेच्छाम्यहंश्रोतुंरक्तबीजे
निपातिते ॥ चकारशुंभोयत्कर्मनिशुंभश्चातिको
पनः ॥ ३ ॥ ऋषिरुवाच ॥ ४॥ चकारकोपम
तुलंरक्तबीजेनिपातिते ॥ शुंभासुरोनिशुंभश्चहते
ष्वन्येषुचाहवे ॥ ५ ॥ हन्यमानंमहासैन्यंविलो
क्यामर्षमुद्वहन् ॥ अभ्यधावन्निशुंभोथमुख्ययाऽ

 सुरसेनया ॥ ६ ॥ तस्याग्रतस्तथापृष्ठेपार्श्वयोश्च
 महासुराः ॥ संदष्टौष्ठपुटाःक्रुद्धाहन्तुंदेवीमुपाय
युः ॥ ७ ॥ आजगाममहावीर्यःशुंभोपिस्वबलै
र्वृतः ॥ निहन्तुंचण्डिकांकोपात्कृत्वायुद्धंतुमातृ
भिः ॥ ८ ॥ ततोयुद्धमतीवासीद्देव्याःशुंभनिशुंभ
योः ॥ शरवर्षमतीवोग्रंमेघयोरिववर्षतोः ॥ ९ ॥
चिच्छेदास्ताञ्छरांस्ताभ्यां चण्डिकास्वशरोत्करैः ॥
ताडयामासचांगेषुशस्त्रौघैरसुरेश्वरौ ॥ १० ॥ नि

शुंभो निशितं खड्गं चर्म चादाय सुप्रभम् ॥ अताडय
न्मूर्ध्नि सिंहं देव्या वाहनमुत्तमम् ॥ ११ ॥ ताडिते
वाहने देवी क्षुरप्रेणासिमुत्तमम् ॥ निशुंभस्याशु चि
च्छेद चर्म चाप्यष्टचन्द्रकम् ॥ १२ ॥ छिन्ने चर्मणि
खड्गे च शक्तिं चिक्षेप सोऽसुरः ॥ तामप्यस्य द्विधा चक्रे
चक्रेणाभिमुखागताम् ॥ १३ ॥ कोपाध्मातो निशुंभो
ऽथ शूलं जग्राह दानवः ॥ आयान्तं मुष्टिपातेन देवी त
च्चाप्यचूर्णयत् ॥ १४ ॥ आविद्ध्याथ गदां सोऽपि

चिक्षेपचण्डिकांप्रति ॥ सापिदेव्यात्रिशूलेनाभि
न्नाभस्सत्वमागता ॥ १५ ॥ ततःपरशुहस्तंतमा
यान्तंदैत्यपुंगवम् ॥ आहत्यदेवीबाणौघैरपातयत
भूतले ॥ १६ ॥ तस्मिन्निपतितेभूमौनिशुंभेभी
मविक्रमे ॥ भ्रातर्यतीवसंक्रुद्धःप्रययौहन्तुमम्बि
काम् ॥१७॥ सरथस्थस्तथात्युच्चैर्गृहीतपरमायुधैः ॥
भुजैरष्टाभिरतुलैर्व्याप्याशेषंबभौनभः ॥ १८ ॥
तमायान्तंसमालोक्यदेवीशङ्खमवादयत ॥ ज्या

शब्दंचापिधनुषश्चकारातीवदुस्सहम् ॥ १९ ॥ पू
रयामासककुभोनिजघण्टास्वनेनच ॥ समस्तदै
त्यसैन्यानांतेजोवधविधायिना ॥ २० ॥ ततः
सिंहोमहानादैस्त्याजितेभमहामदैः ॥ पूरयामा
सगगनंगांतथैवदिशोदश ॥ २१ ॥ ततःकाली
समुत्पत्यगगनंक्ष्मामताडयत् ॥ कराभ्यांतन्निना
देनप्राक्स्वनास्तेतिरोहिताः ॥ २२ ॥ अट्टाट्टहा
समशिवंशिवदूतीचकारह ॥ तैःशब्दैरसुरास्त्रेसुः

शुंभःकोपंपरंययौ ॥ २३ ॥ दुरात्मंस्तिष्ठतिष्ठेति
व्याजहाराम्बिकायदा ॥ तदाजयेत्यभिहितंदेवै
राकाशसंस्थितैः ॥ २४ ॥ शुंभेनागत्ययाशक्ति
र्मुक्ताज्वालातिभीषणा ॥ आयांतीवह्निकूटाभा
सानिरस्तामहोल्कया ॥ २५ ॥ सिंहनादेनशुंभ
स्यव्याप्तंलोकत्रयांतरम् ॥ निर्घातनिःस्वनोघोरो
जितवानवनीपते ॥ २६ ॥ शुंभमुक्ताञ्छरान्दे
वीशुंभस्तत्प्रहिताञ्छरान् ॥ चिच्छेदस्वशरैरुग्रैः

शतशोऽथसहस्रशः ॥ २७ ॥ ततःसाचाण्डिका
क्रुद्धाशूलेनाभिजघानतम् ॥ सतदाभिहतोभूमौ
मूर्च्छितोनिपपातह ॥ २८ ॥ ततोनिशुंभःसंप्रा
प्यचेतनामात्तकार्मुकः ॥ आजघानशरैर्देवींका
लींकेसरिणंतथा ॥ २९ ॥ पुनश्चकृत्वाबाहूनाम
युतंदनुजेश्वरः ॥ चक्रायुधेनदितिजश्छादयामा
सचण्डिकाम् ॥ ३० ॥ ततोभगवतीक्रुद्धादुर्गा
दुर्गार्तिनाशिनी ॥ चिच्छेदतानिचक्राणिस्वश

रैःसायकांश्चतान् ॥ ३१ ॥ ततोनिशुंभोवेगेनग
दामादायचण्डिकाम् ॥ अभ्यधावतवैहंतुं दैत्यसे
नासमावृतः ॥ ३२ ॥ तस्यापततएवाशुगदाचि
च्छेदचाण्डिका ॥ खड्गेनशितधारेणसचशूलंसमा
ददे ॥ ३३ ॥ शूलहस्तंसमायांतंनिशुंभममरार्द
नम् ॥ हृदिविव्याधशूलेनवेगाविद्धेनचण्डिका
॥ ३४ ॥ भिन्नस्यतस्यशूलेनहृदयान्निःसृतोपरः ॥
महाबलोमहावीर्यस्तिष्ठेतिपुरुषोवदन् ॥ ३५ ॥

तस्यनिष्क्रामतोदेवीप्रहस्यस्वनवत्ततः ॥ शिर
श्चिच्छेदखड्गेनततोसावपतद्भुवि ॥ ३६ ॥ ततः
सिंहश्चखादोग्रदंष्ट्राक्षुण्णशिरोधरान् ॥ असुरां
स्तांस्तथाकालीशिवदूतीतथापरान् ॥ ३७ ॥
कौमारीशक्तिनिर्भिन्नाःकेचिन्नेशुर्महासुराः ॥ ब्र
ह्माणीमन्त्रपूतेनतोयेनान्येनिराकृताः ॥ ३८ ॥
माहेश्वरीत्रिशूलेनभिन्नाःपेतुस्तथापरे ॥ वाराही
तुण्डघातेनकेचिच्चूर्णीकृताभुवि ॥ ३९ ॥ खण्डंख

ण्डंचचक्रेणवैष्णव्यादानवाःकृताः ॥ वज्रेणचैन्द्री
हस्ताग्रविमुक्तेनतथापरे ॥ ४० ॥ केचिद्विनेशुर
सुराः केचिन्नष्टामहाहवात् ॥ भक्षिताश्चपरेकाली
शिवदूतीमृगाधिपैः ॥ ४१ ॥ मार्कण्डेयपुराणे सा
वर्णिकेमन्वन्तरे देवीमाहात्म्येनवमः ॥ ९ ॥ उवा
च ॥ २ ॥ श्लोकाः ॥ ३९ ॥ एवं ॥ ४१ ॥ ए
वमादितः ॥ ५४३ ॥

१५

सप्त० ॐ ऐं ऋषिरुवाच ॥१॥ निशुंभंनिहतंदृष्ट्वाभ्रातरंप्रा अ०
११३ णसंमितम् ॥ हन्यमानंबलंचैवशुंभःक्रुद्धोऽब्रवीद्वचः १०
॥ २ ॥ बलावलेपाद्दुष्टेत्वंमादुर्गेगर्वमावह ॥ अन्या
सांबलमाश्रित्ययुध्यसेयातिमानिनी ॥ ३ ॥ देव्यु
वाच॥४॥ एकैवाहंजगत्यत्रद्वितीयाकाममापरा ॥
पश्यैतादुष्टमय्येवविशन्त्योमद्विभूतयः ॥ ५ ॥ त
तःसमस्तास्तादेव्योब्रह्माणीप्रमुखालयम् ॥ तस्या ११३
देव्यास्तनौजग्मुरेकैवासीत्तदांबिका ॥ ६ ॥ देव्यु

वाच ॥ ७ ॥ अहंविभूत्याबहुभिरिहरूपैर्यदास्थि
ता॥ तत्संहृतंमयैकैवतिष्ठाम्याजौस्थिरोभव ॥ ८॥
ऋषिरुवाच ॥ ९ ॥ ततःप्रववृतेयुद्धंदेव्याःशुंभस्य
चोभयोः ॥ पश्यतांसर्वदेवानामसुराणांचदारुणं
॥ १० ॥ शरवर्षैःशितैःशस्त्रैस्तथास्त्रैश्चैवदारुणैः ॥
तयोर्युद्धमभूद्भूयःसर्वलोकभयंकरम्॥ ११ ॥ दिव्या
न्यस्त्राणिशतशोमुमुचेयान्यथांबिका ॥ बभंजता
निदैत्येन्द्रस्तत्प्रतीघातकर्तृभिः ॥ १२ ॥ मुक्तानि

सप्त० तेनचास्त्राणिदिव्यानिपरमेश्वरी ॥ बभंजलीलयैवो अ०
११४ ग्रहुंकारोच्चारणादिभिः ॥ १३ ॥ ततःशरशतैर्देवी १०
माच्छादयतसोसुरः ॥ सापितत्कुपितादेवीधनुश्चि
च्छेदचेषुभिः ॥ १४ ॥ छिन्नेधनुषिदैत्येन्द्रस्तथाश
क्तिमथाददे ॥ चिच्छेददेवीचक्रेणतामप्यस्यकरे
स्थिताम् ॥ १५॥ ततःखड्गमुपादायशतचन्द्रंचभा
नुमत् ॥ अभ्यधावत्तदादेवींदैत्यानामधिपेश्वरः ॥ ११४
॥ १६ ॥ तस्यापततएवाशुखड्गंचिच्छेदचण्डिका ॥

धनुर्मुक्तैःशितैर्बाणैश्चर्मचार्ककरामलम् ॥१७॥ अ
श्वाश्चपातयामासरथंसारथिनासह ॥ हताश्वःसत
दादैत्यश्छिन्नधन्वाविसारथिः ॥ १८ ॥ जग्राहमुद्गरं
घोरमंबिकानिधनोद्यतः ॥ चिच्छेदापततस्तस्य
मुद्गरंनिशितैःशरैः ॥ १९ ॥ तथापिसोभ्यधावत्तां
मुष्टिमुद्यम्यवेगवान् ॥ समुष्टिंपातयामासहृदयेदै
त्यपुंगवः ॥ २० ॥ देव्यास्तंचापिसादेवीतलेनोर
स्यताडयत ॥ तलप्रहाराभिहतोनिपपातमहीतले

॥ २१ ॥ सदैत्यराजःसहसापुनरेवतथोत्थितः ॥ उ
त्पत्यचप्रगृह्योच्चैर्देवींगगनमास्थितः ॥ २२ ॥ त
त्रापिसानिराधारायुयुधेतेनचण्डिका ॥ २३ ॥ नियु
द्धंखेतदादैत्यश्चण्डिकाचपरस्परम् ॥ चक्रतुःप्रथमं
सिद्धमुनिविस्मयकारकम् ॥ २४ ॥ ततोनियुद्धं
सुचिरंकृत्वातेनाम्बिकासह ॥ उत्पाट्यभ्रामयामा
सचिक्षेपधरणीतले ॥ २५ ॥ सक्षिप्तोधरणींप्राप्य
मुष्टिमुद्यम्यवेगवान् ॥ अभ्यधावतदुष्टात्माचण्डि

कानिधनेच्छया ॥ २६ ॥ तमायान्तंततोदेवीसर्व
दैत्यजनेश्वरम् ॥ जगत्यांपातयामासभित्त्वाशूलेन
वक्षसि ॥ २७ ॥ सगतासुःपपातोर्व्यांदेवीशूलाग्र
विक्षतः ॥ चालयन्सकलांपृथ्वींसाब्धिद्वीपांसपर्व
ताम् ॥ २८ ॥ ततःप्रसन्नमखिलंहतेतस्मिन्दुरात्म
नि ॥ २९ ॥ उत्पातमेघाःसोल्कायेप्रागासंस्तेशमं
ययुः ॥ सरितोमार्गवाहिन्यस्तथासंस्तत्रपातिते
॥ ३० ॥ ततोदेवगणाः सर्वेहर्षनिर्भरमानसाः ॥

 बभूवुर्निहतेतास्मिन्गन्धर्वाललितंजगुः ॥ ३१ ॥
 अवादयंस्तथैवान्येननृतुश्चाप्सरोगणाः ॥ ववुः
पुण्यास्तथावाताःसुप्रभोऽभूद्दिवाकरः ॥ ३२ ॥
मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिकेमन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये
दशमः ॥ १० ॥ उवाच ॥४॥ अर्धं ॥ १ ॥श्लोकाः
॥ २७ ॥ एवं ॥ ३२ ॥ एवमादितः ॥ ५७५ ॥

 ॐ ह्रीं ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ देव्याहतेतत्रमहासुरेन्द्रे
 सेन्द्राःसुरावह्निपुरोगमास्ताम् ॥ कात्यायनींतुष्टुवु
रिष्टलाभाद्विकासिवक्त्राब्जाविकासिताशाः ॥ २ ॥
देविप्रपन्नार्तिहरेप्रसीदप्रसीद मातर्जगतोऽखिल
स्य ॥ प्रसीदविश्वेश्वरिपाहिविश्वंत्वमीश्वरीदेविच
राचरस्य ॥ ३ ॥ आधारभूताजगतस्त्वमेकामही
स्वरूपेणयतःस्थितासि ॥ अपांस्वरूपस्थितयात्व
यैतदाप्यायतेकृत्स्नमलङ्घ्यवीर्ये ॥ ४ ॥ त्वंवैष्णवी

शक्तिरनन्तवीर्याविश्वस्यबीजंपरमासिमाया ॥ सं
मोहितंदेविसमस्तमेतत्त्वंवैप्रसन्नाभुविमुक्तिहेतुः
॥ ५॥ विद्याःसमस्तास्तवदेविभेदाःस्त्रियःसमस्ताः
सकलाजगत्सु ॥ त्वयैकयापूरितमम्बयैतत्कांते
स्तुतिःस्तव्यपरापरोक्तिः ॥ ६॥ सर्वभूतायदादे
वीभुक्तिमुक्तिप्रदायिनि ॥ त्वंस्तुतास्तुतयेकावा
भवन्तुपरमोक्तयः ॥ ७॥ सर्वस्यबुद्धिरूपेणजन
स्यहृदिसंस्थिते ॥ स्वर्गापवर्गदेदेविनारायणिन

मोस्तुते ॥ ८ ॥ कलाकाष्ठादिरूपेणपरिणामप्रदा
यिनी ॥ विश्वस्योपरतौशक्तेनारायणिनमोस्तुते ॥
॥ ९ ॥ सर्वमङ्गलमांगल्येशिवेसर्वार्थसाधिके ॥ श
रण्येत्र्यम्बकेगौरिनारायणिनमोस्तुते ॥ १० ॥ सृ
ष्टिस्थितिविनाशानांशक्तिभूतेसनातनि ॥ गुणा
श्रयेगुणमयेनारायणिनमोस्तुते ॥ ११ ॥ शरणा
गतदीनार्तपरित्राणपरायणे ॥ सर्वस्यार्तिहरेदेवि
नारायणिनमोस्तुते ॥ १२ ॥ हंसयुक्तविमानस्थेब्र

ह्माणीरूपधारिणि ॥ कौशाम्भःक्षरिकेदेविनाराय
णिनमोस्तुते ॥ १३ ॥ त्रिशूलचन्द्राहिधरेमहावृष
भवाहिनि ॥ माहेश्वरीस्वरूपेणनारायणिनमोस्तु
ते ॥ १४ ॥ मयूरकुक्कुटवृतेमहाशक्तिधरेऽनघे ॥ कौ
मारीरूपसंस्थानेनारायणिनमोस्तुते ॥ १५ ॥ श
ङ्खचक्रगदाशार्ङ्गगृहीतपरमायुधे ॥ प्रसीदवैष्णवी
रूपेनारायणिनमोस्तुते ॥ १६ ॥ गृहीतोग्रमहाच
क्रेदंष्ट्रोद्धृतवसुंधरे ॥ वराहरूपिणिशिवेनारायणि

सप्त० नमोस्तुते ॥ १७ ॥ नृहिंहरूपेणोग्रेणहन्तुंदैत्यान्कृ अ०
११९ तोद्यमे ॥ त्रैलोक्यत्राणसहितेनारायणिनमोस्तुते ११
॥ १८ ॥ किरीटिनिमहावज्रेसहस्रनयनोज्ज्वले ॥
वृत्रप्राणहरेचैन्द्रिनारायणिनमोस्तुते ॥ १९ ॥ शिव
दूतीस्वरूपेणहतदैत्यमहाबले ॥ घोररूपेमहारावे
नारायणिनमोस्तुते ॥ २० ॥ दंष्ट्राकरालवदनेशिरो
मालाविभूषणे ॥ चामुण्डेमुण्डमथनेनारायणिन ११९
मोस्तुते ॥ २१ ॥ लक्ष्मिलज्जेमहाविद्येश्रद्धेपुष्टिस्व

धेध्रुवे ॥ महारात्रिमहामायेनारायणिनमोस्तुते ॥
॥ २२ ॥ मेधेसरस्वतिवरेभूतिबाभ्रवितामसि ॥ नि
यतेत्वंप्रसीदेशेनारायणिनमोस्तुते ॥ २३ ॥ सर्व
स्वरूपेसर्वेशेसर्वशक्तिसमन्विते ॥ भयेभ्यस्त्राहिनो
देविदुर्गेदेविनमोस्तुते ॥ २४ ॥ एतत्तेवदनंसौम्यं
लोचनत्रयभूषितम् ॥ पातुनःसर्वभूतेभ्यःकात्याय
निनमोस्तुते ॥ २५ ॥ ज्वालाकरालमत्युग्रमशेषा
सुरसूदनम् ॥ त्रिशूलंपातुनोभीतेभद्रकालिनमो

सप्त० स्तुते ॥ २६ ॥ हिनस्तिदैत्यतेजांसिस्वनेनापूर्यया अ०
१२० जगत् ॥ साघण्टापातुनोदेविपापेभ्योनःसुतानिव ११
॥ २७॥ असुरासृग्वसापङ्कचर्चितस्तेकरोज्ज्वलः ॥
शुभायखड्गोभवतुचण्डिकेत्वांनतावयम् ॥ २८॥रो
गानशेषानपहंसितुष्टारुष्टातुकामान्सकलानभीष्टा
न् ॥ त्वामाश्रितानांनविपन्नराणांत्वामाश्रिताह्या १२०
श्रयतांप्रयान्ति ॥ २९ ॥ एतत्कृतंयत्कदनंत्वया
द्यधर्मद्विषांदेविमहासुराणाम् ॥ रूपैरनेकैर्बहुधा

त्ममूर्तिंकृत्वाम्बिकेतत्प्रकरोतिकान्या ॥ ३० ॥
विद्यासुशास्त्रेषुविवेकदीपेष्वाद्येषुवाक्येषुचकात्वद
न्या ॥ ममत्वगर्तेऽतिमहान्धकारेविभ्रामयत्येतदती
वविश्वम् ॥ ३१ ॥ रक्षांसियत्रोग्रविषाश्चनागायत्रा
रयोदस्युबलानियत्र ॥ दावानलोयत्रतथाब्धिम
ध्येतत्रस्थितात्वंपरिपासिविश्वम् ॥ ३२ ॥ विश्वेश्व
१६ रित्वंपरिपासिविश्वंविश्वात्मिकाधारयसीतिविश्वं ॥
विश्वेशवन्द्याभवतीभवन्तिविश्वाश्रयायेत्वयिभ

सप्त० क्तिनम्राः ॥ ३३ ॥ देविप्रसीदपरिपालयनोरिभी अ०
१२१ तेर्नित्यंयथासुरवधादधुनैवसद्यः ॥ पापानिसर्वज ११
गतांप्रशमंनयाशु उत्पातपाकजनितांश्चमहोपस
र्गान् ॥ ३४ ॥ प्रणतानांप्रसीदत्वंदेविविश्वार्तिहा
रिणि ॥ त्रैलोक्यवासिनामीड्येलोकानांवरदाभ
व ॥ ३५ ॥ देव्युवाच ॥ ३६ ॥ वरदाऽहंसुरगणा १२१
वरंयन्मनसेच्छथ ॥ तंवृणुध्वंप्रयच्छामिजगतामुप
कारकम् ॥ ३७ ॥ देवाऊचुः ॥ ३८ ॥ सर्वबाधा

प्रशमनंत्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि ॥ एवमेवत्वयाका
र्यमस्मद्वैरिविनाशनम् ॥ ३९ ॥ देव्युवाच ॥ ४० ॥
वैवस्वतेन्तरेप्राप्तेअष्टाविंशातिमेयुगे ॥ शुंभोनिशुं
भश्चैवान्यावुत्पत्स्येतेमहासुरौ ॥ ४१ ॥ नन्दगो
पगृहेजातायशोदागर्भसंभवा ॥ ततस्तौनाशयि
ष्यामिविन्ध्याचलनिवासिनी ॥ ४२ ॥ पुनरप्य
तिरौद्रेणरूपेणपृथिवीतले ॥ अवतीर्यहनिष्यामि
वैप्रचित्तांश्चदानवान् ॥ ४३ ॥ भक्षयन्त्याश्चता

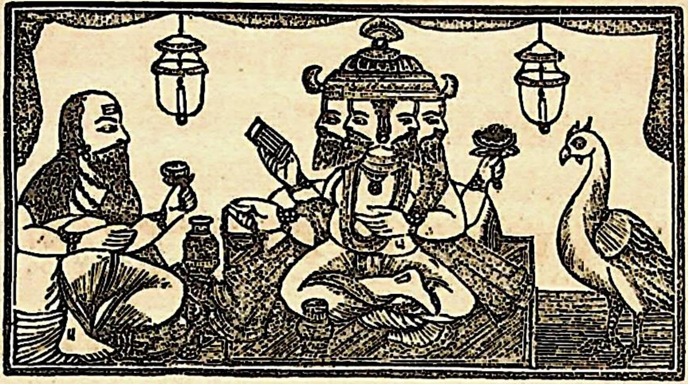
नुग्रान्वैप्रचित्तान्महासुरान् ॥ रक्तादन्ताभविष्य

न्तिदाडिमीकुसुमोपमाः ॥ ४४ ॥ ततोमांदेवताः
स्वर्गेमर्त्यलोकेचमानवाः ॥ स्तुवन्तोव्याहरिष्य
न्तिसततंरक्तदन्तिकाम् ॥ ४५ ॥ भूयश्चशतवार्षि
क्यामनावृष्ट्यामनम्भसि ॥ मुनिभिःसंस्मृताभूमौ
संभविष्याम्ययोनिजा ॥ ४६ ॥ ततःशतेननेत्राणां
निरीक्षिष्यामियन्मुनीन् ॥ कीर्तयिष्यन्तिमनुजाः
शताक्षीमितिमांततः ॥ ४७ ॥ ततोहमखिलंलो

क्मात्मदेहसमुद्भवैः ॥ भरिष्यामिसुराःशाकैराव्
ष्टेःप्राणधारकैः ॥ ४८ ॥ शाकम्भरीतिविख्यातिं
तदायास्याम्यहंभुवि ॥ ४९ ॥ तत्रैवचवधिष्यामिदु
र्गमाख्यंमहासुरम् ॥ दुर्गादेवीतिविख्यातंतन्मेना
मभविष्यति ॥ ५० ॥ पुनश्चाहंयदाभीमंरूपंकृत्वा
हिमाचले ॥ रक्षांसिभक्षयिष्यामिमुनीनांत्राणका
रणात् ॥ ५१ ॥ तदामांमुनयःसर्वेस्तोष्यंत्यानम्र
मूर्तयः ॥ भीमादेवीतिविख्यातंतन्मेनामभविष्य

सप्त० ति ॥ ५२ ॥ यदारुणाख्यस्त्रैलोक्येमहाबाधांकरि अ०
१२३ ष्यति ॥ तदाऽहंभ्रामरंरूपंकृत्वासंख्येयषट्पदम् ॥ ११
॥ ५३ ॥ त्रैलोक्यस्यहितार्थायवधिष्यामिमहासु
रम् ॥ भ्रामरीतिचमांलोकास्तदास्तोष्यन्तिसर्वतः
॥५४॥ इत्थंयदायदाबाधादानवोत्थाभविष्यति ॥
तदातदावतीर्याहंकरिष्याम्यरिसंक्षयम् ॥ ५५ ॥
मार्कण्डेयपुराणेसावर्णिके मन्वंतरेदेवीमाहात्म्ये १२३
नारायणिस्तुतिर्नामैकादशः ॥ ११ ॥ उवाच ॥

॥ ४ ॥ अर्धं ॥ १ ॥ श्लोकाः ॥ ५० ॥ एवं ॥
॥ ५५ ॥ एवमादितः ॥ ६३० ॥

ॐ क्लींदेव्युवाच ॥ १ ॥ एभिस्तवैश्चमांनित्यंस्तो
ष्यतेयःसमाहितः ॥ तस्याहंसकलांबाधांनाशयि
ष्याम्यसंशयम् ॥ २ ॥ मधुकैटभनाशंचमहिषासुर
घातनम् ॥ कीर्तयिष्यन्तियेतद्वद्वधंशुंभनिशुंभयोः
॥ ३ ॥ अष्टम्यांचचतुर्दश्यांनवम्यांचैकचेतसः ॥
श्रोष्यन्तिचैवयेभक्त्यामममाहात्म्यमुत्तमम् ॥ ४ ॥
नतेषांदुष्कृतांकिंचिद्दुष्कृतोत्थानचापदः ॥ भविष्य
तिनदारिद्र्यंनचैवेष्टवियोजनम् ॥ ५ ॥ शत्रुतो

सप्त० नभयंतस्यदस्युतोवानराजतः ॥ नशस्त्रानलतो अ०
१२५ यौघात्कदाचित्संभविष्यति ॥ ६ ॥ तस्मान्ममैत १२
न्माहात्म्यंपठितव्यंसमाहितैः ॥ श्रोतव्यंचसदाभ
क्त्यापरंस्वस्त्ययनंहितत् ॥ ७ ॥ उपसर्गानशेषां
स्तुमहामारीसमुद्भवान् ॥ तथात्रिविधमुत्पातंमा
हात्म्यंशमयेन्मम ॥ ८ ॥ यत्रैतत्पठ्यतेसम्यङ्नित्य
मायतनेमम ॥ सदानताद्धिमोक्ष्यामिसांनिध्यंयत्र १२९
मेस्थितम् ॥ ९ ॥ बलिप्रदानेपूजायामग्निकार्येम

होत्सवे ॥ सर्वंममैतच्चरितमुच्चार्यंश्राव्यमेवच॥१०॥
जानताऽजानतावापिबलिपूजांतथाकृताम् ॥ प्र
तीक्षिष्याम्यहंप्रीत्यावह्निहोमंयथाकृतम् ॥ ११ ॥
शरत्कालेमहापूजाक्रियतेयाचवार्षिकी ॥ तस्यां
ममैतन्माहात्म्यंश्रुत्वाभक्तिसमन्वितः ॥ १२ ॥
सर्वबाधाविनिर्मुक्तोधनधान्यसुतान्वितः ॥ मनु
ष्योमत्प्रसादेनभविष्यतिनसंशयः ॥१३॥ श्रुत्वाम
मैतन्माहात्म्यंतथाचोत्पत्तयःशुभाः ॥ पराक्रमंच

सप्त० युद्धेषुजायतेनिर्भयःपुमान् ॥ १४ ॥ रिपवःसंक्षयं अ०
१२६ यान्तिकल्याणंचोपपद्यते ॥ नन्दतेचकुलंपुंसांमा १२
हात्म्यंममशृण्वताम् ॥ १५॥ शान्तिकर्मणिसर्वत्रत
थादुःस्वप्नदर्शने ॥ ग्रहपीडासुचोग्रासुमाहात्म्यंशृ
णुयान्मम ॥ १६ ॥ उपसर्गाःशमंयान्तिग्रहपीडा
श्चदारुणाः ॥ दुःस्वप्नंचनृभिर्दृष्टंसुस्वप्नमुपजायते ॥
॥ १७ ॥ बालग्रहाभिभूतानांबालानांशान्तिकार १२६
कम् ॥ संघातभेदेचनृणांमैत्रीकरणमुत्तमम् ॥ १८ ॥

दुर्वृत्तानामशेषाणांबलहानिकरंपरम् ॥ रक्षोभूतपि
शाचानांपठनादेवनाशम् ॥ १९ ॥ सर्वंममैतन्मा
हात्म्यंममसन्निधिकारकम् ॥ २० ॥ पशुपुष्पार्घ्यधू
पैश्चगन्धदीपैस्तथोत्तमैः ॥ विप्राणांभोजनैर्होमैः
प्रोक्षणीयैरहर्निशम् ॥ २१ ॥ अन्यैश्चविविधैर्भोगैः
प्रदानैर्वत्सरेणया ॥ प्रीतिर्मेक्रियतेसास्मिन्सकृत्सु
चरितेश्रुते ॥ २२ ॥ श्रुतंहरतिपापानितथारोग्यं
प्रयच्छति ॥ रक्षांकरोतिभूतेभ्योजन्मनांकीर्तनंम

सप्त० म ॥ २३ ॥ युद्धेषुचरितंयन्मेदुष्टदैत्यनिबर्हणं ॥ अ०
१२७ तस्मिञ्छ्रुतेवैरिकृतंभयंपुंसांनजायते ॥ २४॥ युष्मा १२
भिःस्तुतयोयाश्चयाश्चब्रह्मर्षिभिःकृताः ॥ ब्रह्मणा
चकृतास्तास्तुप्रयच्छन्तिशुभांमतिम् ॥ २५ ॥ अर
ण्येप्रान्तरेवापिदावाग्निपरिवारितः ॥ दस्युभिर्वावृ
तःशून्येगृहीतोवापिशत्रुभिः ॥ २६ ॥ सिंहव्याघ्रा
नुयातोवावनेवावनहस्तिभिः ॥ राज्ञाक्रुद्धेनचाज्ञ १२७
प्तोवध्योबन्धगतोपिवा ॥ २७ ॥ आघूर्णितोवावा

तेनस्थितःपोतेमहार्णवे ॥ पतत्सुचापिशस्त्रेषुसंग्रा
मेभृशदारुणे ॥ २८ ॥ सर्वबाधासुघोरासुवेदना
भ्यर्दितोपिवा ॥ स्मरन्ममैतच्चरितंनरोमुच्येतसंक
टात् ॥ २९ ॥ ममप्रभावात्सिंहाद्यादस्यवोवैरिण
स्तथा ॥ दूरादेवपलायन्तेस्मरतश्चरितंमम ॥३०॥
ऋषिरुवाच ॥ ३१ ॥ इत्युक्त्वासाभगवतीचण्डि
काचण्डविक्रमा ॥ पश्यतामेवदेवानांतत्रैवान्तर
धीयत ॥ ३२ ॥ तेपिदेवानिरातङ्काःस्वाधिकारा

 न्यथापुरा ॥ यज्ञभागभुजःसर्वेचक्रुर्विनिहतारयः
 ॥ ३३ ॥ दैत्याश्चदेव्यानिहतेशुंभेदेवरिपौयुधि ॥
जगद्विध्वंसिनितस्मिन्महोग्रेऽतुलविक्रमे ॥ ३४ ॥
निशुंभेचमहावीर्येशेषाःपातालमाययुः ॥ ३५ ॥
एवंभगवतीदेवीसानित्यापिपुनःपुनः ॥ संभूयकु
रुतेभूपजगतःपरिपालनम् ॥ ३६ ॥ तयैतन्मोह्यते
विश्वंसैवविश्वंप्रसूयते ॥ सायाचिताचविज्ञानंतुष्टा
ऋद्धिंप्रयच्छति ॥ ३७ ॥ व्याप्तंतयैतत्सकलंब्रह्मा

ण्डंमनुजेश्वर ॥ महाकाल्यामहाकालेमहामारीस्व
रूपया ॥ ३८ ॥ सैवकालेमहामारीसैवसृष्टिर्भव
त्यजा ॥ स्थितिंकरोतिभूतानांसैवकालेसनातनी
॥ ३९ ॥ भवकालेनृणांसैवलक्ष्मीर्वृद्धिप्रदागृहे ॥
सैवाभावेतथालक्ष्मीर्विनाशायोपजायते ॥ ४० ॥
स्तुतासंपूजितापुष्पैर्धूपगन्धादिभिस्तथा ॥ ददा
१७ तिवित्तंपुत्रांश्चमतिंधर्मेगतिंशुभाम् ॥ ४१ ॥ मार्क
ण्डेयपुराणेसावर्णिकेमन्वन्तरेदेवीमाहात्म्येभगवति

वाक्यंनामद्वादशः ॥ १२ ॥ उवाच ॥ २ ॥ अर्धं ॥ २ ॥ श्लोकाः ॥ ३७ ॥ एवं ॥ ४१ ॥ एवमादितः ॥ ६७१ ॥

सप्त० ॐ ऐंह्रींक्लीं ऋषिरुवाच ॥ १ ॥ एतत्तेकथितंभूपदे अ०
१३० वीमाहात्म्यमुत्तमम् ॥ २ ॥ एवंप्रभावासादेवीयये १३
दंधार्यतेजगत् ॥ विद्यातथैवक्रियतेभगवद्विष्णुमा
यया ॥ ३ ॥ तयात्वमेषवैश्यश्चतथैवान्येविवेकि
नः ॥ मोह्यन्तेमोहिताश्चैवमोहमेष्यन्तिचापरे ॥
॥ ४ ॥ तामुपैहिमहाराजशरणंपरमेश्वरीम् ॥ आ
राधितासैवनृणांभोगस्वर्गापवर्गदा ॥ ५ ॥ मार्क १३०
ण्डेयउवाच ॥ ६ ॥ इतितस्यवचःश्रुत्वासुरथःस

नराधिपः ॥ प्रणिपत्यमहाभागंतमृषिंशंसितव्रतम्
॥ ७ ॥ निर्विण्णोतिममत्वेनराज्यापहरणेनच ॥
जगामसद्यस्तपसेसचवैश्योमहामुने ॥ ८ ॥ संद
र्शनार्थमम्बायानदीपुलिनसंस्थितः ॥ सचवैश्यस्त
पस्तेपेदेवीसूक्तंपरंजपन् ॥ ९ ॥ तौतस्मिन्पुलि
नेदेव्याःकृत्वामूर्तिंमहीमयीं ॥ अर्हणांचक्रतुस्त
स्याःपुष्पधूपाग्नितर्पणैः ॥ १० ॥ निराहारौयता
हारौतन्मनस्कौसमाहितौ ॥ ददतुस्तौबलिंचैवनि

सप्त० जगात्रासृगुक्षितम् ॥ ११ ॥ एवंसमाराधयतोस्त्रि अ०
१३१ भिर्वर्षैर्यतात्मनोः ॥ परितुष्टाजगद्धात्रीप्रत्यक्षंप्राह १३
चंडिका ॥ १२ ॥ देव्युवाच ॥ १३ ॥ यत्प्रार्थ्य
तेत्वयाभूपत्वयाचकुलनन्दन ॥ १४ ॥ मत्तस्तत्प्रा
प्यतांसर्वंपरितुष्टाददामिते ॥ १५ ॥ मार्कण्डेयउ
वाच ॥ १६ ॥ ततोवव्रेनृपोराज्यमविभ्रंश्यन्यजन्म
नि ॥अत्रैवचनिजंराज्यंहतशत्रुबलंबलात्॥ १७ ॥ १३१
सोऽपिवैश्यस्ततोज्ञानंववेनिर्विण्णमानसः ॥ ममे

त्यहमितिप्राज्ञसंगविच्युतिकारकम् ॥ १८ ॥ देव्यु
वाच ॥ १९ ॥ स्वल्पैरहोभिर्नृपतेस्वंराज्यंप्राप्स्यते
भवान् ॥ २० ॥ हत्वारिपूनस्खलितंतवतत्रभवि
ष्यति ॥ २१॥ मृतश्चभूयःसंप्राप्यजन्मदेवाद्विवस्व
तः ॥ २२ ॥ सावर्णिकोनाममनुर्भवान्भुविभवि
ष्यति ॥ २३ ॥ वैश्यवर्यत्वयायश्चवरोस्मत्तोभिवां
छितः ॥ २४ ॥ तंप्रयच्छामिसंसिद्धयैतवज्ञानंभवि
ष्यति ॥ २५ ॥ मार्कण्डेयउवाच ॥२६॥ इतिदत्त्वा

सप्त० तयोर्देवीयथाभिलषितंवरम् ॥ बभूवांतर्हितासद्यो अ०
१३२ भक्त्याताभ्यामभिष्टुता ॥ २७॥ एवंदेव्यावरलं १३
ब्ध्वासुरथःक्षत्रियर्षभः ॥ सूर्याज्जन्मसमासाद्यसा
वर्णिर्भवितामनुः ॥ २८॥ पुनरपि ॥ इतिदत्त्वात
यो० ॥ २९ ॥ एवंदेव्यावरं ॥ ३०॥ क्लींॐश्री
मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिकेमन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये १३२
सुरथवैश्ययोर्वरप्रदानं नाम त्रयोदशः ॥ १३ ॥

उवाच ॥ ६ ॥ अर्धानि ॥ ११ ॥ श्लोकाः ॥ १२ ॥
एवं ॥ २९ ॥ एवमादितः ॥ ७०० ॥
अथोत्तरन्यासाः ॥ खड्गिनीशूलिनीघोरागदिनी
चक्रिणीतथा ॥ शंखिनीचापिनीबाणभुशुंडीपरि
घायुधा ॥ हृदयायनमः ॥ शूलेनपाहिनोदेविपा
हिखड्गेनचाम्बिके ॥ घण्टास्वनेननःपाहिचापज्या
निःस्वनेनच ॥ शिरसेस्वाहा ॥ प्राच्यांरक्षप्रतीच्यां
चचण्डिकेरक्षदक्षिणे ॥ भ्रामणेनात्मशूलस्यउत्तर

स्यांतथेश्वरि ॥ शिखायैवषट् ॥ सौम्यानियानिरू
पाणित्रैलोक्येविचरंतिते ॥ यानिचात्यन्तघोराणि
तैरक्षास्मांस्तथाभुवम् ॥ कवचायहुं ॥ खड्गशूलग
दादीनियानिचास्त्राणितेऽम्बिके ॥ करपल्लवसंगी
नितैरस्मान्रक्षसर्वतः॥नेत्रत्रयायवौषट् ॥ सर्वस्वरू
पेसर्वेशेसर्वशक्तिसमन्विते ॥ भयेभ्यस्त्राहिनोदेवि
दुर्गेदेविनमोऽस्तुते॥अस्त्रायफट् ॥अथध्यानं ॥ वि
द्युद्दामसमप्रभांमृगपतिस्कंधस्थितांभीषणांकन्या

भिःकरवालखेटविलसद्धस्ताभिरासेविताम् ॥ हस्तै
श्चक्रधरालिखेटविशिखांश्चापं गुणं तर्जनींबिभ्रा
णामनलात्मिकांशशिधरांदुर्गांत्रिनेत्रांभजे ॥ १ ॥
॥ अथदेवीसूक्तम् ॥ तत्रादौऋग्वेदोक्तंदेवीसूक्त
म् ॥ तद्यथा ॥ अहंरुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादित्यै
रुतविश्वदेवैः ॥ अहम्मित्रावरुणोभाबिभर्म्यहमिं
द्राग्नीअहमश्विनोभा ॥ अहंसोमंमाहनसंबिभर्म्य
हंत्वष्टारमुतपूषणंभगं ॥ अहंदधामिद्राविणंहविष्मं

सप्त० तेसुश्राव्ये ३ यजमानायसुन्वते ॥ अहंराष्ट्रीसंगम
१३४ नीवसूनांचिकितुषीप्रथमायज्ञियानां ॥ तांमादे
वाव्यंदधुःपुरुत्राभूरिस्थात्रांभूर्यावेशयन्तीम् ॥ म
यासोअन्नमत्तियोविपश्यतियःप्राणितियईशृणोत्यु
क्तम् ॥ अमंतवोमांतउपक्षियंतिश्रुधिश्रुतश्राद्धि
वंतेवदामि ॥ अहमेवस्वयमिदंवदामिजुष्टंदेवेभि
रुतमानुषेभिः ॥ यंकामयेतंतमुग्रंकृणोमितंब्रह्माणं
तमृषितंसुमेधां ॥ अहंरुद्रायधनुरातनोमिब्रह्मद्वि

दे. सू
१३४

षेशरंत्वेहंतवाउं ॥ अहंजनायसमदंकृणोम्यहंद्यावा
पृथिवीआविवेश ॥ अहंसुवेपितरमस्यमूर्द्धन्मम
योनिरप्स्वं १तःसमुद्रे ॥ ततोवितिष्ठेभुवनानि
विश्वोतामूंद्यांवर्ष्मणोपस्पृशामि ॥ अहमेववातइ
वप्रवाम्यारभमाणाभुवनानिविश्वा ॥ परोदिवाप
रएनापृथिव्यैतावतीमहिनासंबभूव ॥ इतिऋग्वे
दोक्तंदेवीसूक्तंसमाप्तम् ॥ ॥ अथतंत्रोक्तंदेवीसू
क्तम् ॥ नमोदेव्यैमहादेव्यैशिवायैसततंनमः ॥ न

मःप्रकृत्यैभद्रायैनियताःप्रणताःस्मताम् ॥ १ ॥ रौ
द्रायैनमोनित्यायैगौर्यैधात्र्यैनमोनमः ॥ ज्योत्स्ना
यैचेंदुरूपिण्यैसुखायैसततंनमः ॥ २ ॥ कल्या
ण्यैप्रणतांवृद्ध्यैसिद्ध्यैकुर्मोनमोनमः ॥ नैर्ऋत्यैभू
भृतांलक्ष्म्यैशर्वाण्यैतेनमोनमः ॥ ३ ॥ दुर्गायैदुर्ग
पारायैसारायैसर्वकारिण्यै ॥ ख्यात्यैतथैवकृष्णायै
धूम्रायैसततंनमः ॥ ४ ॥ अतिसौम्यातिरौद्रायै
नतास्तस्यैनमोनमः ॥ नमोजगत्प्रतिष्ठायैदेव्यैकृ

त्यैनमोनमः ॥ ५ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुविष्णुमाये
तिशब्दिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैन
मोनमः ॥ ६ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुचेतनेत्यभिधी
यते ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥
॥ ७ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुबुद्धिरूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ ८ ॥ या
देवीसर्वभूतेषुनिद्रारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैन
मस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ ९ ॥ यादेवीसर्व

भूतेषुक्षुधारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यै
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ १० ॥ यादेवीसर्वभूतेषुछा
यारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यै
नमोनमः ॥ ११ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुशक्तिरूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोन
मः ॥ १२ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुतृष्णारूपेणसंस्थि
ता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥
॥ १३ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुक्षान्तिरूपेणसंस्थिता ॥

नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ १४ ॥
यादेवीसर्वभूतेषुजातिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै
नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ १५ ॥ यादेवीस
र्वभूतेषुलज्जारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यै
नमस्तस्यैनमोनमः ॥ १६ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुशा
न्तिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्त
६८ स्यैनमोनमः ॥ १७ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुश्रद्धारू
पेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमो

नमः ॥ १८ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुकान्तिरूपेणसं
स्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः
॥ १९ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुलक्ष्मीरूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ २० ॥
यादेवीसर्वभूतेषुवृत्तिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यै
नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ २१ ॥ यादेवीस
र्वभूतेषुस्मृतिरूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्त
स्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ २२ ॥ यादेवीसर्वभूते

षुदयारूपेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनम
स्तस्यैनमोनमः ॥ २३ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुतुष्टिरू
पेणसंस्थिता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमो
नमः ॥ २४ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुमातृरूपेणसंस्थि
ता ॥ नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥
॥ २५ ॥ यादेवीसर्वभूतेषुभ्रान्तिरूपेणसंस्थिता ॥
नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ २६ ॥
इन्द्रियाणामधिष्ठात्रीभूतानांचाखिलेषुया ॥ भूते

षुसततंतस्यैन्यास्यैदेव्यैनमोनमः ॥ २७ ॥ चिति
रूपेणयाकृत्स्नमेतद्व्याप्यस्थिताजगत् ॥ नमस्तस्यै
नमस्तस्यैनमस्तस्यैनमोनमः ॥ २८ ॥ स्तुतासु
रैः पूर्वमभीष्टसंश्रयात्तथासुरेन्द्रेण दिनेषुसेविता ॥
करोतुसानःशुभहेतुरीश्वरी शुभानिभद्राण्यभिहन्तु
चापदः ॥ २९ ॥ यासांप्रतंचोद्धतदैत्यतापितै
रस्माभिरीशाचसुरैर्नमस्यते ॥ याचस्मृतातत्क्षणमे
वहन्तिनः सर्वापदोभक्तिविनम्रमूर्तिभिः ॥ ३० ॥

इतिदेवीसूक्तंपठित्वा पूर्ववन्नवार्णमंत्रस्य ऋष्यादि षडंगन्यासपूर्वकमष्टोत्तरशतंजपंकृत्वातदुत्तरन्यासान्विधाय ॥ गुह्यातिगुह्यगोप्त्रीत्वंगृहाणास्मत्कृतंजपं ॥ सिद्धिर्भवतुमेदेवित्वत्प्रसादान्महेश्वरि ॥ इति मन्त्रेण देव्यावामहस्तेजपं निवेदयित्वारहस्यत्रयंपठेत् ॥

अस्यश्रीसप्तशतीरहस्यत्रयस्य ॥ नारायणऋषिः ॥
अनुष्टुप्छंदः ॥ महाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्व
त्योदेवताः ॥ यथोक्तफलावाप्त्यर्थंजपेविनियोगः ॥
राजोवाच ॥ भगवन्नवतारामेचण्डिकायास्त्वयो
दिताः ॥ एतेषांप्रकृतिंब्रह्मन्प्रधानंवक्तुमर्हसि ॥१॥
आराध्यंयन्मयादेव्याःस्वरूपंयेनवैद्विज ॥ विधि
नाब्रूहिसकलंयथावत्प्रणतस्यमे ॥ २ ॥ ऋषिरुवाच ।
इदंरहस्यंपरममनाख्येयंप्रचक्षते ॥ भक्तोसीतिनमे

किंचित्तवावाच्यंनराधिप ॥ ३ ॥ सर्वस्याद्यामहा
लक्ष्मीस्त्रिगुणापरमेश्वरी ॥ लक्ष्यालक्ष्यस्वरूपासा
व्याप्यकृत्स्नंव्यवस्थिता ॥ ४ ॥ मातुलिङ्गंगदांखेटंपा
नपात्रंचबिभ्रती ॥ नागंलिङ्गंचयोनिंचबिभ्रतीनृ
पमूर्धनि ॥ ५ ॥ तप्तकांचनवर्णाभातप्तकांचनभू
षणा ॥ शून्यंतदखिलंस्वेन पूरयामासतेजसा ॥
॥ ६ ॥ शून्यंतदखिलंलोकंविलोक्यपरमेश्वरी ॥
बभाररूपमपरंतमसाकेवलेनहि ॥ ७ ॥ साभिन्नां

जनसंकाशादंष्ट्रांचितवरानना ॥ विशाललोचना
नारीबभूवतनुमध्यमा ॥ ८ ॥ खड्गपात्रशिरःखेटै
रलंकृतचतुर्भुजा ॥ कबंधहारंशिरसाबिभ्राणाहि
शिरःस्रजम् ॥ ९ ॥ साप्रोवाचमहालक्ष्मींतामसीप्र
मदोत्तमा ॥ नामकर्मचमेमातर्देहितुभ्यंनमोनमः
॥ १० ॥ तांप्रोवाचमहालक्ष्मीस्तामसींप्रमदोत्त
माम् ॥ ददामितवनामानियानिकर्माणितानिच
॥ ११ ॥ महामायामहाकालीमहामारीक्षुधातृषा ॥

निद्रातृष्णाचैकवीरा कालरात्रिर्दुरत्यया ॥ १२ ॥
इमानितवनामानिप्रतिपाद्यानिकर्मभिः ॥ एभिः
कर्माणितेज्ञात्वायोधीतेसोश्नुतेसुखम् ॥ १३ ॥ ता
मित्युक्त्वामहालक्ष्मीः स्वरूपमपरंनृप ॥ सत्वाख्ये
नातिशुद्धेनगुणेनेन्दुप्रभंदधौ ॥ १४ ॥ अक्षमालां
कुशधरावीणापुस्तकधारिणी ॥ साबभूववरानारी
नामान्यस्यैचसाददौ ॥१५॥ महाविद्यामहावाणी
भारतीवाक्सरस्वती ॥ आर्याब्राह्मीकामधेनुर्वेदग

र्भाचधीश्वरी ॥ १६ ॥ अथोवाचमहालक्ष्मीर्महाका
लींसरस्वतीम् ॥ युवांजनयतांदेव्यौमिथुनेस्वानुरू
पतः ॥ १७ ॥ इत्युक्त्वातेमहालक्ष्मीःससर्जमिथुनं
स्वयम् ॥ हिरण्यगर्भौरुचिरौस्त्रीपुंसौकमलासनौ
॥ १८ ॥ ब्रह्मन्विधेविरिंचेतिधातरित्याहतंनरं ॥
श्रीःपद्मेकमलेलक्ष्मीत्याहमातास्त्रियंचताम् ॥ १९ ॥
महाकालीभारतीचमिथुनेसृजतःसह ॥ एतयोर
पिरूपाणिनामानिचवदामिते ॥ २० ॥ नीलकण्ठं

रक्तबाहुंश्वेतांगंचंद्रशेखरम् ॥ जनयामासपुरुषंमहा
कालीसितांस्त्रियम् ॥२१॥ सरुद्रःशंकरःस्थाणुःकप
र्दीचत्रिलोचनः ॥ त्रयीविद्याकामधेनुःसास्त्रीभाषा
स्वराक्षरा ॥२२॥ सरस्वतीस्त्रियंगौरींकृष्णंचपुरुषंनृ
प ॥ जनयामासनामानितयोरपिवदामिते ॥२३॥
विष्णुःकृष्णोहृषीकेशोवासुदेवोजनार्दनः ॥ उमा
गौरीसतीचंडीसुंदरीसुभगाशुभा ॥ २४ ॥ एवं
युवतयःसद्यःपुरुषत्वंप्रपेदिरे ॥ चक्षुष्मन्तोनुपश्य

न्तिनेतरेताद्भिदोजनाः ॥ २५ ॥ ब्रह्मणेप्रददौपत्नींम
हालक्ष्मीर्नृपत्रयीं ॥ रुद्रायगौरींवरदांवासुदेवायच
श्रियम् ॥ २६॥ स्वरयासहसंभूयविरंचोण्डमजीजन
त् ॥ बिभेदभगवान्रुद्रस्तद्गौर्यासहवीर्यवान् ॥२७॥
अण्डमध्येप्रधानादिकार्यजातमभून्नृप ॥ महाभू
तात्मकंसर्वंजगत्स्थावरजंगमम् ॥ २८ ॥ पुपोषपा
लयामासतल्लक्ष्म्यासहकेशवः ॥ संजहारजगत्स
र्वंसहगौर्यामहेश्वरः ॥ २९ ॥ महालक्ष्मीर्महाराज

सर्वसत्त्वमयीश्वरी ॥ निराकाराचसाकारासैवना
नाभिधानभृत् ॥ ३० ॥ नामान्तरैर्निरूप्यैषाना
म्नानान्येनकेनचित् ॥ ३१ ॥ इतिप्राधानिकंरह
स्यंसमाप्तम् ॥

ऋषिरुवाच ॥ त्रिगुणातामसीदेवीसात्त्विकीयात्व
योदिता ॥ साशर्वाचण्डिकादुर्गाभद्राभगवतीर्यते
॥ १ ॥ योगनिद्राहरेरुक्तामहाकालीतमोगुणा ॥
मधुकैटभनाशार्थंयांतुष्टावाम्बुजासनः ॥ २ ॥ द
शवक्त्रादशभुजादशपादाञ्जनप्रभा ॥ विशालया
राजमानात्रिंशल्लोचनमालया ॥ ३ ॥ स्फुरद्दश
नदंतासाभीमरूपापिभूमिप ॥ रूपसौभाग्यका
न्तीनांसाप्रतिष्ठामहाश्रियाम् ॥ ४ ॥ खड्गबाणगदा

 शूलशङ्खचक्रभुशुण्डिभृत् ॥ परिघंकार्मुकंशीर्षं
१४४ निश्च्योतद्रुधिरंदधौ ॥ ५ ॥ एषासावैष्णवीमाया
महाकालीदुरत्यया ॥ आराधितावशीकुर्यात्पूजा
कर्तुश्चराचरम् ॥ ६ ॥ सर्वदेवशरीरेभ्योयाऽऽविर्भू
तामितप्रभा ॥ त्रिगुणासामहालक्ष्मीःसाक्षान्महि
षमर्दिनी ॥ ७ ॥ श्वेताननानीलभुजासुश्वेतस्त
नमण्डला ॥ रक्तमध्यारक्तपादानीलजङ्घोरुरुन्म १४५
दा ॥८॥ सुचित्रजघनाचित्रमाल्याम्बरविभूषणा ॥

चित्रानुलेपना कान्तिरूपसौभाग्यशालिनी ॥ ९ ॥
अष्टादशभुजा पूज्या सा सहस्रभुजा सती ॥
आयुधान्यत्रवक्ष्यन्तेदाक्षिणाधःकरक्रमात् ॥ १० ॥
अक्षमालाचकमलंबाणासिःकुलिशंगदा ॥ चक्रं
त्रिशूलंपरशुः शङ्खोघण्टाचपाशकः ॥ ११ ॥ श
क्तिर्दण्डश्चर्मचापं पानपात्रंकमण्डलुः ॥ अलंकृत
१९ भुजामेभिरायुधैःकमलासनाम् ॥ १२ ॥ सर्वदेवम
यीमीशां महालक्ष्मीमिमांनृप ॥ पूजयेत्सर्वलोका

सप्त० नां सदेवानांप्रभुर्भवेत् ॥ १३ ॥ गौरीदेहात्समुद्भू वै.र.
१४५ तायासत्त्वैकगुणाश्रया ॥ साक्षात्सरस्वतीप्रोक्ताशुं
भासुरनिबर्हिणी ॥ १४ ॥ दधौचाष्टभुजाबाणान्मु
सलंशूलचक्रभृत् ॥ शङ्खंघण्टांलाङ्गलंच कार्मुकंव
सुधाधिप ॥ १५ ॥ एषासपूजिताभक्त्या सर्वज्ञत्वं
प्रयच्छति ॥ निशुंभमथिनीदेवी शुंभासुरनिबर्हि
णी ॥ १६ ॥ इत्युक्तानिस्वरूपाणि मूर्तीनांतव १४५
पार्थिव ॥ उपासनंजगन्मातुः पृथगासांनिशामय

॥ १७॥ महालक्ष्मीर्यदापूज्यामहाकालीसरस्वती॥
दक्षिणोत्तरयोःपूज्येपृष्ठतोमिथुनत्रयम् ॥१८॥विरिं
चिःस्वरयामध्ये रुद्रोगौर्याचदक्षिणे ॥ वामेलक्ष्म्या
हृषीकेशः पुरतोदेवतात्रयं ॥ १९ ॥ अष्टादशभुजा
मध्ये वामेचास्यादशानना ॥ दक्षिणेऽष्टभुजालक्ष्मी
र्महतीतिसमर्चयेत् ॥ २० ॥ पूर्वादिदलतःपूज्या
असिताङ्गादिभैरवाः ॥ अष्टादशभुजाचैषा यदा
पूज्यानराधिप ॥ २१ ॥ दशाननाचाष्टभुजा दक्षि

णोत्तरयोस्तदा ॥ दशाननायदापूज्या दक्षिणोत्त
रयोस्तदा ॥ २२ ॥ कालमृत्यूचसंपूज्यौ सर्वारिष्ट
प्रशान्तये ॥ यदाचाष्टभुजापूज्या शुंभासुरनिबर्हि
णी ॥ २३ ॥ नवास्याःशक्तयःपूज्यास्तदारुद्रवि
नायकौ ॥ नमोदेव्याइतिस्तोत्रैर्महालक्ष्मींसमर्च
येत् ॥ २४ ॥ अवतारत्रयार्चायां स्तोत्रमन्त्रास्त
दाश्रयाः ॥ अष्टादशभुजाचैषा पूज्यामहिषमर्दि
नी ॥ २५ ॥ महालक्ष्मीर्महाकाली सैवप्रोक्तासर

स्वती ॥ ईश्वरीपुण्यपापानां सर्वलोकमहेश्वरी ॥
॥ २६ ॥ महिषान्तकरीयेन पूजितासजगत्प्रभुः ॥
पूजयेज्जगतांधात्रींचण्डिकांभक्तवत्सलाम् ॥ २७॥
अर्घादिभिरलंकारैर्गन्धपुष्पैस्तथोत्तमैः ॥ धूपैर्दी
पैश्चनैवेद्यैर्नानाभक्ष्यसमान्वितैः ॥ २८ ॥ रुधिरा
क्तेनबलिना मांसेनसुरयानृप ॥ [बलिमांसादिपू
जेयं विप्रवर्ज्यामयेरिता ॥ तेषांकिलसुरामांसैर्नो
क्तापूजानृपक्कचित ॥] प्रणामाचमनीयैश्च चन्दने

नसुगन्धिना ॥ २९ ॥ सकर्पूरैश्चताम्बूलैर्भक्तिभा
वसमन्वितैः ॥ वामभागेऽग्रतोदेव्याश्छिन्नशीर्षम
हासुरम् ॥ ३० ॥ पूजयेन्महिषंयेनप्राप्तंसायुज्यमी
शया ॥ दक्षिणेपुरतःसिंहंसमग्रंधर्ममीश्वरम् ॥ ३१ ॥
वाहनंपूजयेद्देव्याधृतंयेनचराचरं ॥ ततःकृतांजलि
र्भूत्वा स्तुवीतचरितैरिमैः ॥ ३२ ॥ एकेनवामध्यमे
ननैकेनेतरयोरिह ॥ चरितार्धंतुनजपेज्जपञ्छिद्रम
वाप्नुयात् ॥ ३३ ॥ स्तोत्रमन्त्रैःस्तुवीतमां यादिवा

जगदंबिकाम् ॥ प्रदक्षिणानमस्कारान्कृत्वामूर्ध्निकृ
तांजलिः ॥ ३४ ॥ क्षमापयेज्जगद्धात्रीं मुहुर्मुहुर
तन्द्रितः ॥ प्रतिश्लोकंचजुहुयात्पायसंतिलसर्पि
षा ॥ ३५ ॥ जुहुयात्स्तोत्रमन्त्रैर्वा चण्डिकायैशुभं
हविः ॥ भूयोनामपदैर्देवीं पूजयेत्सुसमाहितः ॥
॥३६॥ प्रयतःप्रांजलिःप्रह्वःप्राणानारोप्यचात्मनि॥
सुचिरंभावयेद्देवींचण्डिकांतन्मयोभवेत् ॥ ३७ ॥
एवंयःपूजयेद्भक्त्याप्रत्यहंपरमेश्वरीं ॥ भुक्त्वाभोगा

न्यथाकामं देवीसायुज्यमाप्नुयात् ॥३८॥ योनपूज
यतेनित्यंचण्डिकांभक्तवत्सलाम् ॥भस्मीकृत्यास्यपु
ण्यानिनिर्दहेत्परमेश्वरी ॥३९॥ तस्मात्पूजयभूपा
लसर्वलोकमहेश्वरीं ॥ यथोक्तेनविधानेन चण्डिकां
सुखमाप्स्यसि ॥४०॥ इतिवैकृतिकंरहस्यंसमाप्तं ॥
ऋषिरुवाच ॥ नन्दाभगवतीनामयाभविष्यतिन
न्दजा ॥ स्तुतासंपूजिताभक्त्यावशीकुर्याज्जगत्त्रयं
॥१॥कनकोत्तमकान्तिःसा सुकान्तिकनकाम्बरा॥

देवी कनकवर्णाभा कनकोत्तमभूषणा ॥ २ ॥
कमलांकुशपाशाब्जैरलंकृतचतुर्भुजा ॥ इन्दिराक
मलालक्ष्मीःसाश्रीरुक्माम्बुजासना ॥ ३ ॥ यार
क्तदन्तिकानामदेवीप्रोक्तामयाऽनघ ॥ तस्याःस्व
रूपंवक्ष्यामिशृणुसर्वभयापहम् ॥ ४ ॥ यच्छ्रुत्वास
र्वपापेभ्योमुच्यतेनात्रसंशयः ॥ रक्ताम्बरारक्तवर्णा
रक्तसर्वाङ्गभूषणा ॥ ५ ॥ रक्तायुधारक्तनेत्रारक्त
केशाऽतिभीषणा ॥ रक्ततीक्ष्णनखारक्तरसनारक्त

सप्त० दन्तिका ॥ ६ ॥ पतिंनारीवानुरक्तादेवीभक्तंभ मू.र.
१४९ जेज्जनं ॥ वसुधेवविशालासासुमेरुयुगलस्तनी ॥
॥ ७ ॥ दीर्घौलम्बावतिस्थूलौतावतीवमनोहरौ ॥
कर्कशावतिकान्तौतौसर्वानन्दपयोनिधी ॥ ८ ॥
भक्तान्संपादयेद्देवीसर्वकामदुघौस्तनौ ॥ खङ्गपा
त्रशिरःखेटैरलंकृतचतुर्भुजा ॥ ९ ॥ आख्यातार
क्तचामुण्डादेवीयोगेश्वरीतिच ॥ अनयाव्याप्तम १४९
खिलंजगत्स्थावरजंगमम् ॥ १० ॥ इमांयःपूजयेद्भ

क्त्यासव्याप्नोतिचराचरम् ॥ भुक्त्वाभोगान्यथाका
मंदेवीसायुज्यमाप्नुयात् ॥ ११ ॥ अधीतेयइमंनि
त्यंरक्तदन्त्यावपुःस्तवम् ॥ तंसापरिचरेद्देवीपतिंप्रि
यमिवांगना ॥ १२ ॥ शाकंभरीनीलवर्णानीलो
त्पलविलोचना ॥ गम्भीरनाभिस्त्रिवलीविभूषित
तनूदरी ॥ १३ ॥ सुकर्कशसमोत्तुंगवृत्तपीनघन
स्तनी ॥ मुष्टिंशिलीमुखापूर्णंकमलंकमलालया
॥ १४ ॥ पुष्पपल्लवमूलादिफलाढ्यंशाकसंचयम् ॥

सप्त० काम्यानन्तरसैर्युक्तंक्षुत्तृण्मृत्युजरापहम् ॥ १५ ॥ मू.र.
१५० कार्मुकंचस्फुरत्कान्तिबिभर्तिपरमेश्वरी ॥ शाकं
भरीशताक्षीसासैवदुर्गाप्रकीर्तिता ॥ १६ ॥ उमा
गौरीसतीचंडीकालिकासाचपार्वती ॥ शाकंभरीं
स्तुवन्ध्यायन्जपन्संपूजयन्नमन् ॥ १७ ॥ अक्षय्य
मश्नुतेशीघ्रमन्नपानामृतंफलम् ॥ भीमापिनीलवर्णा
सादंष्ट्रादशनभासुरा ॥ १८ ॥ विशाललोचनाना १६०
रीवृत्तपीनपयोधरा ॥ चन्द्रहासंचडमरुंशिरःपात्रंच

बिभ्रती ॥ १९ ॥ एकवीराकालरात्रिःसैवोक्ताका
मदास्तुता ॥ तेजोमण्डलदुर्धर्षाभ्रामरीचित्रका
न्तिभृत् ॥ २० ॥ चित्रभ्रमरसंकाशामहामारीति
गीयते ॥ इत्येतामूर्तयोदेव्याव्याख्यातावसुधाधि
प ॥ २१ ॥ जगन्मातुश्चण्डिकायाःकीर्तिताःका
मधेनवः ॥ इदंरहस्यंपरमंनवाच्यंकस्यचित्त्वया ॥
॥ २२ ॥ आख्यानंदिव्यमूर्तीनामधीष्वावहितःस्व
यम् ॥ एतस्यास्त्वप्रसादेनसर्वमान्योभविष्यसि ॥

॥ २३ ॥ सप्तजन्मार्जितैर्घोरैर्ब्रह्महत्यासमैरपि ॥
॥ २४॥ पाठमात्रेणमंत्राणांमुच्यतेसर्वकिल्बिषैः ॥
देव्याध्यानंतवाख्यातंगुह्याद्गुह्यतरं महत् ॥ २५ ॥
सर्वरूपमयीदेवीसर्वदेवीमयंजगत् ॥ अतोऽहंवि
श्वरूपांत्वांनमामिपरमेश्वरीम् ॥ २६ ॥ इतिमूर्ति
रहस्यंसमाप्तम्॥ अपराधंशतंकृत्वाजगदंबेतिचोच्चरे
त् ॥ यांगतिंसमवाप्नोतिनतांब्रह्मादयःसुराः ॥ सा
पराधोस्मिशरणंप्राप्तस्त्वांजगदंबिके ॥ इदानीम

नुकंप्योहंयथेच्छसितथाकुरु ॥ अज्ञानाद्विस्मृतेर्भ्रां
त्यायन्न्यूनमधिकंकृतम् ॥ तत्सर्वंक्षम्यतांदेविप्रसीद
परमेश्वरि ॥ कामेश्वरिजगन्मातःसच्चिदानंदविग्र
हे ॥ गृहाणार्चामिमांप्रीत्याप्रसीदपरमेश्वरि ॥ सर्व
रूपमयीदेवीसर्वंदेवीमयंजगत् ॥ अतोहंविश्वरू
पांत्वां नमामिपरमेश्वरीम् ॥ गुह्येतिमंत्रेणदेव्याद
क्षिणकरेजपंसमर्प्य यथासुखंविहरेदिति ॥ ॥
॥ ॥ श्रीजगदंबाप्रसन्नास्तु ॥ ॥

गुप्तवत्यनुरोधेनदेव्यागमविधानतः ॥ मू. र.
पाठक्रमंसुसंयोज्यन्यासध्यानादिपूर्वकं ॥ १ ॥
भूशुद्ध्यादिन्यासपूर्वमादौदेव्यर्चनंततः ॥
योजितंबलिदानादिकुमारीपूजनादिकं ॥ २ ॥
एकादशीविधान्यासांश्चक्रन्यासंनवार्णकं ॥
यथाकत्वरिकल्प्यादौसप्तशत्याःसमासतः ॥ ३ ॥
नेत्रेषुनवभू १९५२ संख्येवैक्रमेदक्षिणायने ॥
आग्रहायणिकेमासिपक्षेंत्येगुरुवासरे ॥ ४ ॥
प्रथितसलेमाबादग्रामेसमभूद्भगीरथाभिख्यः ॥ १९२
तत्सूनुनांकितेयंसप्तशतीद्विजहरिप्रसादेन ॥ ५ ॥

इदं पुस्तकं भगीरथात्मजेन हरिप्रसादशर्मणा

'पार्वतीनरदाख्य' मुद्रणयंत्रे मुद्रितम् ।

शके १८३०; संवत् १९६९.

इति दुर्गासप्तशती